Poštnina plačana v gotovini. I. izdaja. Cena Din 1·—

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. Posamezna številka Din 1·—, lanskoletne 2·—; mesečna naročnina Din 20·—, za tujino 30·—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71

Jugoslovan

Rokopisov ne vračamo. Oglasi po tarifi in dogovoru. Uprava v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, tel. 29-60. V Celju: Slomškov trg 4. Pošt. ček. rač.: Ljubljana 15.621.

Št. 140 Ljubljana, nedelja, dne 21. junija 1931 Leto II.

François Poncet

Francoski državni podtajnik François Poncet je baje najresnejši kandidat za izpraznjeno mesto francoskega poslanika v Berlinu.

Poljski novinarji banu dr. Marušiču

Ljubljana, 20. junija. AA. Ob koncu svojega potovanja po Jugoslaviji so poslali poljski novinarji banu Dravske banovine z Bleda to-le brzojavko:

»Globoko ganjeni nad prisrčnostjo, ki nam je bila izkazana v dragi Ljubljani in na lepem Bledu, Vas prosimo, da izvolite biti odličnikom in zastopnikom združene Jugoslavije tolmač teh naših občutkov. Živeli! — Gierżynski, Pilarz.«

Polet brata romunskega kralja Bukarešta-Beograd

Bukarešta, 20. junija. l. Listi javljajo, da bo brat kralja Karla, princ Nikolaj, ki je zelo dober pilot, odletel na svojem letalu iz Bukarešte v Beograd. To bo prva letalska pot princa Nikolaja v inozemstvo. Princ misli, da bo izvršil polet med Bukarešto in Beogradom v poldrugi uri. Listi pristavljajo, da bo ta poset princa Nikolaja v Beogradu popolnoma zasebnega značaja.

Francija za pomoč srednji Evropi

Pariz, 20. junija. AA. Te dni so se mnogo komentirali sestanki francoskih gospodarskih krogov, zlasti industrijcev in bankirjev, ki so se vršili pod predsedstvom finančnega ministra Flandina z drugimi gospodarskimi ministri. Iz poučenega vira smo izvedeli, da je bil v nasprotju s temi komentarji namen teh pogajanj samo ta, da se v podrobnostih prerešetajo namere industrijcev glede proučitve položaja v državah osrednje Evrope, da bi se na licu mesta uverili, ali bi se tam mogla ustanoviti rentabilna podjetja, pri katerih bi v prvi vrsti sodelovali francoski industrijci. Ti sestanki, kakor tudi ves ta načrt, potekajo iz zasebne inicijative, ki pa ni nasprotna intencijam vlade, ker ima vlada nalogo podpirati industrijo pri njenem delu.

Spor med Rusijo in Finsko

Ženeva, 20. junija. AA. Finska je naprosila Društvo narodov, naj posreduje v njenem sporu z Rusijo. Spor je nastal zaradi zatiranja finske manjšine na meji ingermanlandske pokrajine. Društvo narodov je prošnjo finske države odklonilo, češ da Rusija ni članica Društva narodov. Odgovor najbrže ni zadovoljil Finske, ki bo storila v tem vprašanju nadaljne korake.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Madjarsko

Bukarešta, 20. junija. n. Začasna trgovinska pogodba med Madjarsko in Jugoslavijo preneha veljati 30. t. m. Sedaj se bo provizorično podaljšala za tri mesece.

Zaključek avstrijsko-madjarskih pogajanj

Dunaj, 20. junija. AA. Korbiro poroča, da so se včeraj končala trgovinska pogajanja med Avstrijo in Madjarsko. Delegati bodo besedilo pogodbe predložili svojima vladama v odobritev.

Podmornica »Nautilus« izgubljena

London, 20. junija. AA. Poročajo, da je podmornica »Nautilus«, ki je oddaljena 280 milj od Queenstowna, izgubljena. Kapetan ameriške vojne ladje »Wyoming« poroča, da je »Nautilus« tako poškodovan, da ga ne bodo mogli popraviti sredi Oceana. Ker je posadka v nevarnosti, so jo nocoj prekrcali na vojno ladjo »Wyoming«.

Polet veleletala »Do X«

Port Natal, 20. junija AA. Veleletalo »Do X« je moralo med poletom v Bahijo pristati na jezeru Lago Grande. Po obnovi pogonske zaloge je letalo nadaljevalo pot v Rio de Janeiro.

Amerika za gospodarsko sanacijo Evrope

Poseben načrt predsednika Hooverja za pomoč Nemčiji - Trileten moratorij za vojne dolgove in reparacije - Vest je napravila globok vtis po vseh prestolnicah

London, 20. junija. AA. Ameriški predsednik Hoover je objavil v Washingtonu poročilo, kjer pravi, **da se je včeraj pri povratku s srednjega zapada posvetoval s politiki obeh strank o ukrepih za gospodarsko sanacijo v Ameriki in v inozemstvu. V teh razgovorih se je posebno razpravljalo o gospodarskem položaju v Nemčiji.**

Zaenkrat na teh sestankih ni prišlo do definitivnih zaključkov. Vendar so razprave pokazale, **da voditelji obeh strank toplo pozdravljajo Hoovrov načrt.**

Angleški časopisi poudarjajo, da bi bilo zaenkrat prezgodaj izvajati iz tega poročila kake zaključke. Priznavajo pa njegovo važnost, **ker so Zedinjene države s tem prvič zavzele stališče do politike, ki lahko pod nekimi pogoji privede do revizije ameriškega stališča do vprašanja medzavezniških dolgov in reparacij.** Listi spravljajo omenjeno poročilo v zvezo z razgovori ameriškega zakladnega tajnika Mellona z ministrskim predsednikom, zunanjim ministrom in guvernerjem angleške narodne banke Normanom. Splošno menijo, da so državniki razpravljali o finančnih in gospodarskih razlogih sedanje krize v osrednji Evropi in da je Mellon v polni meri obvestil Washington o poteku teh razgovorov.

Angleški politični krogi pozdravljajo Mellonov prihod v Anglijo. Vendar včerajšnje uradno poročilo zatrjuje, **da angleška vlada ni predlagala Mellonu razprave o vojnih dolgovih ali pa o kaki drugi zadevi.**

Prav tako ni stavila washingtonski vladi nobenih predlogov. Ameriški krogi zelo ugodno komentirajo naglo pomoč angleške narodne banke Avstriji, kjer se je Seiplu pravkar posrečilo sestaviti novo vlado.

London, 20. junija. AA. Ameriški finančni minister Mellon je imel številne razgovore z vodilnimi angleškimi finančniki. Sodijo, da se bo Mellon pred odhodom iz Londona na evropsko celino sestal z angleškim ministrom financ Snowdenom.

»Daily Express« pravi, **da vlada Združenih držav ne nasprotuje novi razpravi o vojnih dolgovih in reparacijah. Pogoj pa je, da se evropske države pridružijo Ameriki z bojkotom ruskih proizvodov.** Ruski dumping z živili je povzročil pravo krizo ameriškega poljedelstva.

Nadaljni pogoj je efektivna razorožitev evropskih narodov. Ti narodi izdajajo ogromne svote za oborožitev, čeprav pritiska huda gospodarska kriza.

Newyork, 20. junija. AA. Ameriški poslanik v Bruslju Gibson se je danes vkrcal na parnik, ki vozi v Southamptnon. Bil je 5 tednov v Washingtonu, kjer se je razgovarjal s člani vlade o razorožitvi.

Washington, 20. junija. n. Državni tajnik Stimson je v svojo privatno vilo povabil poslanike tujih držav in zastopnika odsotnega nemškega poslanika in z njimi razpravljal **o novem stanju, ki je nastalo sedaj zaradi izjave predsednika Hooverja.** Na koncu te konference je naglasil Stimson, da upa, da bo moral svoje potovanje v Evropo odgoditi samo za kratek čas.

Ameriški listi pripisujejo Hooverjevi izjavi veliko važnost. **Naglašajo, da Amerika ne more več iti mimo splošnega težavnega gospodarskega stanja in da mora Nemčiji pomagati z dolgoročnimi krediti.** »Evening Standard« je doznal iz parlamentarnih krogov, da smatra ameriška vlada položaj, v katerem se nahaja Nemčija, za zelo resen. Zato je sklenila, **da bo vkljub svojemu lastnemu velikemu primanjkljaju pomagala Nemčiji na ta način, da odgodi zaveznicam dolžnicam plačevanje dolgov pod pogojem, da one za ta čas ne bodo zahtevale od Nemčije nobenih reparacij, razen plačila obresti za posojila po Davesovem in Youngovem načrtu.** Isti list naglaša, da je ta zgodovinski korak, s katerim Amerika prekinja svojo tradicijonalno politiko in s katerim spravlja v zvezo vprašanje zavezniških dolgov z vprašanjem reparacij, tem važnejši, ker Amerika tudi sama trpi pod težko depresijo.

»Baltimore Sunday« je doznal iz zanesljivega vira, da je predsednik Hoover v vprašanju dolgov prevzel inicijativo in predlagal, **da zavezniki 3 leta ustavijo plačila Ameriki pod pogojem, da v tem času ne zahtevajo plačila reparacij od Nemčije.**

Pariz, 20. junija. AA. Poročilo Hoovra, da je pripravljen pomagati Nemčiji, je napravilo na francosko javnost velik vtis. Tudi nacijonalistično časopisje poudarja, da je treba nekaj storiti v olajšanje mednarodnega gospodarskega položaja.

Zelo razširjeni list »Liberté« prinaša uvodnik, kjer pravi, da so inozemske investicije v Nemčiji zelo velike in poudarja veliko nevarnost, ki bi nastala, če bi se inozemski kapital odtegnil Nemčiji.

Berlin, 20. junija. AA. Razen ekstremnih radikalnih listov vse nemško časopisje soglasno pozdravlja obvestilo predsednika Hooverja, da so Združene države pripravljene pomagati Evropi in posebno Nemčiji iz finančnih težkoč. Ker pa ni še znano, do kolike mere bo Amerika pomagala, je le malo časopisov komentiralo njeno inicijativo.

»Vossische Zeitung« meni, da je Hooverjeva izjava najvažnejši dogodek po začetku svetovne gospodarske krize.

»Berliner Tageblatt« pravi, da ni še povoda za prevelik optimizem. Vendar, če bo Amerika res uredila vprašanje mednarodnih dolgov, bo včerajšnje Hooverjevo obvestilo odločilni trenutek v zgodovini Amerike in Evrope.

»Börsenzeitung« trdi, da so reparacije in medzavezniški dolgovi dve popolnoma različni stvari. Zato zahteva, naj Nemčija ne veže ti vprašanji, ker so zavezniški dolgovi pravne obveznosti, dočim so reparacije posledica svetovne vojne.

»Börsencourier« piše, naj Nemčija takoj ustavi reparacijska plačila, ki uničujejo njeno finančno stabilnost.

Vedno bolj zamotan položaj v Avstriji

Misija dr. Seipla se je popolnoma ponesrečila - Mandat poverjen dr. Bureschu - V slučaju neuspeha bo imovana uradniška vlada

Dunaj, 20. junija. d. Kakor sem Vam že včeraj javil, se je misija dr. Seipla ponesrečila. Dr. Seipel se je včeraj pogajal najprej s socijalnimi demokrati in jim predlagal koncentracijsko vlado, v kateri bi bili socijalnim demokratom rezervirani 4 ministrski portfelji. Na drugi strani pa je dr. Seipel vztrajal na kandidaturi dr. Kienböcka za finančnega ministra in Vaugoina za vojnega ministra. Po večurnih posvetovanjih so izjavili socijalni demokratje, **da glede na sedanji težki položaj sicer ne odklanjajo misli na koncentracijsko vlado, vendar pa ne morejo sodelovati v vladi, ki bi se držala starega kurza.** Tako je ostal Seiplov poskus brez uspeha.

Dr. Seipel se je potem še do tričetrt na 2 ponoči trudil, da doseže sporazum z Velenemci in kmečko zvezo in da sestavi vlado na podlagi stare meščanske koalicije. Pogajanja so se končno razbila, ker je dr. Schober odločno odklonil vstop v vlado, v kateri bi bil dr. Kienböck finančni minister. Razen tega so Velenemci odklonili predloge designiranega zveznega kancelarja glede na uradniške zakonske načrte. Ob tričetrt na 2 so se pogajanja brez uspeha zaključila. Zjutraj je odšel dr. Seipel k zveznemu predsedniku dr. Miklasu, s katerim se je več časa razgovarjal. Potem pa je zopet poskusil pregovoriti dr. Schobra, a tudi sedaj zaman. **Proti poldnevu je dr. Seipel vrnil svojo misijo v roke zveznega predsednika dr. Miklasa.**

Zvezni predsednik Miklas je nato **poveril sestavo nove vlade nižje-avstrijskemu deželnemu glavarju dr. Bureschu.** Zvezni predsednik je pri tej priliki izjavil, **da hoče napraviti še zadnji, kratkoročni in po urah odmerjeni poskus, da se sestavi parlamentarna vlada večine. Če se ponesreči tudi ta poskus, bi zvezni predsednik postavil uradniško vlado.** Dr. Buresch je popoldne začel posvetovanja s strankami.

Naraščajoča zmešnjava na Španskem

Protesti episkopata — Revolucionarno gibanje med sindikalisti

Madrid, 20. junija. r. Izgnani kardinal Segura je poslal ministrskemu predsedniku Zamori pismo, v katerem protestira proti grdemu postopanju napram njemu. V pismu naglaša, da ne protestira kot španski primas, temveč kot navaden španski državljan.

Madridski nadškof je s svoje strani posetil predsednika republikanske vlade in mu izročil protest, podpisan od vseh španskih prelatov, proti raznim odredbam novega režima, katere kršijo pravice cerkve, ki jih je ta poslednja od nekdaj imela na Španskem. Ko je nadškof odhajal iz vladne palače, **je izjavil, da zadržanje vlade onemogoča vsako podpiranje vlade s strani duhovščine.**

Iz raznih krajev dežele javljajo o naraščajoči agitaciji med delavstvom. V Gojonu se nadaljuje stavka pristaniških delavcev. V Galiciji je nastal skrajno neprijeten položaj vsled stavke železničarjev. V Geroni so delavci proglasili splošno stavko vsled aretacije nekega sindikalista.

V Madridu je splošna delavska zveza sklenila na svojem kongresu, da bo nadalje izvajala politično abstinenco. **Sindikati bodo nastopali proti ustavodajni skupščini in se bodo organizirali za revolucijonarno borbo.**

Francoska finančna pomoč Španiji

Madrid, 20. junija. AA. Pogajanja za najetje španskega posojila v Franciji se bližajo k ugodnemu zaključku. Poročajo, da je »Franco banka« sedaj pripravljena dovoliti španski Narodni banki 300 milijonov frankov posojila. Poslednja bi jamčila s svojo zlato rezervo. Dalje so se francoski bančniki obvezali pomagati emisiji španskega stabilizacijskega posojila, ki bi bilo razpisano na pariškem denarnem trgu takoj po sestanku nove španske zbornice.

Eskadrilja francoskih vojaških letal nad Ljubljano

Ljubljana, 20. junija.

Eskadrilja 10 francoskih vojaških letal bo pod poveljstvom polkovnika de Launey-a, junaka s solunske fronte, prispela v ponedeljek ob 7. uri zjutraj nad Ljubljano. Eskadrilja bo krožila nekaj časa nad spomenikom Ilirije, nakar bo nadaljevala svojo pot, ki vodi iz Bukarešte preko Beograda, Zagreba proti Zapadu.

»Echo« pride šele ob 20. uri

Glasbena Matica v Ljubljani je dobila sinoči brzojavno obvestilo, da pride moški zbor »Echo« iz Krakovega danes šele ob 20. v Ljubljano.

Zakon o Narodni banki

Beograd, 20. junija. l. Nj. Vel. kralj je 17. t. m. podpisal zakon o Narodni banki kraljevine Jugoslavije in zakon o odobritvi pogodbe med državo in Narodno banko za izvršitev zakona o denarju kraljevine Jugoslavije od 11. maja 1931. Oba zakona sta danes stopila v veljavo.

Jubilej patrijotizma

Petdesetletnica »Beograjske trgovačke omladine«.

»Beograjska trgovačka omladina« slavi danes nad vse pomembno slavje, petdesetletnico svojega nad vse plodonosnega dela. V času, ko se je komaj pričelo razvijati srbsko narodno gospodarstvo, ko si je mala Srbija s trgovinskimi pogodbami z drugimi državami ustvarila šele prve pogoje, da se reši avstrijskega gospodarskega pritiska, v tistem težkem času je nastala organizacija srbskih trgovcev in takoj postala prava narodna ustanova. Ni bila v tistih časih ustanovitev osrednjega društva srbskih trgovcev lahka stvar in dejansko je bilo treba premagati mnogo ovir, predno je prišlo do soglasja med ustanovitelji »Beograjske trgovačke omladine«. Toda ti začetniški boji so bili organizaciji le v korist, ker so tako vsestransko razbistrili pojme, da so bili postavljeni temelji nove organizacize na tako solidno podlago, ki edino more omogočiti tako sijajen razvoj, kakor ga je doživela Beograjska trgovačka omladina.

Samo nekaj številk! Ob svojem nastanku je štela organizacija beograjskih trgovcev 91 rednih in 22 podpornih članov. Ob svoji petdesetletnici pa šteje 2650 rednih, 1112 podpornih, 1600 dobrotvorov, 27 velikih dobrotvorov in 46 častnih članov. A ne samo to. Ob svojem nastanku je bila B. T. O. samo organizacija beograjskih trgovcev, danes pa je osrednja organizacija vseh srbskih trgovcev in skoraj ni mesta v Srbiji, kjer ne bi bila njena podružnica. Ni pa se dvignilo samo število članstva, temveč vse delovanje društva. V prvi vrsti je v tem pogledu omeniti trgovsko šolo, ki jo vodi društvo, marsikatero leto edino z lastnimi sredstvi, že 43 let in ki je dejansko vzgojila ves srbski trgovski naraščaj. S svojo lepo knjižnico in čitalnico in s predavanji pa je še izpopolnila svoje prosvetno delo. Zasluga B. T. O. je, če je bil srbski trgovec vedno na glasu kot sijajno kvalificiran trgovec, ki se je znal uveljaviti tudi v najtežjih prilikah.

Seveda pa B. T. O. ni pozabila tudi na svoje socijalne dolžnosti. Osnovala je bolniško blagajno, skrbela ja bolne člane, skrbela za one, ki so prišli v stisko in zlasti pa se tudi trudila, da je z dobro zakonodajo napredovalo srbsko gospodarstvo.

Toda še večje in naravnost zgodovinske zasluge si je stekla B. T. O. s tem, da je vse srbsko trgovstvo naravnost prepojila z najplemenitejšim narodnim duhom. Zasluga te nacijonalne vzgoje je, da je bilo vedno samo po sebi razumljivo, da je bil srbski trgovec vedno v prvih vrstah narodnega boja in naravnost vzgled nacijonalne požrtvovalnosti. Pravi mecen svojega naroda je bil vedno srbski trgovec in tako univerza, ko Akademija nauka, invalidi ko reveži, nacijonalne ko kulturne ustanove, vse so bile deležne dobrote srbskega trgovca. Zato pa tudi današnji praznik Beograjske trgovačke omladine ni le praznik srbskih trgovcev, temveč jubilej najplemenitejšega nacijonalizma ljudi, ki so bili vedno ponosni na to, da so postali dobrotvori svojega naroda.

Ta duh nacijonalne požrtvovalnosti, ki je vedno živel v srbskem trgovstvu, naj bi se udomačil v vsem jugoslovanskem trgovstvu.Kakor že spada med srbskim trgovstvom skoraj že v bon ton, da vsak trgovec uveljavi svoj spomin z velikim legatom v narodne in občekoristne namene, tako naj bi to naziranje zavladalo med vsem jugoslovanskim poslovnim svetom. V tem je eno visoko pojmovanje gesla: iz naroda za narod, ki edino vodi narod k mogočnemu napredku. Iz naroda je prejeto blagostanje, v narod naj se tudi vrača to blagostanje in iz tega krojenja naj nastane ona množitev narodnega imetja, ki edino ustvarja splošno blagostanje.

Naj bi našle naše kulturne institucije sličnih mecenov, kakršni so bili svojemu narodu vedno srbski trgovci! Naj bi tudi pri nas s svojo narodno požrtvovalnostjo trgovina in obrt ustvarila tako silne kulturne in občekoristne vrednote, kakor jih je ustvarilo od Beograjske trgovačke omladine vzgojeno srbsko trgovstvo.

To je naša iskrena želja ob petdesetletnici najzaslužnejšega srbskega trgovskega društva in naj da jubilej B. T. O. pobudo, da nastanejo tudi med nami slični meceni.

Beograjski trgovački omladini pa k petdesetletnici njenega plodonosnega dela za napredek svojega stanu, za blagor svojega naroda in za dvig narodnega blagostanja, pa naše iskrene čestitke in tudi naše občudovanje k že doseženim uspehom.

Naj živi in procvita patriotična in za vse dobro in lepo vneta: Beogradska Trgovačka Omladina!

Predavanje o Jugoslaviji v Washingtonu

Dr. Clyne je govoril po radiju o naši državi — Važnost kulturnih in gospodarskih zvez med obema državama

Beograd, 20. junija. l. Dr. Julij Clyne, pomočnik trgovinskega ministra v Zedinjenih državah, ki je med najbolj znanimi in popularnimi govorniki, je imel na radiju v Washingtonu zelo zanimivo in uspelo predavanje o kulturnih in ekonomskih zvezah med Jugoslavijo in Ameriko. Dr. Clyne je dobro znan v naši kraljevini, ker je lani posetil našo državo, da se informira o njenem kulturnem in gospodarskem razvoju. Takrat je odnesel s seboj izredno ugodne utise o napredku v naši državi v zadnjih letih. Dr. Clyne je napravil naši državi že velike usluge. Med drugim je ob priliki publikacije informativne knjige o Jugoslaviji, ki jo je napisal bivši ameriški konzul v Beogradu g. Paton, napisal nekoliko simpatičnih vrst o naši državi in knjigo priporočil ameriškemu trgovskemu in industrijskemu svetu.

V svojem predavanju, ki ga je imel v Washingtonu, se je dotaknil vseh važnih elementov iz kulturnega in gospodarskega napredka Jugoslavije in **opozoril ameriški svet na njeno izredno neizčrpno prirodno bogastvo.** Istotako je pokazal tudi na vlogo, ki jo ima naša emigracija v kulturnem in gospodarskem življenju Zedinjenih držav. **Posebno simpatijo goji dr. Clyne za Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki ga je imel čast posetiti lani v Beogradu, in o katerem pravi, da je popolnoma vdan interesu svojega naroda in da goji za bodočnost svoje države vzvišene težnje.**

Ker ima to predavanje dr. Clyne-a velik pomen v propagandnem oziru za našo državo, se bo ponovilo v našem jeziku v ponedeljek 22. t. m. ob 9. zvečer na beograjski radijski postaji.

Restavracija Habsburžanov in Francija

Pariška vlada je ponovno notificirala vladam svoje odklanjajoče stališče

Pariz, 20. junija. d. V socijalističnem »Populaire« izjavlja Léon Blum, da ima polno vzrokov misliti, da je francoska vlada glede na demaršo bivše cesarice Zite, o kateri je bilo javljeno iz Budimpešte, pred nekaj dnevi notificirala vsem prizadetim državam, **da popolnoma vzdržuje svoje stališče v vprašanju restavracije Habsburžanov.** Francoska vlada je baje izjavila, da se drži obvez, ki jih je prevzela madžarska vlada leta 1921. napram veleposlaniški konferenci in ki so bile registrirane v Društvu narodov. Če je ta opis resničen, kakor misli, je dejal Blum, in če je londonska vlada, kakor bi želel, na enak način postopala, potem smemo v bodočnost ali vsaj v bližnjo bodočnost gledati z manj skrbi.

Naše morsko ribarstvo v lanskem letu

Beograd, 20. junija. o. V prometnem ministrstvu so kakor preje tudi letos izdelali statistiko o morskem ribarstvu l. 1930. Po tej statistiki je bilo ulovljeno na morju skupaj 6 milijonov 834.000 kg rib, kar predstavlja vrednost 50,205.000 Din. Od ulovljenih rib so izvozili v inozemstvo v svežem oz. v konserviranem stanju 993.000 kg. Pri lovu je bilo zaposlenih 17.180 ribičev. Uporabljenih je bilo pa 5500 ladij na jadra in na vesla ter 82 motornih ladij v skupni tonaži 11.500 ton in skupni vrednosti 25,540.000 Din.

Orodje in druge priprave na našem morju predstavljajo vrednost 47,710.000 Din. Od ulovljenih rib so predelali v olju ali na drug način v 14 domačih tovarnah 545.000 kg, od katerih so izvozili v inozemstvo 21.300 kg. Nasoljenih je bilo 672.000 kg rib, od katerih so izvozili v inozemstvo 297.000 kg. Posebno panogo ribarske industrije predstavlja lov morskih gob, s katerim se bavijo ribiči iz Krapnja. Gobe so lovili z raznimi pripravami in pa s potapljači. Nalovili so jih 94.000 kosov, na razpolago pa jih je še 72.000 kosov. Razvija se tudi produkcija školjk. Prodanih je bilo za 600.000 Din. V poletnem ribolovu je bilo ulovljeno skupaj 3,230.000 kg, od katerih je bilo prodano v svežem stanju 1,800.000 kg, v predelanem stanju pa 1,400.000 kg.

Iz te statistike se lahko vidi, da je bilo na vsakih 100 Din vloženega kapitala v ladje in ribarsko orodje kosmatega zaslužka okrog 75 dinarjev in da vsak ribič zasluži povprečno 3.520 dinarjev. En kg rib je bil prodan povprečno po 7·39 Din. Če primerjamo te številke s podatki iz l. 1929., vidimo, da je bilo lani ulovljenih za 192.000 kg več rib, kakor leta 1929., da pa skupna vrednost lova znaša za 380.000 Din manj. Število zaposlenih ribičev in uporabljenih ladij je bilo skoro isto kakor leta 1929.

Čeprav se lahko ugotovi porast v modernih ribarskih pripravah in se je vrednost ribarskega orodja l. 1930. zvišala za preko 2,100.000 dinarjev, se prometno ministrstvo vseeno trudi, da se ribarstvo modernizira in da se inventar in priprave zboljšajo in usposobijo za boljšo produkcijo. V tem oziru daje ministrstvo podpore zlasti ribarskim zadrugam. Sporedno z razvitkom ribarstva kot važne gospodarske panoge se postavlja problem plasiranja ribarskih produktov na trgu, tako v svežem kot v konserviranem stanju. Treba je spremeniti sedanje metode dela, da se zadovolje okus in navade konsumentov.

Žrebanje srečk državne loterije

Beograd, 20. junija. l. Pri žrebanju srečk I. razreda 22. kola državne razredne loterije je zadela premijo 200.000 Din srečka 49.360, dobitek 80.000 Din srečka št. 51.767, dobitek 60.000 Din srečka št. 54.814, dobitek 40.000 Din srečka št. 45.949, 30.000 Din srečka št. 29.812, 20.000 Din srečka št. 62.601 in po 10.000 Din srečki št. 44.094 in 68.823.

Oproščeni »atentatorji« na Gustava Perčeca

Dunaj, 20. junija. d. Kakor znano je državni pravdnik dr. Schwarz vložil ničnostno pritožbo proti oprostilni razsodbi v razpravi proti trem Hrvatom. Sedaj pa je državni pravdnik to pritožbo umaknil in tri Hrvate so izpustili iz sodnega zapora ter jih odpravili na jugoslovansko mejo.

Zagreb, 20. junija. Danes je mariborska policija spremila v Zagreb Cvergerja, Baloševića in Tomljenovića, ki jih je avstrijska policija izgnala čez mejo, potem ko so bili oproščeni obtožbe atentata na Gustava Perčeca na Dunaju. Zagrebška policijska direkcija jih je kaznovala, ker so šli brez potnega lista čez mejo, in zato, ker so se posluževali ponarejenih potnih listov, sodišču pa jih je izročila le zaradi prevare in falzifikacije javnih dokumentov, zaradi tihotapstva, ki jim je dokazano, pa jih je izročila finančnim oblastvom.

Popoln uspeh razstave slovenskih slikarjev v Beogradu

Beograd, 20. junija. l. Umetniška razstava slovenskih slikarjev Gojmira Kosa in Franca Pavlovca in kiparja Lojzeta Dolinarja je bila snoči zaključena. Razstavo je v teku dveh tednov, kar je bila otvorjena, posetilo zelo veliko število Beograjčanov in se mora zato smatrati, da je popolnoma uspela. Kupljenih je bilo tudi veliko število del. Tako je beograjska občina odkupila Dolinarjev avtoportret, Kosovo »Zeleno listje« in Pavlovčevo »Okolico Ljubljane«. Pa tudi privatniki so kupili več del, tako Dolinarjevo » Vpričakovanju«, skico za spomenik padlim in »Senco«, dalje Kosovo »Vrt«, »Jez«, »Školjke«, »Voda«, »Sava nad Ljubljano« itd. in Pavlovčevo »Rumeno listje«, »Kmečka cesta« in »Tabor na Savi«.

Pravilnik o zaposlitvi invalidov

Beograd, 20. junija. AA. Na podlagi čl. 24 do 28 invalidskega zakona je s soglasjem ministrov za notranje zadeve, za finance, za trgovino in industrijo ter za kmetijstvo je minister za socijalno politiko in narodno zdravje predpisal pravilnik o zaposlitvi ljudi, zaščitenih po tem invalidskem zakonu.

Prepovedane publikacije

Beograd, 19. junija. AA. S sklepom g. ministra za notranje zadeve št. 18.906 z dne 13. junija 1931 je prepovedan uvoz in razširjanje v naši državi lista »Bulletin des Bundes Freier Balkan«, ki izhaja v Berlinu.

Mednarodni mlekarski kongres v Kodanju

Beograd, 20 .junija. AA. Od 14. do 17. julija bo v Kodanju mednarodni mlekarski kongres. Prirediteljski odbor je povabil tudi naše mlekarske organizacije na udeležbo tega kongresa. Po končanem kongresu bo več izletov v razna danska mesta.

Litvinov poseti Berlin

Berlin, 20. junija. d. Kakor poročajo listi, namerava ruski zunanji minister Litvinov, ki se mudi sedaj na Češkoslovaškem, ob povratku proti sredi julija posetiti Berlin.

Letalska nesreča v Italiji

Pariz, 20. junija. AA. Iz Rima poročajo, da je tam strmoglavilo na tla neko izvidniško letalo. Dva pilota sta našla pri tem smrt.

Rim, 20. junija. AA. Blizu Brindisa sta trčili dve bojni letali. Eno se je rešilo na kopno, dočim je drugo padlo v morje. Od šest oseb se je rešila samo ena.

Dva drzna Nemca

Pariz, 19. junija. AA. Iz Strasbourga poročajo, da je policija aretirala in izgnala dva mlada Nemca, ki sta se vozila na motornem kolesu, na katerem sta razobesila staro nemško cesarsko zastavo in Hitlerjevski znak.

Žrtve »St. Philiberta«

Pariz, 20. junija. AA. Po vesteh iz St. Nazaira so našli še dve trupli ponesrečencev pri katastrofi parnika Saint Philibert.

Z letalom brez motorja čez Rokavski preliv

London, 20. junija. AA. Včeraj je inženjer Beardmore prvi z letalom brez motorja preletel Rokavski preliv.

Natakarico je umoril

Dunaj, 20. junija. AA. Korbiro poroča, da so v Gradcu aretirali nekega Josefa Sikovca iz Maribora, osumljenega, da je v Leutschachu umoril neko natakarico. Svoje dejanje je najprej tajil, potem pa ga je priznal.

Peklenska vročina v Ameriki

Newyork, 20. junija. AA. V vzhodnih pokrajinah je pritisnila peklenska vročina. Mnogo oseb je umrlo od kapi. Na mnogih krajih je znašala temperatura v senci 100 stopinj F.

Sokolstvo

Posebni vlaki na zlet sokolske župe Celje

Z ozirom na ogromne prijave udeležencev na župni zlet celjske sokolske župe, ki bo v Celju 28. in 29. t. m. je izposlovala župa poleg ojačanih rednih vlakov, še posebne vlake. V naslednjem podajmo približne podatke in navodila, po katerih se bodo morala vsa društva brezpogojno ravnati. Članstvo naj se že sedaj obvesti, da bo na dan odhoda vedelo, kako se mora ravnati, ker le na ta način bo mogoče vzdržati disciplino in zagotovilo, dano železniški upravi.

Posebni vlak Brežice—Celje. Odhod iz Brežic ob 4·55, prihod v Zidani most ob 6·15, odhod iz Zidanega mosta ob 6·30, prihod v Celje ob 7. V ta vlak morajo vstopiti vsa društva na progi Brežice—Celje, vključno Radeče, Zidani most, Rimske Toplice in Laško. Poraba drugih vlakov ni dopustna.

Posebni vlak Velenje—Celje. Odhod iz Velenja 5·20 (vozi pred rednim vlakom), prihod v Celje ob 6·50. V ta vlak morajo vstopiti vsa društva, vključno Polzela dalje, v vlaku bo prostora za 600 do 700 oseb. Sokolska društva Velenje, Šoštanj, Šmartno ob Paki, Gornji Grad, Mozirje, Rečica ob Savinji itd. se poslužijo rednega osebnega vlaka, ki vozi za izrednim.

Posebni vlaki za vrnitev. Celje—Zidani most—Zagorje—Brežice. Ob 22·30 vozi vlak št. 585 do Zagorja. Udeleženci proti Brežicam imajo v Zidanem mostu zvezo na izletniški vlak št. 919, ki ima postanek tudi v Dobovi.

Celje—Velenje. Ob 21·30 vozi proti Velenju kot drugi del rednega potniškega vlaka še vlak št. 9136-II.

Društva ob progi **Zagorje—Hrastnik** vstopijo v redni potniški jutranji vlak, ki bo primerno ojačen. Istotako bodo ojačeni vlaki na progi **Rogatec—Grobelno—Celje.**

Z ozirom na velik naval pri rednih vlakih v smeri nazaj, naj pošljejo društva le deco in naraščaj, med tem ko se naj ostali udeleženci poslužujejo le posebnih vlakov. Natančen vozni red za vse postaje bodo društva pravočasno sprejele.

Župa je vložila prošnjo za polovično vožnjo za vse udeležence in je prepričana, da bo prošnja ugodno in pravočasno rešena. V zadnjem slučaju naj si kupi vsak udeleženec cel vozni listek na izhodni postaji. S potrdilom, da se je udeležil župnega zleta, bo veljal nato tudi za povratek. Potrebne legitimacije dobijo društva na podlagi prijav od zletnega odbora sokolske župe v Celju. Zdravo!

Uspeli prvi zlet mirenskega sokolskega okrožja

Pod vodstvom okrožnega načelnika br. Huberta Tomšiča.

V nedeljo, dne 14. junija je priredilo Sokolstvo iz Mirenske doline zlet v št. Rupert, ki je uspel nad vse pričakovanje. Vreme je bilo zelo ugodno zato je privabilo na prireditev mnogo ljudi iz domačih in sosednjih krajev. Telovadci iz vse Mirenske doline so se radi slabe železniške zveze pripeljali z vozovi; telovadci iz Ljubljane pa z avtobusom. Izleta so se udeležila društva iz Trebnjega, Mirne, Mokronoga, Št. Ruperta, Št. Janža, Krmelja in Št. Lovrenca. Po prihodu je goste pozdravil brat **Zupančič** iz Rakovnika.

Nastop se je pričel ob pol 16. uri v naslednjem redu:

Proste vaje. 1. Proste vaje moškega in ženskega naraščaja so izvajali telovadci iz Trebnjega in iz Mokronoga in so bile izvedene zelo dobro. 2. Proste vaje članov. Člani so nastopili s selskimi vajami, določenimi za vsesokolski zlet v Beogradu leta 1930. Nastopilo je okoli 70 telovadcev iz vseh društev mirenskega sokolskega okrožja. Vaje so bile izvedene enotno v splošno zadovoljstvo gledalcev. 3. Proste vaje članic. Članice so nastopile z vajami, določenimi za vsesokolski zlet v Pragi leta 1932. Vaje so bile izvedene zelo dobro, še večji efekt pa je povzročilo veliko število telovadkinj, ki jih je bilo nad 30 tudi iz vseh društev Mirenske doline. 4. Posebna točka trebanjske dece je pokazala, kako naj se goji moderna telovadba.

Orodna vaje. Orodne vaje članov iz domačih društev so bile izvajne dobro, vendar se vidi, da primanjkuje našim društvom telovadnega orodja in časa telovadcem, da bi mogli posečati telovadbo.

Na zadnje pa je nastopila I. vrsta Sokola I. s Tabora (Ljubljana) na bradlji in na drogu pod vodstvom mednarodnega tekmovalca brata Porente, ki je izvajala vaje na obeh orodjih brezhibno. V mrzličnem razpoloženju so gledali nastop in vsak telovadec je žel dolgotrajen aplavz.

Po orodni telovadbi je bila nagradna tekma ženske dece vseh društev mirenskega okrožja. Vsako društvo je postavilo 7 tekmovalk. Tekmovale so v igri z žogo. Zmagala je vrsta sokolskega društva Št. Rupert, sledi ji vrsta iz Št. Janža, potem pa še ostala društva.

Mnogo smeha in zabave pa je povzročil šaljivi štafetni tek moške dece. Vsako društvo je zopet postavilo 7 tekačev. Toda vsak je imel kako oviro: prvi je moral preplezati 1 m visok plot, drugi je moral teči po eni nogi, tretji je tekel s hrbtom naprej, četrti skozi ležečo lestev, peti po štirih, šesti v vreči in sedmi pod 30 cm nizko oviro. Tudi pri tej tekmi je zmagala vrsta iz Št. Ruperta, sledi ji Št. Janž, Mirna, Mokronog in Trebnje.

S tem je bila zaključena telovadba, ki je pokazala velik napredek Sokolstva v naši dolini. Po tekmi je bila prosta zabava s plesom. Igral je trio »Magistri« iz Medvod v splošno zadovoljstvo.

Prireditev je tudi v materijelnem oziru dosegla uspeh in smo dobili novo podporo za sokolski dom v Št. Rupertu, ki ga nameravamo graditi v bližnji bodočnosti. Telovadba je sedaj odvisna od lepega vremena. Prireditev je poetkla mirno in v najlepšem redu.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 20. junija. d. Najbrže jasno in vroče, nagnenje k nevihtam.

Skladatelj Davorin Jenko

Njegovo plodno delo med brati Srbi

Na **Vidov** dan, v nedeljo 28. t. m. bo vzidala Glasbena Matica v počastitev odličnega glasbenika Davorina Jenka na hiši v Cerkljah pri Kranju, ki je bila dolgo let njegova last, spominsko ploščo po osnutkih mojstra Plečnika. Odkritje plošče bo popoldne ob pol treh. Pri odkritju bosta govorila g. Ivan **Hribar** in dr. Vladimir **Ravnihar**, zbor Glasbene Matice pa bo zapel tri njegove skladbe.

Davorin Jenko je bil rojen 10. novembra 1835 v gorenjskem potu pod Krvavcem v prijaznih Dvorjah pri Cerkljah. Že kot majhen deček je kazal veliko nadarjenost, zato ga je peljala mati v mestne šole v Kranj. A preden se je vrnila mati iz Kranja, je bil mali Davorin že doma, tako se mu je tožilo po gozdih in pašnikih, ki se razprostirajo okoli njegovega rojstnega kraja.

V Kranju je dovršil prva dva osnovna razreda, nato je bil v Ljubljani do četrte šole. Višjo gimnazijo je delal v Trstu. — Glasbe se je začel učiti že v Ljubljani pri Gašperju Mašku in Gregorju Riharju. Nadaljeval pa je svoje študije v Trstu in pozneje od leta 1859 tudi na Dunaju, kjer je študiral pravo. Na Dunaju se je pečal z zborovodstvom — takrat so ustanovili tam Slovensko pevsko društvo, za katero je začel pisati tudi prve svoje zbore.

16. maja 1860 je napisal v ogorčenju radi nekega članka koračnico na Jenkovo besedilo »Naprej zastave slave«.

V dunajskem slovenskem pevskem društvu so se zbirali vsi Jugoslovani, med njimi tudi Vuk Karadžić. Prirejali so besede, peli zbore in samospeve, katere je po večini pisal naš slavljenec.

Tu sta se sešla tudi s Kornelijem Stankovićem, prvim srbskim komponistom. Ko je razpisala pravoslavna občina v Pančevu mesto zborovodje, je Kornelij Stanković nagovoril Jenka, da je prevzel to mesto. Januarja leta 1863 je prišel v Pančevo, ostal tam dve leti in leta 1865 ga najdemo že sredi največjega dela v Beogradu, kjer je prevzel zborovodstvo Beograjskega pevskega društva, ki je pred kratkim slavilo 75-letnico svojega obstoja.

V Beogradu se je začelo za Jenka novo delo v obširnem področju. Najprvo je bil zborovodja, nato pa kapelnik in skladatelj srbskega Narodnega gledališča (1871). V Beogradu je oral ledino, delal je v zvezi s Stankovićem, Stojanovićem, Mokranjcem in drugimi vnetimi delavci. V gledališču je vztrajal nepretrgoma 32 let in napisal vse glasbene komade, kar jih je v tej dolgi dobi potrebovala srbska umetna in narodna igra. Vglasbil je tudi izvirno opereto: »Vračara ali Baba Hrka«.

V svojem poslu je bil izredno vesten ter je neprestano skrbel za svojo nadaljno izobrazbo. Bil je pa tudi zelo plodovit, njegovih opusov je več sto. Med njimi mnogo slovenskih zborov, izmed katerih so nekateri tudi ponarodeli. Srbsko literaturo pa je obogatel s skladbami najrazličnejše vrste, počenši od samospeva do simfoničnega komada. Za svoje delo je bil večkrat odlikovan, postal je častni član najznamenitejših društev in korporacij v Beogradu kakor tudi doma v Sloveniji.

Svojo domovino je ljubil nadvse. Ko je bil ploden delavec v Beogradu, je vsake počitnice prebil v Cerkljah pri Kranju. Tu je imel hišo od leta 1883 do 1898; ko jo je prodal, si je pa izgovoril v njej »kot« do svoje smrti, kjer je tudi prebival vsake počitnice, dokler ni zatisnil svojih oči dne 25. novembra 1914 v Ljubljani v Kolodvorski ulici.

V nedeljo bo dobil v Cerkljah spominsko ploščo, prihodnje Binkošti pa v Ljubljani javen spomenik.

Spremembe v železniški službi

Premeščeni so uradniki II. kategorije: Lovrec Frančišek, šef postaje Rimske toplice za šefa postaje Poljčane; Hren Viktor, komerc. uradnik, Celje v prometno komerc. odelenje direkcije; Avbelj Ivan, prometnik, Rajhenburg v Brežice; Medvešček Vladimir, prometnik, Koloriba na Bled-jezero; uradniki III. kategorije: Omahen Franc, prometnik, Ljutomer na Verd; Verhunc Jožef, šef postaje Rožni dol za šefa postaje Jarše-Mengeš; Jelnikar Jožef, komercijelni uradnik, Trbovlje v Maribor glav. kol.; Močivnik Srečko, prometnik, Škofljica v Ponikov; Cofula Alojzij, proemtnik, Ljubljana dol. kol. v Škofljico; zvaničnik I. kategorije: Ludovaj Ludvik, brzojavec, Kranj v Budnjarce; zvaničniki II. kategorije: Kenda Lovro, desetar, progovna sekcija Židani most k progovni sekciji Ljubljana glav. proga; Jazbinšek Avguštin, kretnik, Sevnica v Radohovo vas; Perme Alojzij, kretnik, Radohova vas v Sevnico; služitelj: Makovec Janez, pisar. sluga, progovna sekcija Ljubljana glav. proga v računovodstvo direkcije; dnevničarja Zajc Franc, Laško v Medvode; Zwolf Josip, Grosuplje v Št. Ilj.

Premeščen je v zvaničnika II. kategorije: Kolar Anton, vratar, Celje, dosedaj služitelj.

Postavljena sta za zvaničnika I. kategorije: Cibej Rudolf, administr. zvaničnik, kurilnica Ljubljana I. glav. kol.; zvaničnika II. kategorije Borovnik Franc, progovni čuvaj, progovna sekcija Maribor kor. proga.

Izpit iz brzojavno-signalnih predmetov so položili: dnevničraja inž. Sluga Janez, gradbeno odelenje direkcije; Perovic Ivan, kurilnica Ljubljana II. gor. kol.; zvaničnik II. kategorije: Flego Josip, Slov. Bistrica; iz prometnih: dnevničarji Filippini Jožef, Videm-Krško, Gregorc Mirko, Ptuj; Miklič Nikolaj, Ljubljana dol. kol.; Podgoršek Martin, Poljčane; iz komercijelnih: uradnik III. kategorije Kramar Jožef, Rakek; zvaničnik I. kategorije Orozl Vinenc, Celje, in dnevničar Rejec Srečko, Ponikva.

Položaj v naših rudarskih revirjih

Koncem meseca julija bo potekel odpovedni rok kolektivne pogodbe, ki je bila koncem meseca januarja rudarskemu delavstvu odpovedana. Kolektivna pogodba sicer ni pomenila bogve kake socijalne sigurnosti za rudarje, vendar mu je pa jamčila vse do sedanje rudarske krize pridobljene socijalne pridobitve. Odpoved kolektivne pogodbe bi naše rudarje ne zadela tako težko, ko bi prišla v dobi povoljne konjunkture v rudarski industriji, ko bi delavstvo normalno delalo. Toda naši rudarji delajo že skoraj poldrugo leto v skrčenem obsegu — komaj 3 do 4 dni v tednu — dolgovi pri naših trgovcih in obrtnikih so pa narasli v težke milijone, katerih poravnava postaja vedno dvomljivejša.

Jasno je, da pomeni odpoved kolektive pogodbe s strani podjetja namen, rešiti se obveznosti, ki jih podjetju pogodba nalaga. Težke slutnje, ki so se lotile naših rudarjev že o priliki odpovedi kolektivne pogodbe, so se pojačile z vedno se ponavljajočimi govoricami, zadnji čas pa tudi s časopisnimi vestmi, da se bodo mezde in plače znižale. Kdor pozna življenje in trpljenje naših rudarjev, mora priznati, da je vsakršno znižanje dosedanjih prejemkov absolutno nemogoče, kajti zaradi praznovanja delavstvo ne zasluži niti za najpotrebnejše življenjske potrebščine.

Treba bo najprvo vzpostaviti normalne delovne razmere in ko se bo delavstvo s svojimi družinami zopet najedlo do sitega ter izpolnilo svoje obveznosti do trgovcev in obrtnikov, potem šele se lahko načnejo vprašanja o ureditvi mezd. Povsem razumljivo je, da je sedanja dolgotrajna rudarska kriza zadela poleg rudarskega delavstva v občutni meri tudi podjetnike. Toda zguba podjetij, ki je le moralna, se pač ne da primerjati s trpljenjem delavstva, ki trpi telesno in duševno, kajti pogled na družino, kateri ne more nuditi niti najnujnejšega, je žalosten. Treba je predvsem pomisliti, da so tudi rudarji naši bratje po rodu in krvi, sinovi naše velike majke Jugoslavije.

Vse rudarske strokovne organizacije se neumorno posvetujejo, kaj naj se ukrene, da se dosedanje socijalne pridobitve delavstva ohranijo. Med organizacijami prevladuje prepričanje, da se naj dela na to, da se do nadaljnjega že odpovedana kolektivna pogodba podaljša. Če bo to zastopnikom delavstva pri pogajanjih s podjetjem uspelo, bodo priborili delavstvu velik uspeh.

Preprečena požarna katastrofa v Tržiču

Ogenj v tovarni »Peko«, katerega so delavci sami v pravem času udušili

Tržič, 20. junija.

V petek zvečer ob 10. je nenadoma zatulila sirena tovarne »Peko« na pomoč.

Ves Tržič je na mah oživel in ljudje so se zbegani spraševali, kje gori. Nekaj minut na to je že v diru skupina gasilcev zapeljala malo motorno brizgalno na vrt tovarne »Peko«. Takoj so napeljali cevi do glavnega vhoda, ni pa bilo treba gasiti, ker so budni in vse pohvale vredni delavci v tovarni ogenj že v kali zadušili. Zgorela je le lesena polica, na kateri so bili usnjeni odpadki in pa okno poleg nje.

Kako je požar nastal, se ne ve natančno. Sreča v nesreči je bila, da se je to zgodilo okrog 10. ure, ko so bili ljudje še na nogah. Če bi požar izbruhnil pozneje, bi bil lahko katastrofalen ne le za tovarno, temveč tudi za bližnjo okolico. Poleg te se nahaja namreč velika žaga barona Borna, kjer je nakopičena ogromna množina lesa, nasproti pa je kolodvor s svojim skladiščem.

Ob tej priliki naj omenimo skrajno slabo stanje kolodvorskega mostu, katerega je treba takoj dodobra popraviti. Je že tako slab, da se je bati, da se bo sesul pod težo voza ali avtomobila. Če bi šla velika motorna brizgalna tržiškega gasilnega društva, ki tehta z vso opremo okoli 4000 kg čez most, bi se zgodila katastrofa. Velika sreča, da so ogenj v pravem času opazili in zadušili, ker bi pri večjem ognju na ta način velika brizgalna sploh ne mogla priti na pomoč. Zato prosimo odločilne činitelje, da v najkrajšem času popravijo most.

Umobolen sin ubil svojega očeta

Obupna borba med sinom in očetom zaradi denarja

Trebnje, 19. junija.

Včeraj popoldne je Trebnje in okolico pretresla vest, da je sin ubil svojega očeta, uglednega posestnika Janeza Kamina iz Gorenje vasi, občina Velika Loka. Ljudje so celo govorili, da je ubil tudi svojo sestro in da je zažgal gospodarsko poslopje. Ljudje so ostro obsojali morilca in požigalca.

Vse te vesti so bile pa nekoliko pretirane. Po dosedanji preiskavi smo izvedeli, da se je posestnik Janez Kamin iz Gorenje vasi mudil popoldne pri g. Urbančiču na Čatežu, kjer se je nekoliko okrepčal ter še pri dnevu odšel proti domu. Ko je prišel v hišo, ga je doma čakal njegov nekoliko slaboumen sin Alojzij ter zahteval od očeta denar. Seveda je možak, poznajoč svojega sina, zahtevo odklonil ter je odšel v sobo. Sina je to tako razkačilo, da je skočil za njim ter ga napadel. Obdelaval ga je s pestmi in nekim topim predmetom. Udarci so bili strahoviti in je ubogi starček po nekaj udarcih padel v nezavest. Sestra, ki je prizor videla, se ni upala očetu na pomoč, ker se je bala pobesnelega brata, ki je že večkrat grozil njej in očetu, da bo oba ubil.

Obupno je zakričala na pomoč, ali bilo je že prepozno. Starček je izdihnil po nekaj udarcih. Ubitemu očetu je zverinski sin vzel denarnico z 280 Din, nakar je pobegnil.

Na obupen jok hčerke so prihiteli vaščani, ki so takoj obvestili o dejanju orožništvo v Trebnjem. Pri obdukciji, ki je bila včeraj popoldne, so ugotovili, da je nesrečnež umrl zaradi poškodb, ki so mu bile prizadete v borbi s slaboumnim sinom. V komisiji so bili sodnik okrajnega sodišča v Trebnjem g. Karel **Pleiweis**, banovinski zdravnik dr. Ciril **Dereani** iz Trebnjega ter dr. **Ropas** iz Novega mesta, zapisnikar sodni uradnik Vid **Frančič**. Po zaslišanju so ubijalca izročili sodišču v Novem mestu.

Bled

Grajsko kopališče bo v najkrajšem času dograjeno. Zaradi vedno večjega tujskega prometa so postala že vsa kopališča na Bledu premajhna. Podjetni lastnik je začel že predlansko leto povečavati in modernizirati svoje kopališče. Zgrajenih je bilo več sto novih kabin, sedaj pa je kopališče znova povečano in ima kar tri nadstropje. Spodnja kabina je obenem hodnik zgornje, ki bo služila izborno kot tribuna med prireditvami plavalnih in drugih vodnih tekem.

Nov poslovni lokal v Park-hotelu. Te dni je bil otvorjen v starem Park-hotelu nov posloven lokal, kjer je tvrdka Minerva iz Zagreba otvorila svojo knjigarno.

Otvoritev restavracije v novi Kasini. Pred kratkim je bila otvorjena v novi Kasini velika restavracija, ki je bila do sedaj v pritličju Park-hotela. S tem je Kasina končno dograjena.

Kamnik

Mestno pokališče ob Nevljici je že otvorjeno, slovesna otvoritev pa se bo vršila šele 12. julija. Vstopnina je zaenkrat 2 Din, za šolo obiskujočo mladino pa 1 Din.

Sokol. Danes je v Dobu letni zlet vsega sokolstva kamniškega okrožja. Iz Kamnika se zleta udeleži poleg Sokolov tudi lepo število občinstva, ki pa je o zletu le slabo informirano. Čudimo se tudi, da ni v Kamniku videti nobenega lepaka, ki bi občinstvo opozoril na to lepo manifestacijo sokolskega dela.

Materinski dan. Mladinska akademija v proslavo materinskega dne, katero so nedavno priredili gojenci otroškega vrtca v Kamniku, se na splošno željo občinstva ponovi danes ob 17. uri v Kamniškem domu.

Nogometna sekcija sportnega kluba Kamnik je imela te dni sestanek na katerem je bil izvoljen nov odbor, v katerem so: Slavko Svetličič, načelnik, Stergar Vlado, blagajnik, Stare Dušan, tajnik, Rozman Pepi, gospodar. Trener kamniških nogometašev je g. Ivo Gjurin. Danes se nam naši nogometaši prvikrat predstavijo na svojem novem igrišču na sejmišču v borbi z ljubljanskim klubom »Olimpijo«. Pričetek je ob pol 18. uri.

Za ustanovitev vodne zadruge v Dobu se je na torkovem zborovanju pokazalo veliko razumevanje in je upanje, da se bo zadruga v kratkem ustanovila. S tem bi bil storjen velik korak k uresničenju vprašanja regulacije potoka Radomlje, ki sedaj ob velikem deževju s poplavami ogroža 1500 ha rodovitnega sveta.

Zopet nov gasilski dom. Gasilno društvo v Srednji vasi v Tuhijski dolini priredi v nedeljo, 28. t. m. veliko slavnost združeno z blagoslovitvijo novega gasilskega doma.

Na sejmišču stoji ob cesti košata jablana, katero je napadla krvava uš. Ker jablana, ki je že napol suha, ne donaša občini nikakih dohodkov, pač pa je nevarnost, da se nevarni rastlinski zajedavec razširi tudi na druga drevesa, bi bilo v korist občine, da drevo čimpreje odstrani s sejmišča.

Logatec

Vrvenje v letnem kopališču je doseglo vrhunec. Kopalcev kot jih je letos ne pomnimo. Šele sedaj se vidi, kako potrebno je bilo kopališče.

Regulacija ceste v Dolenjem Logatcu bo skoro dovršena. Neverjetno, kaj se da vse napraviti s smotrenim delom. Glavna ulica je popolnoma mestna. Na obeh straneh so napravljeni novi betonski žlebi s pločnikom. Istočasno so položili kanale, tako da ni več nevarnosti za poplave.

Sokolsko društvo v Gor. Logatcu priredi danes javni letni nastop z veselico. Začetek prireditve ob 16. uri, telovadba pa ob pol 17. uri. Skušnje telovadnih odsekov ob 13. uri. Sodeluje godba na pihala Sokola I. iz Ljubljane. Prijatelji Sokolstva prihitite na mejo in udeležite se narodne svečanosti

OKUSNA IN ZDRAVA JE KOLINSKA KAVA!

Pismo iz Šmartnega pri Litiji

Zadnji naliv z viharjem in točo v ponedeljek 15. t. m. je naredil občutno škodo po naši fari, osobito vinogradi so docela uničeni. Vaš dopisnik si je ogledal te kraje, ki nudijo žalostno sliko. Isto je z Jablanško dolino. Najbolj je toča pa prizadela Ceravico in Ljubež. Tudi po Polšnikovi občini je veliko škode na pridelkih in sadju. Še preteklo nedeljo je Vašemu dopisniku izjavil prejšnji župan gosp. Leopold Hostnik, kako bo letos dobra vinska letina, da bo kar iz vrha v zidanco vlival vino ali mošt, a glej drugi dan mu je ves up šel po vodi. Pomoč bo vsekakor potrebna, osobito poljedelcem jablanške doline, ki so morali žito mesto ma kar pokositi.

S priključitvijo vasi Jablance, Jablanške Laze, Bukovca in Selšek k naši občini ostane do pregrupacije drugih občin zaenkrat pri starem.

Zavedni ljudje so začeli na stavbeni parceli za novi Narodni dom z kulukom. Tega prostovoljnega kuluka se udeležuje več naših odličnikov, kakor g. Gruden, g. Kovačič in drugi pridno vozijo samokolnice. Upamo, da bomo z zidanjem še to poletje začeli. Za letno telovadišče je pa že sedaj vse zravnano. Za nedeljo na Vidovo 28. t. m. se pripravljamo na jubilej 45-letnega dela naših samaritanov-gasilcev. Duša priprave je zopet naš agilni Makso Kovačič. Na večer pred soboto bo na trgu pred cerkvijo razsvetljava in godba, v nedeljo pa služba božja ob 10. in sprevod popoldne. Tudi knez Windischgraetz se je te dni vrnil na slavni Wagensperg, kjer je ob nedeljah v grajski kapeli tudi od nedelja zopet služba božja ob 9.

Želodčne bolečine, pritisk v želodcu, gniloba v črevesu, žolčnat okus v ustih, slaba prebava, glavobol, težak jezik, bleda barva obraza, izginejo često po večkratni uporabi naravne **»Franz Josefove« grenčice** s tem, da jo izpijemo kozarec predno ležemo spat. Specijalni zdravniki za bolezni v prebavilih izjavljajo, da je **»Franz Josefovo« vodo** toplo priporočati kot v te namene služeče domače zdravilo. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah. 471

Sv. Jurij pod Kumom

Običajni kres. Dne 23. t. m. to je na večer pred kresom, bodo žgali na Kumu velik kres. Izletniki so vabljeni, Pot skozi Šklenerovec in Sv. Jurij je dobro popravljena in položna.

Novo gostilno je odprl g. Joško Bostič pri »Vojetu« v Čatežu, trgovec Leopold Knez je pa v tej hiši opustil svojo trgovino in se preselil v Stožice pri Ljubljani.

Šentjurci, naročite se na »Jugoslovana«. Naj ne bo hiše in gostilne, kjer ne bi bilo tega lista. Naročnina 20 Din mesečno.

Stolp in cerkev popravljajo pri podružnici Sv. Jakoba v Podežu.

Škocijan

Velika škoda po toči. Šele sedaj se prav vidi, kako veliko škodo je naredila v ponedeljek v našem kraju toča. Posebno proti Telčam je tako pobito, da se skoraj ne pozna, kaj je kje raslo. Največ škode je po vinogradih, ker je sedaj bilo ravno vse v cvetju. Velike so težave tudi radi tega, ker ni modre gasilce za škropljenje. Kdor je ni naročil, je sedaj sploh ne more dobiti, tako da bo to, kar bi se še lahko malo poboljšalo, tudi odletelo. V bodoče bo pač potreba, da se to zlo na kak drug način odpravi. Kajti da ni dobiti ne domače, niti inozemske galice, je več kot čudno. Splošno se govori, da so veletrgovci zadržali namenoma galico na skladišču, da bi jo potem v sili prodajali dražje. Ker je imelo vino tako slabo ceno, so nekateri posestniki grozili posekati trte, no sedaj jim pa tega ne bo treba. Zlo pride pač samo in ni potreba zanj še prositi.

Nesrečen padec. Posestnik Franc Smarekar iz Stare Bučke ima na kozolcu tako urejeno, da se pod lahko odstrani, da se potem seno lažje spravi pod streho. Tudi pred dnevi so spravljali seno na kozolec in ko so zgotovili, so fantje pomotoma pozabili namestiti nazaj pod, in so še na isto mesto nametali krme. Ponoči je šel gospodar sam spat, ker vsled poletne vročine raje spi na kozolcu, kot v vroči sobi, in ni mislil na to, da niso tla zavarovana. Ko je prišel do tja, mu je na mah zmanjkalo tal in padel je na tla ter se precej poškodoval. Ker že preje ni bil posebno trden, je tem večja nevarnost, da se rane ne bodo kmalu zacelile. Prepeljali so ga v Novomeško bolnico.

Iz Dravske banovine

d **Cenjene naročnike, ki še niso poravnali naročnino za ta ali prejšnji mesec, prosimo, naj to čimpreje store. S tem si zagotovijo redno prejemanje lista, upravi pa prihranijo mnogo nepotrebnega dela.**

d **V torek 23. t. m. g. pomočnik bana dr. Otmar Pirkmajer ne bo sprejemal strank, ker bo ta dan zadržan.**

d **Vsa p. n. narodna društva** vljudno opozarjamo, da v proslavo narodnega praznika na predvečer Vidovdana prižgejo umetne ognje v narodnih barvah in slikah. Potrebno naročite pri Prvi jugosl. tovarni raket »Pyrota« v Celju. Zahtevajte takoj cenik s slikami.

d **Ali bo ponižanja konec?** V štev. 137 Vašega cenj. lista ste se v lepih besedah spomnili nas bednih in od celega sveta pozabljenih staroupokojencev, za kar Vam bo sleherni staroupokojenec, ki je to bral, od srca hvaležen. Ne trpimo samo materielno, ampak tudi moralno. Saj se čutimo ponižane, zavržene kot manjvredna bitja, ki ne zaslužijo tistega prizadevanja kot njihovi tovariši, in sicer za to, ker so imeli nesrečo, da so nekaj let ali mesecev prej na svet prišli kot oni. Ali je pa upanje, da bo kdaj tega ponižanja konec? **I. K., Celje.**

d **Izredni občni zbor Učiteljskega Ferijalnega Saveza.** Sklicujem izredni občni zbor UFS za nedeljo 21. junija ob 14. uri v Slovenjgradec v restavraciji g. Cajnkota (hotel Balkan, pri postajališču) z glavno točko dnevnega reda: Izprememba pravil v smislu čl. 76 in 345 uradniškega zakona. Z UFS Slavko Mrovlje, učitelj, l. r., glavni pov. in poverj. Dravske banovine.

d **Idričani!** Ker smo v Jugoslaviji prejeli le pičlo število izvodov knjige. M. Arko: »Zgodovina Idrije«, naj se vsak rojak čimpreje potrudi, da knjigo kupi. Vsebuje prav zanimive podatke iz zgodovine našega mesta, zlasti rudnika in stane samo 35 Din, luksuzna izdaja 125 dinarjev. Knjiga ima 250 strani. Dobi se v vseh knjigarnah v Ljubljani, Celju in Mariboru.

d **Na državnem moškem učiteljišču v Ljubljani** so se vršili prvi učiteljski diplomski izpiti pod predsedstvom ministrskega odposlanca gospoda Dragoslava Djordjevića, načelnika ministrstva za prosveto za osnovne šole v Beogradu od 3. do 20. junija. Kandidatov je bilo 37, izpit jih je napravilo 27, 9 kandidatom pa je bil dovoljen popravni izpit v septembru, 1 kandidat bo nadaljeval radi bolezni izpit v jeseni. Izpit so napravili: Andoljšek Ivan, Andolšek Ludvik, Bajde Janko, Binter Marijan, Debelak Rudolf, Ferjan Maks, Golob Edvard, Grum Adolf, Hameršak Emil, Košorok Josip, Kožuh Josip, Lampič Ivan, Lumbar Bogomir, Malec Peter, Mazgon Dušan, Petek, Andrej, Rajner Alojzij, Rottmann Ervin, Rupnik Janez, Štrukelj Andrej, Terček, Alojzij, Tomšič Ivan, Trden Anton, Uratarič Bogdan Vahen Mihael, Vilfan Henrik in Železnik Ignacij. Čestitamo!

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snaži obleke, klobuke itd.
škrobi in svetlolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

685 **tovarna Jos. Reich.**

VIKTOR MEDEN
veležganjarna, tvornica likerjev, ruma, vinjaka in brezalkoholnih pijač 915
LJUBLJANA, Celovška cesta 0

d **Jugoslov. kongres treznosti v Beogradu.** Prometni minister je dovolil 75% znižano vozno ceno za udeležence treznostnega kongresa od 30. junija do 9. julija 1931. Vozni listek za brzi vlak iz Ljubljane stane 152·50, iz Celja 148·50, iz Maribora pa 157 Din v Beograd in nazaj. Kongresisti bodo stanovali v Studentskem domu. Prenočišče stane za tri dni 30 Din, hrana 20 Din dnevno, torej 60 Din skupno. Kongresna prijavnina stane 30 Din, ki nudi četrtinsko vožnjo in brezplačen vstop v vse kongresne prireditve. Kdor je treznik, ali pa ima v Beogradu sorodnike, naj porabi ugodno priliko in naj se pridruži izletnikom na Zidanem mostu dne 2. julija ob 21. uri. Kdor je vnet za treznostno gibanje v Dravski banovini, naj se kongresa udeleži. Prijavnino po 30 Din pošljite prof. Pavlič Al. v Celju do 24. junija ali pa naravnost kongresnemu odboru treznosti v Beogradu, poštni predal 138.

d **Fotoaparate kupite najboljše pri Fr. P. Zajec,** optik, Ljubljana, Stari trg 9. 420

d **Državna meščanska šola na Viču** priredi danes in 28. t. m. šolsko razstavo risarskih, ročnih in pismenih izdelkov ter šolskega zoa. Odprta bo oba dneva od 9.—12. in od 15.—18. Ravnateljstvo vljudno vabi starše in prijatelje šole k obisku razstave.

d **Vozne ugodnosti za člane Zveze PD za izvidnike in planinke.** Iz generalne direkcije državnih železnic je prispelo obvestilo, da smejo člani Saveza planinskih društev ter izvidniki in planinke uživati vozne ugodnosti po § 12 potniške tarife v skupinah po 10 oseb brez vsake omejitve glede razdalje. (Dozdaj je veljala omejitev na najmanj 51 km.) Uporaba brzovlakov je dovoljena skupinam po 10 oseb na razdaljo od najmanj 51 km (dozdaj 101 km), a skupine so morale šteti najmanj 15 oseb). Člani Jugoslovanskega zimsko-sportnega saveza uživajo te ugodnosti po § 12 v času od 15. novembra do 30. aprila. Ostale določbe § 12 so ostale neizpremenjene. Te ugodnosti veljajo že od danes.

d **Volna, bombaž, nogavice in pletenine** v velikl izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Židovska ulica 4 in Stari trg 12. 600

d **Vremensko poročilo.** Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 763·5, termometer 17·6, relativna vlaga 72%, tiho, jasno. V Mariboru je kazal barometer 762, termometer 18·6, relativna vlaga 83%, smer vetra SSW, jasno. Opazovanja ob 7. uri zjutraj. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 29·6 (14·8), v Mariboru 24 (12·4), v Mostaru 34·5 (17), v Zagrebu 27·3 (17·2), v Beogradu 27·4 (19·1), v Sarajevu 30·3 (15·3), v Skoplju 25·2 (15·4), v Kumboru 29·8 (19·7), v Splitu 30·5 (20·9), na Rabu 29·2 (20·4) in na Visu 29·4 (17·8). V oklepajih je označena najnižja temperatura.

Ljubljana

Nedelja, 21. junija 1931, Alojzij. Pravoslavni, 8. junija, Teodor St.

Ponedeljek, 28. junija 1931, Pavlin. Pravoslavni, 9. junija, Sv. Kir. Ap.

Nočno službo imata danes lekarni Sušnik na Marijinem trgu in Kuralt na Gosposvetski cesti. Jutri v pondeljek pa imata nočno službo Trnkoczy na Mestnem trgu in Ramor na Miklošičevi cesti.

■ **Razglas.** Podpisana uprava ljubljanskega pokopališča pri Sv. Križu si dovoljuje pokopališče obiskujoče občinstvo ponovno opozoriti na sledeče: 1. Pokopališče se bo v poletnih mesecih (junij, julij, avgust) **brezpogojno** zapiralo ob 9. uri zvečer. 2. Vožnja z bicikli po pokopališču ni dovoljena. 3. Pse voditi na vrvici! — Ti predpisi so pametnim in poštenim obiskovalcem pokopališča sami po sebi umljivi. Kdor se ne bo pokoril, bo imel opravka z oblastjo. — Uprava ljubljanskega pokopališča pri Sv. Križu, 20. junija 1931. 1483

■ **Druga javna produkcija** gojencev drž. konservatorija ob sklepu šolskega leta bo v torek 23. t. m. Spored obsega predvsem instrumentalne točke. Ta produkcija je v Unionski dvorani.

■ **Jutri v ponedeljek** 22. t. m. **točno** ob 20. uri zvečer koncertira v Filharmonični dvorani sloviti moški zbor »Echo« iz Krakova na Poljskem.

■ **Ljubljanski in okoliški pevci!** Pridite vsi k sprejemu odličnega poljskega zbora »Echo« iz Krakova ob tri četrt na 2. popoldne na glavni kolodvor, v ponedeljek pa na koncert v Filharmonijo ob 20. uri. Hubadova župa.

■ **Zaupniki za bolniški sklad** Podpornega društva finančnih in drugih uslužbencev državne uprave za Dravsko banovino so v Ljubljani: 1. Viktor Bischof, rač. insp. finančne direkcije, odsek za računovodstvo. 2. Hočevar Josip, rač. insp. na banovini. 3. Markič Viktor, rač. kontrolor, viš. drž. sod. 4. Kobal I., strokovni učitelj, UJU, Frančiškanska ul. 5. Banovec Ivan, poštni kontrolor, Ljubljana 1.

■ **Tekmovanje kmetskih fantov in »škricev« v Beričevem** Danes popoldne ob pol 3. uri priredi Zveza kmetskih fantov in deklet v Beričevem pri Ljubljani veliko in zelo zanimivo tekmo koscev. Poleg glavne tekme, kjer bodo tekmovali kmetski fantje iz cele naše banovine, se vrši tekma »koscev-škricev«. Za prve in druge so pripravljena zelo lepa darila, s katerimi so počastili tekmovalce in Zvezo ban dr. Marušič, Zveza slovenskih zadrug, Kmetijska družba in še mnogo drugih. Po tekmi se vrši kmetska veselica. Prepričani smo, da bo tudi Ljubljana posvetila temu kmetsko mladinskemu prazniku vso svojo pozornost. Za posetnike iz Ljubljane zelo ugodna avtobusna zveza v Beričevo izpred Mestnega doma (Krekov trg).

■ **Kresovanje v Trnovem.** Kakor vsako leto, tako namerava tudi letos trnovska fara dostojno praznovati kresovanje. Kakor v vsem ostalem, tako hoče biti v tem oziru prva in — Ljubljančani, privoščimo ji, saj s tem slavi svoj cerkveni god. Ves aranžma slavnostne prireditve je poverjen g. Slavku Markiču. Želimo mu iz srca popoln uspeh! Ob 10·15 slavnostno zvonenje vseh zvonov v bajno razsvetljenih stolpih. Cerkev sama bo tudi razsvetljena. Ob 20·30 do 22 promenadni koncert priljubljene godbe »Zarje« pod vodstvom g. kapelnika Franceta Dolinarja. Med koncertom se bodo spuščale v zrak rakete, prižgal kres in umetni ogenj. Da pa bo vse popolno, se bo od časa do časa oglasil tudi pok malega trnovskega topiča, ki ima morda enako zgodovino kot turopoljski top ali pa zagrebška helebarda. Toda te zgodovine Trnovčani nočejo izdati nikomur, pa je tudi nas niso hoteli. Morda bo kdo drugi bolj srečen. Kar povpraša naj, saj prijazni so pa, Trnovčani. Da ne bo kdo rekel, da ne ve, kdaj se vse to vrši, mu povemo, da v torek zvečer, na predvečer patrona sv. Janeza Krstnika.

Koks za kovače in centralne kurjave
iz angleškega premoga
75 Din za 100 kg
327 franko plinarna nudi
Ljubljanska mestna plinarna.

■ **Nov način gradnje cenenih hiš.** Obl. konc. stesarski mojster g. Pavel Pavčič v Mostah je razstavil na svojem tesališču v Mostah poleg gostilne »Pri sedmici« model enodružinske hiše po posebnem stavbnem načinu, ki ga je dal patentirati pri upravi za zaščito ind. svojine v Beogradu. Vrednost njegove iznajdbe je v tem, da se cela stavba izdela na tesališču in jo je mogoče v enem dnevum postaviti v surovem stanju, kompletno izvršiti pa v 14 dneh — najkasneje v 3 tednih. Radi posebne konstrukcije je stavba te vrste zelo odporna proti elementarnim nezgodam, bolj higijenična kot zidana, popolnoma obvarovana pred mrčesom in kar je glavno za malega človeka — mnogo cenejša od zidane. Slog ji je naroden. Zanimanje je veliko in pozdraviti je uspeh domačega obrtnika-iznajditelja. Izumitelj je dovolil, da si vsakdo lahko ogleda model na licu mesta v ponedeljek, torek in sredo popoldne.

■ **Najboljši liker sveta »Gromožovka«** Maribor, Maistrova.

■ **»MOTOH« KAVA DNEVNO SVEŽA!**

■ **Izvršujem gojzerje, smučarje itd.** Sprejemam čevlje v barvanje **Škraba Franc, Ljubljana, Novi trg — Turjaški št. 2.** 1442

■ **Na angleški način pere in lika ovratnike,** da se kravata lahko zaveže — kemično čisti obleke **Šimenc,** Ljubljana, Kolodvorska ul. 8. 1360

■ **Mestno kopališče v Mednem** bo otvorjeno danes. Mestno načelstvo odda okrepčevalnico v mestnem kopališču v Mednem. Natančnejši podatki se dobijo pri ekonomatu mestnega načelstva.

■ **Dolenjska cesta** bo radi popravila železniškega križišča zaprta za promet od Češnovarja do policijske stražnice v ponedeljek 22., v petek 2. in soboto 27. t. m. Promet se bo v teh dneh vršil po Orlovski in Ižanski cesti. Vozovi cestne železnice bodo prihodnji teden vozili po Dolenjski cesti samo do železniškega križišča.

■ **Vse barve, lake, firnež** najceneje pri »Lustra«, Gosposvetska cesta 12. 1480

■ **Pozor avtomobilisti!** Ličanje, tapeciranje avtomobilov točno in po nizki ceni izvršuje **Ignac Kastrin,** Ljubljana, Karlovska cesta 22. 1489

V poletni vročini kuhajte s plinom! 458
Kuhinja ostane hladna, ne nadlegujejo Vas muhe, kuha se prijetno in poceni

F. Fajdiga sin
Zaloga pohištva in tapet iških izdelkov
Ljubljana, Sv. Petra cesta 7
Ustanovljena leta 1879 317

■ **Velikodušen dar.** Naš slovenski goslar g. M. Mušič je tudi koncem letošnjega šolskega leta daroval ljubljanskemu konservatoriju za darilo vrednemu gojencu eno izmed svojih dragocenih violin, ki jih je v zadnjem času napravil in je vredna okoli 5000 Din. To violino je določil učiteljski zbor drž. konservatorija Pianeckemu Zoranu, marljivemu učencu prof. Karla Jeraja na violinskem oddelku drž. konservatorija.

■ **Izpit na konservatoriju.** Včeraj so naredili diplomske izpite na konservatoriju v Ljubljani z odličnim uspehom gdč. Herta Arkova, gdč. Melanija Mlekuševa, gdč. Anica Mezetova in g. Pavel Šivic. Čestitamo!

■ **Zveza živilskih delavcev Jugoslavije,** podružnica pekovskih pomočnikov v Ljubljani, poziva vse pekovske pomčnike, da se udeleže zborovanja, katerega namen je razložiti vsem, da je nočno delo nehigijenično in nepotrebno. Radi tega bomo izdali poziv na vse oblasti, da se nočno delo odpravi in uvede dnevno delo. Zborovanje se vrši danes ob 14. uri popoldne v dvorani Delavske zbornice, Miklošičeva cesta št. 22. — Uprava.

■ **Modras na ljubljanski ulici.** Pred dnevi je odšel na Dolenjsko krojač g. Knol Leopold iz Litije. Na Dolenjskem je ujel modrasa in ga zaprl v steklenico, ki jo je zamašil. Steklenico je spravil v aktovko in tako hodil ž njo po Ljubljani. Mimogrede se je oglasil tudi v trgovini Skaberne. Ko je vse potrebno v mestu opravil, je odšel k svojim prijateljem v Šiško. Ob tej priliki jim je tudi hotel pokazati svojega modrasa. Odprl je aktovko, pa steklenica je bila prazna in modrasa nikjer. Med tem je modras namenjen za špirit, že storil nesrečno smrt. Ubil ga je Skabernetov sluga.

■ **Odprta noč in dan so groba vrata.** Umrl je Karol Andlovic, 26 let star, trgovski pomočnik, Aškerčeva cesta. Blag mu spomin, žalujočim naše sožalje!

■ **Avtomobilist povozil kolo.** Šofer Mirko je na Tržaški cesti tako neprevidno obračal tovorni avto, da je podrl na tla kolo trgovskega sotrudnika Mirka Hrasta, ki ga je ta pustil na hodniku ob cesti, povozil ga in popolnoma zmečkal, tako da trpi Krušič 2400 Din škode, ker ni kolo več uporabljivo.

■ **Nesreče.** V bolnišnico so pripeljali več ponesrečencev. 32-letnega davca Ivana Šušteršiča, doma iz Gameljnov, je po nesreči ustrelil neki delavec v levo nogo in mu zadal težke poškodbe. — Zasebnica Albina Likerjeva, 76 let stara, stanujoča v Ulici stare pravde, je padla in si zlomila levo nogo. — 22-letna delavčeva žena Ivana Boltežarjeva iz Sarskega, občina Želimlje, je padla z lipe in si zlomila desno roko. — 62-letni zidar Primož Vreček je padel v Trnovem s senika in si zlomil desno roko in nogo, poleg tega pa je dobil hude notranje poškodbe.

■ **Sleparski mizar.** 26-letni Josip Rakovec, mizar iz Spodnje Besnice, občina Sv. Jošt pri Kranju, je pregovoril v Ljubljani Marijo Prošek iz Drulovke št. 8, občina Mavčice, da mu je zaupala raznega železnega in steklenega blaga v vrednosti 3000 Din, ki ga je nakupila za dovršitev svoje hiše, češ, da ji bo dostavil to blago na dom. Rakovec, ki je nazadnje stanoval pri posestnici Mariji Rojinovi v Srednjem Bitnju, občina Stražišče, je z blagom neznanokam pobegnil. Rakovec je tudi ostal dolžan Mariji Rojinovi za stanarino, hrano in električno razsvetljavo 13.920 Din, gostilničarki Ivani Kalanovi v Srednjem Bitnju pa za hrano njegovih pomočnikov 6175 Din. Skupna škoda znaša 23.077 Din. Rakovca zasledujejo.

■ **Neznosen smrad iz Ljubljanice.** Iz Ljubljanice med Frančiškanskim in Šentpeterskim mostom že več dni in noči neznosno smrdi. Vode ne spuščajo več, iz kanalov pa vsak dan teče gnojnica, ki pa se ne more odtekati, čeprav so naredili v strugi jarke. Ta smrad ni v čast Ljubljani. Da smo o tem že pisali, pa odločilnim činiteljem očitno prav nič ni mar.

■ **Mala tatvina — huda kazen.** V včerajšnji številki smo pod tem naslovom poročali o neki tatvini žarnic. Da ne bo napačnih sumničenj, ugotavljamo, da imenovani Leon ni črkostavec niti ni iz Ljubljane, pač pa je to splošno znani L. L. z Glinc.

■ **Tatvina.** S hodnika I. nadstropje v Prečni ulici št. 3 je bilo ukradeno magistru Josipu Logarju kolo »Bianchi«, vredno 3000 Din. — V kopališču »Ilirije« je bilo ukradeno dijaku Ervinu Fritschu, stanujočemu v Stritarjevi ulici št. 7 kolo »Anglon«, vredno 1500 Din. Kdo je kolo ukradel, se ni moglo dognati. — Vratar tovarne Saturnus Ivan Ježek je prijavil policiji, da mu je neznan tat odnesel iz kuhinje zimski površnik., vreden 800 Din. Tatvino je izvršil neznan kolesar, ki se je odpeljal po tatvini okoli 19. ure v smeri proti Dev. M. v Polju.

Celje

* **P. Hugolin Sattner pride danes v Celje.** Snočnji vokalno - orkestralni koncert Celjskega pevskega društva je dosegel velik uspeh. Danes popoldne ob 17. se koncert ponovi. P. Hugolin Sattner, v katerega proslavo 80letnice se koncert vrši, bo današnjemu koncertu osebno prisostvoval. Sivolasi jubilant se ni ustrašil zanj težavne poti iz Ljubljane v Celje. Celjani in okoličani, zlasti pa mladina in dijaštvo, pokažimo, kako da ljubimo in spoštujemo svojega skladatelja: napolnimo dvorano do zadnjega kotička!

* **Sokolski zlet in zastave.** Bližajo se veliki dnevi Sokolskega zleta v Celju, ko bo nekaj tisoč tujcev zagrnilo celjske ulice. Mesto bo tedaj v zastavah, zlasti ker bo ob istem času proslava Vidovega dne. Ali ne bi bilo primerno, da bi celjski hišni posestniki pregledali svoje zastave, ki jih hočejo izobesiti. Smo skoraj že vajeni, da visijo raz nekaterih hiš zastave, ki niso niti hiši sami v okras, tem manj pa mestu. Zato, stare preperele zastave stran ter nove in lepe na njih mesto!

* **Višji tečajni izpiti na gimnaziji** so bili v petek končani. Predsednik izpitne komisije je bil g. Svetislav Petrović, profesor višje pedagoške šole v Beogradu. Prijavilo se je 24 kandidatov, od katerih sta dva radi obolelosti tik pred izpitom odstopila. Ostali kandidati so napravili vsi izpit. Pismeni izpit je trajal od 111. do 13. junja, ustni pa od 16. do 19. junija. Napravili so izpit sledeči gg. in gdčne.: Božič Zvonimir, Fink Marijan, Gorinšek Helmut, Marek Ivan, Mastnak Martin, Miklič Radoslav, Osojnik Edvard, Peterman Josip, Petriček Viljem, Potočnik Ljudevit, Praunseis Alojzij, Prekoršek Alenka, Radić Nada, Reddi Oskar, Sernec Eza, Šemrov Ivan, Valenčič Dušan, Vehovc Mirko, Zabukovšek Marija, Drolz Günter, Zupanc Albin. Čestitamo!

* **Prošnja usmiljenim srcem.** Stoodstotni invalid I. je bil med svetovno vojno težko ranjen v hrbtenico. V novembru 1930 so mu ustavili invalidnino, ker je bil pred petimi leti nekaj kaznovan. Kljub temu, da je bila kazen po zakonu izbrisana, še vedno ne dobiva invalidske podpore. Je družinski oče z malimi otroki in živi s svojo rodbino v najhujši bedi. Usmiljena srca se naprošajo, da mu pomagajo v tem težkem položaju dotlej, da bo zopet prejemal invalidnino.

* **Treznostna razstava v Celju.** V celjskem Narodnem domu bo 24. in 25. junija treznostna razstava v veliki dvorani ves dan odprta, vstop je zastonj. Dne 24. junija ob 20. predava prof. Pavlič Lojze o treznostni akciji v naši Dravski banovini in nato bo ustanovni občni zbor treznostnega društva »Jutranja zarja« za celjski okraj. Vse prijatelje resnične treznosti vabimo k sodelovanju in pristopu v prepotrebno društvo. Zlasti naj si šolska mladina ogleda treznostno razstavo.

* **Razporedi za pridobnino za leto 1931.** so na vpogled na mestnem načelstvu, na kar se opozarjajo davkoplačevalci.

* **Celjska streska družina** ima danes popoldne ob 15. otvoritveno streljanje na strelišču v Pečovniku. Člani se naj zbero na strelišču, ker ne bo skupnega odhoda.

* **Pevsko društvo »Oljka«** ima danes zvečer kot zaključek vaj in koncertov družabni večer v gostilni »Pri mostu«. Začetek ob 20. uri.

* **Akrobat Aleksić** je prišel tudi v Celje in razpel svojo vrv od strehe starega okrožnega sodišča k mestnemu načelstvu. Snoči je izvajal svoje vratolomne umetnosti, ljudje so se pa bali, da se bo trhlo staro okrožno sodišče podrlo.

* **Prvenstvena nogometna tekma.** Danes popoldne ob 17. se vrši na igrišču pri Skalni kleti nogometna tekma za prvenstvo Dravske banovine med SSK Maribor ter Atletik SK Celje.

* **Pleskar padel z lestve.** V petek popoldne je 38letni pleskar Paradiš Anton iz Gaberja, ki je zaposlen pri obnovitvenih delih na Obrtnem domu, padel z lestve in nezavesten obležal. Z rešilnim avtom so ga prepeljali v javno bolnico, kjer se je pa izkazalo da so njegove poškodbe le lažjega značaja.

* **Nezgode.** Kovaškemu vajencu Višnerju Albertu v Vitanju je pri delu padel kos žarečega železa na desno roko in mu jo poškodoval. — 17letni čevljarski vajenec Ogrizek Ivan od Sv. Roka pri Šmarju je stopil na koso, ki mu je razrezala levi podplat. — 18letni brivski pomočnik Kvas Karol iz Gaberja si je pri padcu zlomil levo roko. — 29letna dninarica Marinšek Amalija iz Zreč je padla z drevesa in si dvakrat zlomila desno roko. — Vsi ponesrečenci se zdravijo v celjski bolnici.

Kmetska mladina zboruje

Danes se vrši ob 10. uri dopoldne v restavraciji »Lloyd« občni zbor »Zveze kmetskih fantov in deklet« v Ljubljani. Popolnoma prav se mi vidi, da ob tej priliki napišem nekaj vrstic o pokretu kmetske mladine.

V vrsti vseh pokretov in organizacij, ki so se rodile iz resnih in stvarnih potreb, je bil pokret kmetskega ljudstva eden poslednjih, ki se je pričel uveljavljati v človeški družbi ter kot tak tudi stvarno dokazal svoje življensko upravičenost. Mislim namreč na pokret v vseh smereh: predvsem v gospodarski smeri, kjer se skuša kmetsko-delavski človek gospodarsko osvoboditi ter s tem doseči potrebni minimum blagostanja, ki je predpogoj uspešnega kulturnega napredovanja; v družbi si pridobiti vpoštevanje in veljavnost brez ozira na vrsto dela, ki ga kmetsko-delavski človek opravlja; v kulturnem oziru po postati eden prvih in najmočnejših tvorcev narodove kulture in vsega, kar je v kulturni smeri zaobseženo. Ker ni pokret le za sedanjost, polaga vso svojo pažnjo izgraditvi čim boljše bodočnosti celega naroda ter vsled tega združuje v svoje vrste mladino, ki je neposredni most v bodočnost ter bo od nje tudi ta bodočnost v vsej meri odvisna. Vsa naša današnja mlada generacija se mora tega dobro zavedati; in kmetska mladina ni med poslednjimi, ki stremijo za čim širšo in globljo izobrazbo in vzgojo, ki sta v današnji dobi nujno potrebni pri uresničenju zastavljenih si ciljev, ki težijo za tem, da postane ves narod zdrav in gospodarsko močan ter res ustvarjajoč kulturne dobrine, ki jih bodo vsi deležni.

Kmetska mladina se te svoje naloge dobro zaveda. Težke gospodarske in socijalne razmere, v katerih ta mladina živi, ji nalagajo nešteto nalog, preko katerih ne bo mogla, ne da bi zastavila zanje svojega duha in delavne roke. Naloge pa zahtevajo celega moža. To pa je skrb posameznika. Usposobljenost naj mu pa nudi organizacija, oziroma možnost, da se izobrazi in usposobi, da se duševno osamosvoji, dvigne in šele nato aktivno deluje v javnem življenju; zakaj zelo mnogo je odvisen ves naš gospodarski dvig in napredek ravno od dejstva, ali bomo imeli dovolj izobraženih, prevdarnih in predvsem samostojnih gospodarjev na vasi. In pokret je začel pri korenini: pri mladini! Njo je treba vzgojiti, jo združiti ter jo usposobiti v vršenju vseh nalog, gospodarskih, socijalnih in kulturnih. In to ni težko, kajti naša kmetsko-delavska mladina je obdarjena s prirodno inteligenco in bistrostjo, ki je last in znak našega naroda. Šolana inteligenca pa naj pri tej vzgoji pomaga in deluje roko v roki s kmetsko-delavsko mladino. Šele potem bomo kdaj izravnali tisti vedni prepad med mestom in vasjo ter ne bo niti podrejenosti niti nadrejenosti.

Pokret je organiziran v »Društvih kmetskih fantov in deklet«. Mlada je še organizacija, dasi je ideja sama že dolgo prej vzniknila. Danes polaga organizacija obračun svojega dela v najbližji bodočnosti. Nič ne bom poudarjal, kaj vse je organizacija storila za vzgojo in izobrazbo naše kmetsko-delavske mladine; vsi uspehi se bodo sami v bodočnosti pač najboljše izražali ter pokazali, da so zdrave vrednote. Želim le, da se pokretu pridruži še več šolane inteligence, ki bo voljna storiti kaj tudi za napredek naše vasi in našega kmetsko-delavskega človeka, da se temu človeku pridruži in mu pomaga pri dosegi ciljev, ki so splošni in obči: narodni in državni. — France Gerželj.

45-letnica litijskega pevskega društva »Lipa«

Skoro bo praznovalo litijsko pevsko društvo »Lipa« 45-letnico svojega obstoja. Da ji damo vsaj nekoliko zadoščenja za njeno narodno in kulturno delo, priobčujemo te-le vrstice:

Ustanovljeno je bilo l. 1885. Društvo je prvotno imelo samo 12 članov moškega zbora. Vodil jih je takratni predsednik nadučitelj Josip **Capuder** in njega naslednik učitelj **Ravnikar**. Ker je pa mnogo članov pobrala svetovna vojna, je takratni pevovodja pritegnil v društvo k sodelovanju tudi ženske in tako je nastal zbor, ki je takoj priredil več nastopov, n. pr. v Kamniku in Št. Lampertu. Največ zaslug za društvo pa ima vsekakor pevovodja g. Peter **Jereb**. Saj je v največji meri njegova zasluga, da je »Lipa« obstala do danes.

Društvo bi se pa skoro razšlo zadnje čase, ker je g. Jereb večkrat obolel in ni imelo pevovodje. V tej sili sta priskočila v pomoč učitelj g. **Tavželj** in g. **Lajovic**, brat komponista Antona Lajovica. Sedaj je prevzel vodstvo učitelj g. **Pertot**. Društvo šteje zdaj nad 70 članov.

»Lipa« je preteklo leto ustanovila tudi salonski orkester, ki se je že večkrat izkazal. Ustanovil ga je g. Darko **Brilli**. Njegovo delo za orkester lahko vzporedimo z delom g. Jereba za društvo. »Lipa« bo priredila v kratkem turnejo na morje, kamor ponese našo lepo slovensko pesem. Ob njeni obletnici pa ji želimo še mnogo uspehov. — O. Dr.

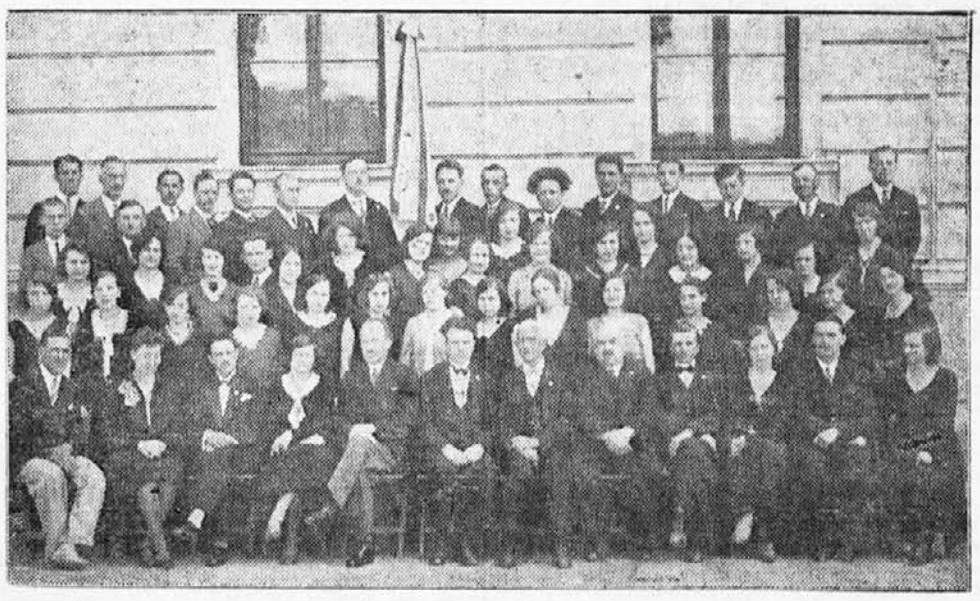

Od leve na desno so sedanji pevovodja g. **Pertot**, bivši zaslužni pevovodja g. **Jereb**, predsednik društva g. **Jagodic** in vodja salonskega orkestra g. D. **Brilli**.

Aretacija lučanskega roparskega morilca

Ropar Jožef Likavec star znanec kriminala — Uspeh mariborske policije

Maribor, 20. junija.

Kakor smo včeraj poročali, je neznan moški, o katerem so že takoj sumili da je Mariborčan, umoril in oropal 55-letno Josipino Magdaleno Helmbacherjevo, gostilničarko na gradu Trautenburgu pri Lučanah v Avstriji. Ropar je svojo žrtev napadel z nožem in se najbrže boril ž njo več časa, ker ji je izruval cele šope las, naposled pa ji je zadal smrtni udarec z nožem v desno stran vrata ter ji tako prerezal žilo odvodnico. Po izvršenem dejanju se je oblekel v ukradeno obleko, svojo pa je pustil na kraju zločina. Prav tako je pozabil tam tudi palico.

Vse to je bilo zanj usodno. Lučanski orožniki, ki so bili o zločinu obveščeni, so takoj odposlali v Maribor kurirja z roparjevo obleko in palico ter z onimi bežnimi podatki, ki so jih mogli v naglici zbrati. Tukajšnji policijski organi so na podlagi tega materiala uvedli poizvedovanje in kmalu doznali, da je palica last nekega morilčevega sorodnika, pri katerem si jo je pred odhodom preko meje izposodil. Tako so spoznali, da ne more biti ropar nihče drugi kakor leta 1895. v Mariboru rojeni in sem pristojni Jožef Likavec, ki je bil doslej radi raznih zločinov že enajstkrat kaznovan. Prvič je bil kaznovan na 5 let ječe že leta 1919., potem pa na 2 leti, 16 mesecev, eno leto itd. Iz zaporov tukajšnje moške kaznilnice je prišel zadnjič šele dne 31. marca letos.

Naša policija je izročila avstrijskim orožnikom natančen opis in sliko Likavca, obenem pa je obvestila o njegovem zločinu tudi vse naše obmejne varnostne organe, ker se je domnevalo, da bo ropar skušal priti nazaj v Jugoslavijo. To se pa ni zgodilo, kajti že včeraj dopoldne ga je neka avstrijska orožniška patrulja izsledila v bližini Ivnika v Avstriji in ga aretirala. Pri zaslišavanju je Likavec po kratkem tajenju dejanje priznal in izpovedal tudi, da ni imel pomočnikov. Po zaslišanju so roparja odposlali v sodniške zapore v Gradec, kjer bo tudi sojen.

To je po umoru Kanclerja in Mohorkovih že tretji roparski zločin na jugoslovansko-avstrijskem obmejnem ozemlju vzhodnega Kozjaka.

Potovanje po zvezdi večernici

111.

Po pustinjskih pašnikih so se sprehajale njihovi spremljevalki podobne orjaške postave. Bile so mnogo večje kakor sorodni jim noji na naši zemlji. Dasi sicer precej plašne, se Dušana, Danice in Čučiruči niso zbale. Nasprotno, ena izmed njih se jim je celo približala in jih opazovala. »Joj,« je dejala Danica tedaj, »ko bi imeli tudi pri nas na zemlji tako velike ptice. To bi bilo nekaj!«

112.

Na nadaljnjem potovanju so popotniki našli med gosto travo gnezdo ptice moe, v katerem sta bili dve velikanski jajci. Ker že dva dni niso okusili jedi, so naglo navrtali eno in se naužili dobre beljakovine in tečnega rumenjaka. Tako je bila srečno potolažena tudi lakota, vsaj za nekaj časa. Med tem pa, ko so popotniki jedli jajce, je ptica kivi neopaženo izginila.

Požar pri Novem mestu

Novo mesto, 20. junija.

Sredi noči je turobno zatulila novomeška sirena. Izza šole na Grmu se je svetilo. V nekaj minutah oddaljeni Kotni vasi je gorela stanovanjska hiša znane rodbine Štinglove. Kdo je zažgal, še ni dognano. Ugotovljeno je le, da je posestnik že več noči zaporedoma preganjal neznanca, ki se je sumljivo potikal okoli hiše. Novomeški gasilci hiše niso mogli več rešiti. Sesula se ji je že slamnata streha in ogenj je grozil bližnjim gospodarskim poslopjem. Požrtvovalni sosedje so pridno pomagali pri reševanju in z gasilci so rešili marsikaj, kar bi bilo sicer postalo žrtev plamenov. V ognjenem boju je prasketalo in pokalo kot na fronti in ljudje so trdili, da so to skriti patroni proslulega Štingla, o katerem smo že večkrat poročali. Ogenj je bil kmalu vdušen, vendar je pogorelo mnogo pohištva, obleke in živeža. Ubogo rodbino kar naprej preganja nesreča.

Obsojen tat in razbojnik

15 let ječe za tatvino

Novo mesto, 20. junija.

V petek se je pred novomeškim okrožnim sodiščem v 6 letih že osmič zagovarjal radi tatvine 24 letni Janez Legan iz Dolnjega Globodola pri Mirni peči. V zadnjih dveh letih je bil posebno delaven v novomeški okolici, kjer je v tatinsik družbi z nekim Francetom Kmetom in podobnimi tovariši okradel 20 ljudi. Vse mu je prišlo prav: obleka, obutev, živež, živila, posoda in pijača. Nad 7000 Din škode je prizadejal. To mu je že v krvi, ker krade od svojega 18 leta dalje in prihaja iz zapora le toliko, da napravi nov greh in vsak je težji. Za svoja razbojništva, tatvine in prestopke za varnost lastnine je prejel sedaj od 5 članskega senata pod predsedstvom sodnika okrožnega sodišča g. Kudra 15 let robije.

Novo mesto

Velika matura na novomeški gimnaziji. V osmi šoli je bilo letos 18 dijakov in dijakinj. K maturi je bilo pripuščenih 14 kandidatov. Od teh aprobiranih 9, 3 poskusijo srečo čez 2 meseca, 2 pa šele čez 1 leto. Mala matura se konča v ponedeljek.

Vitanje

Huda nesreča. V sredo 17. t. m. zvečer je šel tukajšnji trgovec in posestnik Pavel Strasser z enovprežnim vozom po seno na svoj travnik, ki ga ima v bližini Vitanja. Ko je prišel z vozom v Vitanjo vas, se je pripeljal mimo posestnikov sin Roland Vodušek na motornem kolesu. Tega se je konj ustrašil in se splašil. Strasser je padel z voza tako nesrečno, da si je pri padcu razbil lobanjo in se vrh tega tudi poškodoval na levi roki. K ponesrečencu takoj poklicani okrožni zdravnik dr. Goričar iz Konjic (Vitanje je namreč za tri mesece brez zdravnika, ker obiskuje tuk. okrožni zdravnik dr. Stanko Silan higijenični tečaj v Zagrebu) ga obvezal in odredil, da ga takoj odpelje v bolnišnico v Celje.

Nov trgovec. V našem trgu se je pred kratkem naselil trgovec g. Vinko Narat in odprl v hiši št. 20, koder se je že preje nahajala trgovina, trgovino z mešanim blagom.

Izborno letino imamo letos pri nas glede sena. Trave so goste in bomo sena pridelali veliko več kot v lanskem letu. Tudi vreme je ugodno za sušenje, tako da se v tem pogledu nimamo pritoževati.

Gasilski delovni praznik šaleškega okrožja

Slovenjgradec, 19. junija.

»Saleško gasilno okrožje« je hotelo v nedeljo 14. t. m. preizkusiti gasilstvo v svojem okrožju in je priredilo veliko vajo brez napovedi ure. »Požar« je nastal po požigu na treh straneh, in sicer je gorelo Glušičevo gospodarsko poslopje, rudniško poslopje v Velenju in Vrabičevo poslopje sredi vasi. Obstojala je velika »nevarnost«, da pogori cela vas, kakor tudi rudniška kolonija, in sicer zato, ker rudnik nima gasilskih priprav. Točno ob 5. uri je rudniška sirena dala znamenje za »požar«. V 10 minutah je prihitelo rudniško gasilno društvo z avtom, ki pa ni moglo »požara« omejiti, ker nima gasilnega orodja. Nemogoča je tudi napeljava hidrantov; zelo je potrebna močna motorna brizgalna, ki bi ubranila uspešno na griču ležečo kolonijo iz mimo tekoče Pake. Komisija smatra umestno, da to nevzdržno brezbrižnost, ki ne ogroža samo velike rudniške kolonije, ampak celo vas Pesje, z okolico, javi sreskemu načelniku s prošnjo, da potrebno ukrene v svrho omejitve velikih nesreč v slučaju resničnega ognja. Vaja, katere so se udeležila gasilna društva iz Šoštanja, Velenje, Družmirja in rudniška iz Velenja in tovarne Woschnagg je uspela vzorno. Po vaji je nagovoril vse gasilce župni načelnik g. Kopač, poudarjajoč njihovo agilnost in človekoljubno delo in župni podnačelnik g. Volk. Nato se je vršil sestanek, kjer so se razpravljale društvene zadeve. Lepo uspela župna gasilska vaja je dokazala, da se gasilna društva »Saleškega okrožja« zavedajo svojih dolžnosti in da bodo znala ob požaru pomagati človeku v nesreči!

Slovenjgradec

V znamenju brezposelnosti. Tukajšnja tovarna usnja F. Potočnik je odpustila 15 delavcev, ker nima zadosti naročil v zadnjem času.

Inšpekcija. Tukajšnje sresko načelstvo je nadzoroval okrožni inšpektor g. dr. Schaubach.

Godbeno gibanje. G. Katzianer, lastnik pekarije na trgu kraljeviča Andreja, bo preuredil in olepšal svojo hišo. — V Starem trgu pri Slovenjgradcu je občina v bližini cerkve uredila zelo potrebno kanlizacijo in pešpot v bližini županstva in cerkve. — Tudi starotrška in slovenjgraška cerkev sta lepo izpremenili svojo zunanjost.

Trebnje

Semenj v Trebnjem. Preteklo soboto je bil pri nas prvi letošnji semenj. Prignano je bilo lepo število živine, kupca pa ni bilo. Tudi kramarji so bili nezadovoljni. Semenj se je vršil na novem sejmišču pri g. Huberu Tomšiču.

Plemenska živina. Pred dnevi je obiskala naše kraje zopet nakupovalna komisija za plemensko živino iz Cetinja. Ljudstvo se je tudi tokrat živahno odzvalo in pripeljalo na trg svojo plemensko živino. Izbirna živinorejska zadruga na Veliki Loki je pokazala svoje prve uspehe, ker je komisija predvsem upoštevala živino članov zadruge.

Nabori v Trebnjem. V ponedeljek se je vršil v Trebnjem nabor za občino Trebnje, Velika Loka, in Mirna. Naborniki so v letošnjem letu napravili na komisijo kar najboljši vtis, ko so prišli k naboru vsi trezni. Komandant komisije se je zelo pohvalno izrazil ter je županu k uspelemu naboru čestital. Komisija je bila porazdeljena med tukajšnje gostilničarje na hrano in stanovanje in ni mogla prehvaliti dobre in cenene postrežbe.

Licitacija zaplenjenega orožja. Dne 24. t. m. bo v sobi 21 sreskega načelstva javna dražba zaplenjenega orožja. Licitirajo le oni, ki imajo dovoljenje za nabavo orožja.

Stavbeno gibanje. Posestnik Alojzij Žorž je dokončal svojo stavbo in se bo te dni že vselil. Tudi stavba mizarskega mojstra Ivana Pungertnika je dograjena. Te dni je pričel s prezidavanjem gospodarskega poslopja Franc Žurc v Trebnjem.S to prezidavo bo odstranjena iz sredine Trebnjega poslednja slamnata streha.

Prednjaški izpiti. Danes se vrše v Trebnjem ob 10. uri društveni prednjaški izpiti. V komisiji so br. župni načelnik Papež, društveni načelnik iz Toplic br. Jesih, okrožni načelnik mirenskega sokolskega okrožja br. Tomšič, Trebnje, prosvetar br. Tratar Trebnje in starosta br. Novak, Trebnje.

Silen orkan. Po prvi toči je divjal v naših krajih zopet silen orkan s središčem jugozapadno od Trebnjega. Silna nevihta in grmenje je zopet prinesla v našo dolino točo, ki je opustošila še to, kar je bilo ostalo po prvi toči. Ljudstvo je obupano in ne pomni tako hudega razdejanja po toči kakor letos.

Žganjekuha. Vsi točilci alkoholnih pijač, ki želijo kuhati žganje v nastopni proizvodni dobi 1931/32 iz lastnih snovi, morajo to najpozneje do 15. avgusta t. l. prijaviti pri pristojni občini.

Opozorilo. Vsi občani se opozarjajo na razglas, ki je na vpogled v občinski pisarni, kateri razglaša, da se morajo tudi ob glavnih progah opustiti zatvornice, ako je to mogoče. Mesto zatvornic se na križiščih postavijo znaki v obliki križa sv Andreja.

Seja davčnega odbora. Včeraj je zasedal davčni odbor za politično občino Trebnje, ki je sklepal o došlih davčnih prijavah za leto 1931. Seji je prisostvovalo tudi nekaj interesentov, ki so ugovarjali proti previsoki odmeri davčne osnove. Odbor je uvidel nujnost in resničnost navedenih dokazov ter je upošteval stvarne primere. Sploh je davčni odbor imel pri razpravi pred očmi ne samo interes države, kako dobiti čim več dohodkov, ampak je upošteval tudi težko gospodarsko krizo obrtnika in trgovca, ki bi ga preobčutni davki lahko uničili. Seji je prisostvoval kot zastopnik občine župan g. Josip Zupančič in odbornika g. Josip Miklič in g. Josip Zafran.

Prispevek za popravo pokopališča. Prihodnji teden bodo prejeli vsi davkoplačevalci politične občine Trebnje in kat. občine Sv. Štefan plačilne naloge za 24% prispevek za pokopališče v Trebnjem. Skupna vsota stroškov za popravilo znaša 35.000 Din, ki bo krita s 24% dokladо na vse direktne davke.

Maribor

m **Sprejem češkoslovških Sokolov.** K sprejemnemu pozdravu češkoslovaških Sokolov, ki potujejo na »Zlet na Jadranu« v Split in prispejo v Maribor jutri, v ponedeljek, dne 22. t. m. ob 14. uri popoldne, bo prehod na kolodvor prost. Zato je vabljen k sprejemu vsakdo, kdor se more za eno uro odtrgati od dela ter čuti v srcu prijateljstvo do bratskega češkoslovaškega naroda, s katerim nas veže neomajna zvestoba v sreči in nesreči.

m **Diplomski izpiti na državnem moškem učiteljišču.** Pod predsedstvom ministrskega odposlanca Todorja Vidojkovića, profesorja na III. državni realni gimnaziji v Beogradu so se vršili v času od 1. do 19. junija na državnem moškem učiteljišču v Mariboru prvi diplomski izpiti po novem zakonu o učiteljiščih. Prijavljenih kandidatov je bilo 41, diplomski izpit jih je napravilo 31, reprobiranih za 3 mesece jih je pa bilo 10. Izpit so napravili: Agrež Franc (odlično), Arko Milutin, Bežan Viljem, Brumen Vinko (odlično), Černec Adolf, Erniša Josip, Kavčič Janko, Kavčič Maks, Kerhlanko Franc, Kolar Vilibald, Kosi Ludvik, Kuharič Martin, Napast Anton, Oman Ignac, Pachner Leopold, Pepelnjak Ivan, Polič Branko, Rutter Ivan, Schmidt Vladimir (odlično), Senegačnik Adolf, Senekovič Alojzij, Serajnik Ivan, Šiftar Janez, Švajger Viktor, Tominc Milan, Tušek Bogdan, Ulaga Emil, Valenčak Anton, Žličar Franjo in Žurman Janko.

m **Telovadni nastop Sokola Maribor I.** Drugi javni nastop Sokola Maribor I danes popoldne ob 16. uri na prostoru pred inženirsko podčastniško šolo bo otvorila vojaška godba, na kar se bodo izvajale že objavljene telovadne točke. Nastopi deca, moški in ženski naraščaj, člani, članice, vojaki-dijaki in vojaki 45. pehotnega polka. Med odmorom bodo dijaki zabavali občinstvo s predstavo »Rabota«, ob koncu pa bo tekma v »odbojki« med člani in vojaki. Vabljeni vsi!

LUNA MARIBOR nogavice vseh vrst

m **Otvoritev letnega telovadišča na Pobrežju.** Na novem letnem telovadišču na Teznu bodo nastopili danes ob 16. uri mladi pobrežki Sokoliči in Sokoličice. Neumornemu trudu in železni volji tamkajšnjih voditeljev in vaditeljic se je posrečilo zbrati to razposajeno pobrežko deco in danes jih bomo videli pri izvajanju vaj tako disciplinirane, da se jim ne bomo mogli načuditi. Prav tako so vadili prav pridno tudi naraščajniki in člani. Mnogi Pobrežani pa žal, stoje še ob strani in tem naj bo današnji nastop prva velika vzpodbuda za pristop k Sokolu!

m **Maribor in slovenski radio.** Preteklo je že nekaj let, kar imamo v Domžalah svojo radiooddajno postajo, ki pa Mariboru, ki je v takozvani »mrtvi coni« prav malo ali nič ne koristi. Posledica je, da moramo neprestano poslušati po javnih lokalih in privatnih stanovanjih samo Dunaj, Budimpešto itd. Svoječasno se nam je obetala relais-postaja. Kaj je ž njo? Nekaj bo treba tu na vsak način ukreniti, da bo tudi Maribor imel korist od slovenskega radia.

m **Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!«** 985

m **Nehajte!** V Mariboru imamo dva jazzbanda, ki igrata po naših javnih lokalih in se pri petju »šlagerjev« skoraj dosledno poslužujeta nemškega besedila. Če je že neobhodno potrebno, da se ti »šlagerji« prepevajo, potem naj se besedilo vsaj prevede, saj imamo dovolj ljudi, ki bi to izvrstno napravili. Zato zahtevamo, da se nemško prepevanje enkrat za vselej neha in pozivamo tudi merodajne oblasti, da storijo svojo dolžnost. Nemška pesem v kinu, nemška pesem v radiu in še pri jazz-bandu — je menda le že preveč!

m **Moderne kopalne obleke in kopalne čevlje itd. — H. J. Turad, Aleksandrova c. 7.** 1411

m **Gasilska tombola v Studencih.** Danes ob 14. uri bo na robu studenčnega gozda tombola gasilskega društva v Studencih.

m **Otvoritev čolnarne.** Danes popoldne bo pri Treh ribnikih slovesna otvoritev nove čolnarne in veselica.

m **Kje bi se preskrbel s špiritom in kisom za vlaganje?** Samo pri tvrdki **Jakob Perhavec,** Gosposka ulica 9. 1492

m **Iz gledališča.** »Echo Krakowskie«, ki je eden izmed najboljših sodobnih poljskih zborov ter je že absolviral več zelo uspelih koncertov po naši kraljevini, bo koncertiral v torek, 23. t. m. v mariborskem gledališču. Zbor odlikujejo izredno lepi in uglajeni glasovi ter brezhibno izvajanje zanimivega sporeda, ki pomeni nekako revijo sodobne poljske zborovske glasbe. Dirigent zbora je eden izmed najboljših sedanjih poljskih skladateljev Boleslav Wallek-Walewski.

m **Pijte original »CHABESO«.** 1114

m **»Vazdušna pošta«.** Na tukajšnji glavni pošt. so te dni namestili nabiralnik za zrakoplovno pošto, ki pa ima samo srbskohrvaški napis »Vazdušna pošta«, katerega občinstvo ne razume in meče vanj kratkomalo navadna pisma. Smo kot Jugoslovani za unifikacijo, ali samo dotlej, dokler ne škoduje javni upravi in občinstvu. Napisi, katerih naši ljudje ne razumejo, ne koristijo nikomur, zato bi bilo želeti, da se čimprej zamenjajo z razumljivimi.

m **Prodaja zaplenjenega blaga.** Pri tukajšnji glavni carinarnici bo jutri, v ponedeljek ob 9. uri dopoldne javna razprodaja raznega zaplenjenega blaga.

m **Lekarniška služba.** Nočno lekarniško službo bosta imeli od danes opoldne do prihodnje nedelje opoldne lekarna König »Pri Mariji Pomagaj« na Aleksandrovi cesti in Albaneže »Pri sv. Antonu« v Frankopanovi ulici.

m **Trg v soboto.** Na včerajšnji trg so pripeljali okoličani 4 voze s 50 vrečami krompirja, katerega so prodajali po 1·50 do 2 Din kg. Čebule so bile 4 vreče po 6 Din kg. Ostale cene so bile: zelje, glava 1 do 6 Din, kumarce ena 2 do 8 Din, fižol, 2 do 2·50 Din liter, fižol v stročju 8 do 12 Din kg, grah 5 do 6 Din, hren 16 Din, cvetača 1 do 10 Din, česen 18, čebula 6, ohrovt, glava 1 do 3, presno zelje 1 do 6, kislo zelje 5, kisla repa 2, buče 4 do 5, paradižniki 16, glavnata salata 0·50 do 1·50, špinača, kupček 1, gobe 1, črešnje 3 do 8 za kg ali 2 do 3 liter, suhe slive 9 do 12 kg; surovo maslo 36 do 40, čajno 44, kuhano 44 do 48, sir 3 do 5 hlebček, mleko 2 do 3 liter, smetana 12 do 14 liter, jajca 0·75 do 1 Din komad, med 12 do 20 Din, kokoši 30 do 45 komad, piščanci 25 do 60, race 15 do 25, gosi 30 do 40, ribe morske 20 do 24, kunci 8 do 50. Sena je bilo 25 voz po 50 do 70 Din, slame pa 1 voz po 1·50 škop. Mesne cene: svinjina s kostmi 14 Din kg, izluščena 18 Din, riba 24 do 26, rajc 18, salo 16, slanina 14, pljuča s srcem 10 Din, jetra 14, rebrca 16, glava z jezikom 15, ledvice 3 do 4 Din kos, noge 1 do 3 Din.

m **S sejma za prašiče.** Na sejmu za prašiče v petek jebilo 194 živali, kupčija je bila zelo dobra in je bilo prodanih 170 glav. Cene so bile: 5 do 6 tednov stari prašiči 50 do 85 Din, 7 do 9 tednov 95 do 130, 3 do 4 mesece 160 do 250, 5 do 7 mesecev 350 do 400 Din, 8 do 10 mesecev 450 do 500 Din, enoletni 600 do 850 Din. Meso: kilogram žive teže 7 do 8 Din, mrtve teže 9 do 10 Din.

Obleke moške, otroške, čevlji, nogavice, solidno pri JAKOBU LAHU, Maribor. 1182

m **Smrt.** V Hotinji vasi je umrl včeraj tamkajšnji župan in veleposestnik g. Franc **Pišek.** Pogreb bo jutri ob 10. uri dopoldne v Slivnici.

m **Poškodba.** Včeraj popoldne je neki šofer na trgu Svobode v prepiru napadel svojega tovariša 24-letnega Rafaela Mohoriča in ga tako udaril s kosom železa po kolenu, da je moral poiskati pomoči na rešilni postaji.

m **Padec s kolesa.** Včeraj popoldne je 24-letni Maks Schauperl iz Peker padel s kolesa in se pobil po levem stegnu in desnem ramenu. Prvo pomoč so mu nudili na rešilni postaji.

m **Napad.** V petek zvečer so fantje v Framu napadli 19-letnega viničarja Franca Votolena in ga s koli in noži tako obdelali, da so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnico.

m **Vlom.** Včeraj zjutraj je neznanec vlomil v stanovanje bančnega uradnika dr. Ermina Jettmarja v Maistrovi ulici št. 5 in odnesel 60 Din gotovine in zlato brošo.

Klobuke, perilo, kravate nudi ugodno JAKOB LAH, Maribor. 1184

m **Nezgoda.** V petek dopoldne je peljal posestnik Josip Žiberna iz Gornjega Dupleka svojo ženo v bolnišnico. Na Meljski cesti je ženi nenadoma postalo tako slabo, da se je onesvestila in so jo morali z rešilnim avtom prepeljati v bolnišnico.

m **Karambol.** Na oglu Tattenbachove in Vetrinjske ulice je hlapec Henrik Horvat v petek zavozil z enovprežnim vozom v ročni voziček mlekarice Antonije Neratove. Voziček se je potrl in razlilo se je tudi mleko.

m **Aretacije.** V petek so bili v Mariboru aretirani: Anton V. in Josip B. radi beračenja, Štefan F. pa zaradi prepovedanega povratka.

m **Nesreča delavca.** Pri kopanju temeljev za neko hišo je plaz zemlje zasul in poškodoval delavca Andreja Korotaja. Odpeljali so ga v bolnišnico.

Marenberg

Renoviranje farne cerkve. Pe dni so pričeli s prenavljanjem farne cerkve. Lansko leto so jo v notranjosti lepo preslikali in preuredili, sedaj pa jo bodo popravili tudi zunaj. — Skoro vsi tržani v sredini trga so letos na novo prebelili svoje hiše, tako da ima trg sedaj zelo prijazno lice. Prav je, da gledajo tržani tudi na zunanjost trga, posebno sedaj, ko so že začeli prihajati letoviščarji.

Kaznovani morilec. Jurij Džebelan, ki je pred meseci ubil znanega lesnega trgovca iz Vuzenice Lorencijo Franca v Perlezu, je bil obsojen radi uboja pri sodišču v Pančevu na 8 let robije. O tragičnem dogodku, ki je vzbudil po vsej Dravski dolini toliko razburjenja in čustovanja, je takrat obširno poročal »Jugoslovan«.

Ptuj

Srednjeveške razmere. Po Ptuju se širijo govorice, da so na nekem veleposestvu v okolici Ptuja srednjeveške razmere. Pritožbe so prišle tudi na ušesa oblastem, tako, da so uvedla preiskavo, ki je potrdila v polnem obsegu tamkaj navedena dejstva. Dalje se tudi govori o nekem podkupovanju. Zadeva ima sedaj višja oblast v rokah. Zaenkrat toliko. K stvari se še povrnemo.

Priključitev okolice. Mestna občina forsira priklopitev okoliških občin Mestni vrh, Krčevina, Rogoznica in Breg k mestu. Toda te občine se krčevito branijo tej priklopitvi iz jasnega razloga. Načrt je sedaj tak, da se prve tri občine združijo v eno občino, ki bi štela 2000 prebivalcev in ki bi odgovarjala popolnoma določilom tozadevnega zakona. Občina Breg pa ima itak sama že čez 2000 prebivalcev in tudi ni razloga za priključitev k mestu.

Lovska sreča. Izredno lovsko srečo je imel te dni v Hubergu tamkajšnji upravitelj g. Viktor Kegl. V teku ene ure je ustrelil jazbeca, kuno in jastreba. Poslednji je imel premer v peruti 1·48 m. Prejšnjo nedeljo pa je g. Kegl vpihnil življenje divji mački. V okolišu ustreljene divje mačke ni bilo že od lanskega leta niti zajca niti fazana. Nikdo si ni mogel tolmačiti, odkod to manjkanje divjačine in šele sedaj se vidi, kdo je uničeval te živali.

Prekmurje

Dobrovnik. Radovniško predavanje bo pri nas v nedeljo 21. t. m. Obenem bo tudi ustanovni občni zbor za rodovniški odsek. — Vsi vljudno vabljeni.

Presenečenje. Tatovi so vlomili v pisarno odvetnika dr. Vadnala, a so našli blagajno prazno.

Mlekarska predavanja. Kr. banska uprava pošlje strokovnjaka, da bo predaval o mlekarstvu po Prekmurju. Predavanja bodo v zvezi s propagando o izdelavi domačega sira. Predavanja bodo v nedeljo 28. t. m. ob pol 11. uri dopoldne v osnovni šoli v Murski Soboti; v ponedeljek 29. t. m. ob pol 1. uri dopoldne v osnovni šoli v Dolnji Lendavi. Uradi občin Murska Sobota in Dolnja Lendava, se naprošajo, da skrbijo za številen obisk. Obe vodstvi osnovnih šol pa, da preskrbijo primeren prostor. Ostala šolska vodstva se pa naprošajo, da se predavanja udeležijo učne moči vseh okoliških šol.

Bogojina. Zelo pridno se pripravlja osnovna šola, da čim slovesneje zaključi šolsko leto. — Pripravlja se razstava slik in ročnih del, za zabavo pa igra in deklamacije. O stvari še poročamo.

Divji lovci v litijski okolici

Litija, 20. junija.

Uspehi dveletne zaščite srn so se pokazali tudi pri nas posebno v revirjih »Litijskega lovskega društva«. Pretekli teden je našel lovski čuvaj Miha Kokalj na Mravljišah ustreljeno srno, ravnotako tamošnji kmetje posestnik Bratun lepega špičaka in Jaka Hribski, posestnik, krasnega šesteraka. Srne so obstrelili divji lovci, ki jih kljub veslnosti 4 lovskih čuvajev in majhnega prostora, na katerem so našli srne, niso mogli izslediti. Pred dnevi so našli srno celo blizu cerkve Št. Jur, ki so jo ujeli psi. Srna je bila obstreljena, ker sicer je nemogoče, da bi dveletno srno ujeli psi.

Kako nesmiselno bi bilo še nadalje ščititi srno, vidimo že v tem, da je v dveh tednih padlo od divjih lovcev kar 6 komadov srnjadi. Kaj takega se ne spominjajo niti najstarejši lovci.

Cigani - vlomilci

Ljutomer, 18. junija.

Preteklo noč so vlomilci posetili trgovino g. Viktorja Zadravca v Vigričevcih. Trgovec je zaslišal ropot in šum ter je s streli iz samokresa pregnal zlikovce. Misleč, da je nevarnost minila, je zopet zaspal, toda vlomilci se niso pustili kar tako odpraviti. Poskusili so svojo srečo vdrugič in zdaj jim je uspelo vdreti v trgovino, odkoder so odnesli za približno 25.000 Din blaga. Medtem se je že danilo, kosci so šli na travnike, opazili vlom in vlomilce ter jih začeli loviti. Enega iz tolpe so ujeli, bil je cigan Kokaš Ivan iz Strigove, drugi pa so odnesli pete. Trgovec je dobil že nekaj ukradenega blaga nazaj, cigan pa čaka sodbe v ljutomerskem sodnem zaporu. Morda se bodo pojasnili sedaj tudi vlomi v trgovino v Ljutomeru in okolici, ki so lani razburjali prebivalstvo. Med pobeglimi vlomilci so štirje cigani z imenom Horva, eden se piše Kovačič, eden pa Kokaš Matija. Vsi so iz okolice Murske Sobote.

Trbovlje

Mladinski pevski zbor Trbovlje-Vode že širi svoje obzorje. Po uspelem koncertu v Trbovljah bo nastopil z Premrlovimi skladbami povečanim sporedom na Petrovo 29. junija v Zdraviliškem domu v Rogaški Slatini. Zborov pevovodja učitelj g. Šuligoj Avgust nam jamči, da bo prireditev uspela.

Posnemanja vredna dobrosrčnost. Soproga uradnika podjetja Ing. Dukič in drug ga. Marija Babič je kupila hčerki rudarja Marka Tržan, Tereziji k prvemu sv. obhajilu novo obleko in čevlje. Starši in hčerka se s tem plemeniti dobrotnici iskreno zahvaljujejo.

Predavanje in občni zbor protituberkulozne lige. K našemu včerajšnjemu poročilu o predavanju o jetiki nas obvešča tukajšnje vodstvo protituberkulozne lige, da to predavanje ne priredi Sokol marveč liga. Po predavanju, ki bo v ponedeljek ob pol 7. uri zvečer v Sokolskem domu, se vrši istotam občni zbor protituberkulozne lige z volitvijo novega odbora. Vabijo se tudi oni rudniški nameščenci, ki so v zadnjem času pristopili k protituberkulozni ligi.

Rajhenburg

»Težke ribe« na Senovem. S »težkimi ribami« je menda Prosloveljno gasilno društvo na Senovem zaključilo letošnjo gledališko sezono.

Rudarjeva nezgoda. Pretekli teden se je zopet pripetila v rudniku na Senovem težja nesreča, koje žrtev je postal Dragotin Sader. Kako je prišlo do nesreče, zaenkrat še ni točno ugotovljeno. Ponesrečenec je dobil zelo težke poškodbe na glavi. Zdravi se v javni bolnici v Brežicah. Letos se v našem rudniku vrste nesreča za nesrečo, vendar je pa skoraj vedno kriva nesreče neprevidnost.

Odprta noč in dan so groba vrata. Pretekli teden je umrl v znani vinski gori Sremiču 82-letni Anton Omerzo. Pokojnik je bil med ljudstvom zelo priljubljen kar je tudi pokazal izredno lep pogreb. Vse svoje življenje je bil vnet gasilec in je bil odlikovan s častno kolajno. Na zadnji poti so ga spremili tovariši-gasilci, ki so bili zastopani iz vseh posavskih krajev. Gasilska godba iz Krškega mu je za slovo zasvirala par lepih žalostink. Naj v miru počiva blagi mož, a mi ohranimo mu časten spomin!

Dolenjske Toplice

Nevihta. V torek 9. t. m. je topliško dolino obiskala nevihta, ki se je posebno razbesnela okoli Soteske ter uničila vinograde in vse poljske pridelke. Ljudstvo v prizadetih krajih je že itak revno, nima mnogo polja ter je navezano le na zaslužek na žagi v Soteski, zato je še bolj obupano.

Kopališka sezija se v zadnjem času lepo razvija. Dnevno prihajajo kopališki gostje, večji dotok kopaliških gostov se pričakuje ob sklepu šolskega leta.

Gasilno društvo bo letos proslavilo 50-letnico svojega obstoja, na kar najslovejši način v nedeljo 26. julija. Na pomembno slavje je gasilno društvo prav marljivo pripravlja.

Št. Jurij ob južni železnici

Nesreče. V sredo 17. t. m. je nekemu motociklistu tik pred gostilno g. Mastnaka pri tem, ko se je izognil na cesti stoječemu vozu, spodrsnilo in je tako nesrečno padel, da si je izpahnil roko v rami. Njegovi sopotnici se ni, razen male praske, zgodilo ničesar. Vozaču je nudil prvo pomoč tukajšnji zdravnik g. dr. Svetina. — Zasebni uradnik g. F. R. se je v četrtek tako nesrečno zaletel s kolesom v kup kamenja na cesti, da se je ves opraskal in raztrgal.

Podružnica CMD v Št. Vidu pri Grobelnem priredi danes popoldne pri g. Naratu veliko vrtno veselico s srečolovom. Ob slabem vremenu bo veselica v gostilniških prostorih g. Narata.

Preureditev mlekarne. Tukajšnji mlekarnar g. Jerlež bo v svoji mlekarni uredil parni obrat.

Ureditev ceste. V petek so začeli z dviganjem ceste od trgovine g. Adama Kincla do železniškega prelaza. Cesta je v zelo slabem stanju in je skrajni čas, da se jo uredi. Kamenje vozijo iz kamnolomov v Šibeniku.

Jesenice

Popravek. V članku »Zanimiva najdba« priobčujemo z Jesenic v petkovi izdaji »Jugoslovana« čitaj »nemogoče« mesto »mogoče« in naj bo s tem smisel stavka popravljena.

Kam danes? Danes priredita deška in dekliška osnovna šola na Jesenicah razstavo ročnih del, pismenih šolskih nalog in drugega. Učiteljstvo in deca prosita za obilen poset občinstva. Starši in prijatelji mladine iskreno vabljeni. Razstava je odprta od 9. do 18. ure. Popoldne se vrši na Koroški Beli sokolska tombola tamkajšnjega sokolskega društva.

Danes teden bodo obiskali Jesenice koroški Slovenci iz Št. Jakoba. Na jeseniškem sokolskem odru bodo vprizorili znano »Miklovo Zalo«. Narodna zavest zove vse Jesenice, da počaste naše brate s Koroške v čim večjem številu.

Ameriški Slovenci so na potu v domovino. Na praznik sv. Petra in Pavla bodo šli skozi Jesenice, kjer se jim pripravlja prisrčen sprejem.

V nedeljo, na Vidovdan bo blagoslovljena prenovljena jeseniška župna cerkev. Cerkvene obrede bo izvršil ljubljanski škof dr. Gregor Rožman.

Poziv društvom na Jesenicah. Narodni izseljeniški odbor vabi vsa društva na razgovor o sprejemu ameriških izletnikov, ki bo v ponedeljek ob pol 20. uri v občinski posvetovalnici. Predsedstvo sprejemnega odbora na Jesenicah je prevzel g. dr. Fračišek Kogoj, okr. zdravnik na Jesenicah. Sestanka se udeleži tudi tajnik Narodnega izseljeniškega odbora iz Ljubljane g. Kravos. Društva prosimo, da gotovo odpošljejo na ta razgovor svoje odposlance.

Zagorje

Izpiti za strojevodje. Ozkotirne rudniške železnice ni več. Nadomestila jo je normalnotirna, iz Hrastnika pa so poslali stroj, ki opravlja sedaj sam to, kar je prej vršilo več malih strojev. Nadeli so mu ime, »ramparska smrt«, ker je sedaj odpadlo vse nakladanje na takozvanih rampah na kolodvoru. Za strojevodje se je zhtevalo izpit, ki se je vršil na topliški šoli. V izpraševalni komisiji sta bila gg. ing. Finc, šef kurilnice drž. železnic v Ljubljani in Jenko. Izpit je obsegal praktični in teoretični del ter so ga prav dobro napravili gg. Šober Franc, Grčar Rudolf, Kovač Konrad, Ritter Franc, Vidic Ivan in Rus Hinko. Izpit je položilo tudi šest zaviračev. Čestitamo!

Vročina in kopanje. Vsak je prepričan, kako zelo je potrebno naši dolini javno kopališče, toda zgane se nihče. Sava ni neprimerna za nas samo vsled oddaljenosti, temveč posebno za to, ker je silno nevarna in zavratna. Zatorej bi bilo skrajni čas, da se začne misliti vsaj na ureditev zasilnega kopališča.

Nogomet. Popoldne ob pol 18. uri bo prijateljska nogometna tekma med SK Zagorje in SK Hrastnik.

Kolesarska dirka. Start ob pol 6. uri zjutraj pri gostilni Ernejc, cilj istotam. Teliko je zanimanje za polževo dirko, ki bo ob 10. — Start pri rudniški restavraciji.

Braslovče

Odprta noč in dan so groba vrata. V nedeljo je po težki bolezni preminul g. Matija **Puncer** v 77. letu starosti, oče pokojnega Srečka Puncerja, ki je prvi daroval življenje za komaj nastalo Jugoslavijo na koroški fronti. Pokojni je bil tudi soustanovitelj mozirskega sokola. Pokojnika smo pokopali v torek in prav lep pogreb je pokazal, da je bil pokojni prav priljubljen. Ohranimo ga v spominu žalujočim iskreno sožalje!

Obdarovanci. Ob zaključku obrtne šole v Braslovčah sta bila obdarovana kot najboljša učenca Ivan Baš, krojaški vajenec pri g. Strožerju Konradu, krojaškemu mojstru v Braslovčah, in Marica Rojškova, šivilja pri ge. Ivanki Robida, šivilji v Braslovčah. Od obrtne banke sta dobila hranilno knjižico z vlogo 100 Din. Želimo posnemalcev pri denarnih zavodih.

Na banovinski cesti iz Polzele v Braslovče je pri križu velika jama. Želeli bi, da jamo zopet zasurjejo, da ne bo nezgode.

Litija

Za sokolski nastop 5. julija se vsi oddelki pridno vežbajo ter se že sedaj vsa bratska društva opozarja na to prireditev, za to pa posetite danes bratsko društvo v Trbovljah, kjer se vrši letni telovadni nastop. Železniške zveze so prav ugodne.

Za tolarje jim je šlo... Pred kratkim je šla K. Micka iz Potoške vasi k svoji stari materi v bližnje Retje na obisk. Ob tej priliki je prejela v dar več zlatnine in nekaj zlatih tolarjev »križevcev«, kar pa ni bilo všeč njunim tetam, ki so pri vratih prisluškovale. Nastal je spor, ki je končal s tem, da so preteple Micko in ji vzele že podarjene stvari, pa tudi mati, ki jo je branila, je zadobila med ruvanjem nekaj poškodb.

Razgreti naborniki. Te dni se je pripeljalo v Litijo nekaj nabornikov. Po končanem naboru so se kot običajno napili in potem divjali kot blazni s konji po Litiji. Ker so pri tem tudi nečloveško pretepali konje, so jih orožniki aretirali.

Šolska razstava. V nedeljo 21. junija bo odprta ves dan od 7. do 19. ure zvečer razstava risarskih in ročnih del na litijski osnovni šoli. Ker je ta razstava prva te vrste v našem okraju in prva na tukajšnji osnovni šoli, bo ta prireditev gotovo vzbudila zanimanje vseh starišev in prijateljev šolstva. Vljudno vabljeni vsi.

Škofja Loka

Vol ga je pobodel. Mesarskemu pomočniku Bogataju Antonu, uslužbenem pri mesarju Matevžu Hafnerju, se je pripetila v ponedeljek popoldne nesreča. Pomočniku je zdivjal vol, žival je sunila z rogom Bogataja pod levo oko. Zaradi precejšne rane je moral pomočnik k zdravniku.

Nekateri napisi v Loki niso povsem pravilni! Olepševalno društvo bi tablice z napisom »k kopališču« lahko brez težav popravilo v »h kopališču«; cirilski napis »zabranjen put« pri Sori tudi ne odgovarja pravopisu. V cirilici je za črki »nj« le ena oznaka, ne pa dvoje.

Nov prevoznik za tovor. G. Oton Ravnihar si je nabavil za prevoz tovora lep tovorni avto znamke Ford. Novi prevoznik bo vozil v vse smeri, redno pa v Ljubljano

Petdesetletnica beograjske trgovske omladine

Ljubljana, 20. junija.

Jutri proslavi beograjska trgovska omladina 50-letnico svojega ostanka in plodonosnega dela.

Pred petdesetimi leti se je v takratni mali prestolici vzbudila med pridobitnimi krogi zamisel ustvariti strokovno organizacijo s ciljem socjalnega, prosvetnega, gospodarskega in kulturnega snovanja. Kot vzgojna matica trgovske omladine kraljevskega Beograda, se je prvotno skromna institucija postopoma razvila v mogočno stanovsko organizacijo, ki poseduje bogate fonde in številne humanitarne in kulturne ustanove. Posebno pažnjo je organizacija posvetila mladini. Ustvarila je svojo trgovsko šolo, ki jo posečajo beograjski trgovski pomočniki; nižji tečaj s štirimi razredi in višji z dvema razred. Dvatisoč učencev poseča ta zavod in preko 50 nastavnikov vrši pouk. Pouk je prilagoden modernemu strokovnemu šolstvu in se vrši tudi ob nedeljah in praznikih ter ob večernih urah.

Iz te šole je beograjski pridobitni svet zajemal najboljše moči in ta institucija je veliki meri doprinesla, da je srbsko trgovstvo tako odlično zastopano v našem narodnem gospodarstvu. Pač ne samo doma pač pa tudi v širšem svetu so se poznali vplivi beograjske trgovske institucije. Po vseh mestih Srednje Evrope, kjer se je srbsko trgovstvo tako uspešno uveljavljalo, zlasti pa v obmorskih lukah, je ta institucija žela priznanje. Stanovska zavest je čedalje globlje prodirala med beograjski trgovski svet in uspehi niso izostali. Samostojni trgovci so se vedno in vedno in ob vsaki priliki spomnili svoje matice in ji dovajali novih sredstev za kar največji razmah. Pričeli so se ustvarjati fondi, dobrodelnost se je širila v taki meri, da je bilo organizaciji omogočeno že v kratskem času njenega obstoja misliti na razširjenje svojega poslovanja.

Ustanovila se je velika čitalnica z bogato knjižnico, ki je seveda v vojnem času bila izropana najdragocenejših spisov in knjig. Knjižnica pa se sedaj prav pridno obnavlja in spopolnjuje.

Bolniška blagajna beograjske trgovske omladine je sedaj priključena kot mestni organ OUZD. Obstoji pa tudi znatna zbirka za gradnjo lastne bolnišnice, ki se bo pričela graditi že v najkrajšem času.

Zelo važna institucija organizacije je posredovalnica za službe, ki odlično posluje in nudi posebno v sedanjih kritičnih časih obilno pomoč svojim članom. Za časa brezposelnosti plačuje tudi brezposelne podpore.

Gospodarski oddelek skrbi za nameščenje dece pri trgovcih, obrtnikih, malih industrijcih, poljedelcih i. dr.

Za splošno narodno gospodarstvo in tudi našo politiko pa je velike važnosti glasilo »Trgovinski glasnik«, ki je bilo ustanovljeno leta 1891 in izhaja od leta 1900 kot dnevnik. Pri ureditvi naših gospodarskih prilik gre znatna zasluga Trgovinskemu glasniku, ki je naš najboljši gospodarski dnevnik in v katerem najdejo mesta odlični gospodarstveniki naše države.

Za petdesetletnico svojega plodonosnega dela je beograjska trgovska omladina izdala posebno spomenico v obliki knjige velikega formata na 270 straneh. To delo je posebne važnosti za gospodarskega zgodovinarja, ki najde v njem ves historijat gospodarskega razvoja Srbije od srednjega veka pa do današnjih dni. Kako odlično vlogo igra ta institucija v naši prestolici in naši državi sploh, najbolje ilustrira dar Nj. Vel. kralja, ki je organizaciji poklonil svojo sliko z lastnoročnim napisom: »Beogradskoj Trgovačkoj Omladini za priznanje starijima i podstrek Omladini — Aleksandar, 1931. g.«.

Pridružujemo se neštetim čestitkam z željo, da bi organizacija, ki je žela že toliko uspehov, tudi v bodoče delovala z vso prirojeno pridnostjo in delavnostjo v procvit ne samo trgovstva, pač pa vsega našega gospodarstva. Želimo pa obenem, da bi našla tudi v drugih krajih dosti posnemovalcev in da bi njih uspehi bili tako blagoslovljeni, kakor so bili uspehi jutrišnje slavljenke!

Gnojenje z nitrofosfatom v dravograjskem srezu v letu 1931

Nitrofoskal je umetno gnojilo, ki vsebuje vse snovi, ki jih potrebujejo rastline za dober razvoj. V dravograjskem srezu se je tega gnojila naročilo precejšno količino, in sicer iz tvornice za dušik v Rušah pri Mariboru. To umetno gnojilo so kmetovalci prejeli po znižani ceni, ker je k nabavi umetnega gnojila prispevala tudi kr. banska uprava v Ljubljani. Kmetovalci tukajšnega sreza, ki so to umetno gnojilo naročili, se kr. banski upravi toplo zahvaljujejo, ker je pokrenila tako važno kmetijsko akcijo. Danes se kesa mnogo kmetovalcev, ki niso posegli po omenjenem gnojilu. Našemu kmetu se odpirajo oči z dokazi v praksi, saj ni čuda, premnogokrat so bili opeharjeni od raznih spekulantov. Pred kratkim je posetil tukajšnje sresko načelstvo gospod inž. Tržan. Ob navzočnosti gospoda sreskega načelnika dr. Dionizija Maraža in sresk. kmet. referenta Zdolšeka se je vršil ogled travnikov in pašnikov gnojenih z nitrofoskalom v občini Mežica, ki je tega gnojila precej naročila. Uspeh gnojenja je v resnici lep. Travnik, ki je bil malovreden, bo dal letos naravnost bogat pridelek. Na travnikih se je pokazala gosta ruša. Pri tem je bilo opaziti, da bi bil uspeh še boljši, ako se na travnikih posejejo tudi visoke trave, kar se lahko zgodi v zgornji spomladi. Seveda je treba travnik pred setvijo ostro pobranati in šele nato izvršiti setev. Na ta način bo imelo gnojenje z nitrofoskalom še večji uspeh. Zapomnimo si, da nitrofoskal ne more delati čudežev brez podlage t. j. dobre ruše, sestoječe iz nizkih in visokih dobrih trav. Pri uporabi travniških semen se mora ozirati kmetovalec tudi na tla (zemljo). Ako si kmetovalec ni na jasnem, kakšne vrste trav naj poseje, naj se obrne pismenim ali ustmenim potom na kmet. referenta, kjer prejme vsa tozadevna pojasnila. Gnojenje z nitrofoskalom se pozna več let. Tudi pri žitaricah se je izkazal učinek tega gnojenja izvrstno.

Gospodarske vesti

× **Novi rudarski zakon.** Vsa pripravljalna dela novega rudarskega zakona so dovršena. Zakon bo že v naslednjih dneh predložen vrhovnemu zakonodajnemu svetu. Novi zakon predvideva znatno večjo državno kontrolo nad delom v rudarskih podjetjih, ter posveča prav posebno pažnjo zavarovanju rudarjev in vprašanju bratovskih skladnic.

× **Medbalkanska trgovinska zbornica.** V Beogradu se še več časa proučava vprašanje osnutka medbalkanske trgovinske zbornice s sedežem v Atenah. Posebna komisija strokovnjakov zbira predloge interesentov z vseh balkanskih držav. V splošnem se smatra, da bo julijska konferenca, ki se bo vršila v Atenah to vprašanje definitivno rešila.

× **Francoska sanacija Kreditanstalta.** »Daily Telegraph« zatrjuje, da je Francija stavila sledeče pogoje za sanacijo Avstrije, oziroma Kreditanstalta: 1. Avstrija se mora odpovedati osnutku carinske unije z Nemčijo; 2. sanacija se mora izvršiti preko Društva narodov, potom njegovega fin. komiteja ali pa potom Evropskega komiteja; 3. Avstriji mora dovoliti popolno kontrolo svojih financ. Dunajski listi se strahovito pritožujejo nad temi pogoji, pri tem pa popolnoma pozabljajo, da je njihova finančna plitika tako falitna in zavožena, da je vsak drugačna solucija gospodarsko nemogoča.

× **Ameriška žetev ogrožena?!** Radi velike suše, ki nastopa v zadnjih tednih, pričakujejo ameriški žitarji izredno slabo žetev v pšeničnih predelih severozapadnih držav severo-ameriške Unije. V splošnem se napoveduje, da se bo lanska katastrofa letos razširila na mnogo večje žitne komplekse. Tudi v srednjem zapadu in v zapadni Kanadi je pšenična žetev radi pomanjkanja padavin ogrožena.

Dobave

Strojni oddelek Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 23. junija t. l. ponudbe glede dobave bakrenih cevi; do 25. junija t. l. pa glede dobave kaučuk cevi, kaučuk platna, kotalnih obročkov, tesnil in kaučuk zagostk. (Predmetna oglasa sta na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Direkcija državne železarne Vareš sprejema do 1. julija t. l. ponudbe glede dobave telefonskega materijala, 7000 kg tračnic, 1000 kg minija, 500 kg firneža, 100 kg repnega olja in 5 kg zlate bronze.

Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 2. julija t. l. ponudbe glede dobave 120 kub. metrov hlodov, 10 komadov dežnih plaščev.

Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 2. julija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg negašenega apna, 10 m jermen za električni pogon in 500 kg ceresita za izolacijo.

(Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Prodaja. Dne 1. julija t. l. se bo vršila pri Glavni carinarnici v Subotici prodaja ca 95.000 metrov polsvilenih trakov za klobuke. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani).

Direkcija državne železarne Vareš-Majdan sprejema do 1. julija t. l. ponudbe glede dobave železne žice.

Direkcija državnega rudnika Vrdnik sprejema do 2. julija t. l. ponudbe glede dobave parketov in hrastovih okvirjev za parkete, glede dobave usnja in lesa.

Borzna poročila

dne 20. junija 1931.

Devize

Jugoslovanske devizne in efektne borze danes niso poslovale. V prostem prometu so se v Ljubljani imenovale sledeče notacije: Amsterdam 22·74, Berlin 13·4075, Bruselj 7·8644, Budimpešta 9·784, Curih 1098·3, Newyork 56·38, Dunaj 793·54, London 274·8, Pariz 221·28, Praga 167·32, Trst 205·61.

Dunaj, 20. junija. Amsterdam 286·50, Atene 9·23, Beograd 12·6025, Berlin 168·74, Bruselj 99·02, Budimpešta 124·19, Bukarešta 4·223, London 34·6075, Madrid 70, Milan 37·255, Newyork 711·20, Pariz 27·875, Praga 21·0625, Sofija 5·133, Stockholm 190·80, Kopenhagen 190·50, Varšava 79·64, Curih 138·15.

Curih, 20. junija. Beograd 9·11875, Pariz 20·1625, London 25·0525, Newyork 515·05, Bruselj 71·68, Milan 26·955, Madrid 49·75, Amsterdam 207·30, Berlin 122·175, Dunaj 72·37, Sofija 3·73, Praga 15·20, Varšava 57·70, Budimpešta 90·025, Bukarešta 3·06.

Vrednostni papirji

Dunaj, 20. junija. Bankverein 15, Dunav-Sava-Adria 13·75, Prioritete 93·50, Trbovlje 29·19, Leykam 2·40.

Notacija naših državnih papirjev v inozemstvu

London, 20. junija. 7% Blaire 79·50—80.

Newyork, 20. junija. 8% Blaire 89·50—91, 7% Blaire 79·50—80·50, 7% pos. drž. hipot. banke 78·25—79.

Žitna tržišča

Novi Sad, 20. junija. Koruza: baška, sremska okolica Indjija 95—97·50, baška ladja Dunav, Sava 98—100, baška ladja Tisa 99—100, sremsk okolica Šid 99—100, baška okolica Sombor 96—98. Promet: pšenica 9 vagonov, koruza 27 vgonov, moka 1 vagon, otrobi 3 vagone. Tendenca: neizpremenjena.

Budimpešta, 20. junija. Tendenca: prijazna. Promet omejen. Pšenica: junij 14·47 (14·47 do 14·48). Koruza: julij 13·25—13·28 (13·28—13·29), avgust 13·42—13·45 (13·43—13·45), maj 11·60 do 11·70 (11·69—11·70).

Sport

Danes ob 17·30 Ilirija — Concordia

Vsi jugoslovanski časopisi brez izjeme komentirajo potovanje Concordie kot lahko pot za povečanje točk. Istega mnenja sta beogradska »Vreme« in »Sportista«, ki na koncu pristavljata besede, katere naj si zapomnijo belo zeleni igrači, ki bodo danes zastopali slovenski nogomet napram državnemu prvaku.

Omenjajo časten nastop Ilirije v prvih dveh nastopih in nato oba poraza. Oba članka sta edina v tem, da bo ilirijansko moštvo v boju s Concordijo zopet dobilo potrebno samozavest in bo, kakor v prvih dveh nastopih, igralo s tisto voljo in energijo, ki jo je dolžno renomeju kluba. »Sportista« pristavlja še, naj ne bo Ilirije strah poraziti državnega prvaka.

Pisca obeh člankov sta govorila iz srca vsem slovenskim prijateljem nogometa, ki pričakujejo, da bo ostala Ilirija zvesta svoji tradiciji. Njeni sedanji igrači naj se spomnijo na njihove prednike, ki so nad vse častno zastopali belozelene barve.

Tekma se vrši pod vodstvom g. dr. Planinška ob vsakem vremenu.

Pretekma Jadran — Ilirija rez. ob 16.

Razpis
distančne dirke za »Prvenstvo Triglavskega pododbora«

katera se vrši v nedeljo, dne 28. junija t. l.

Proga: Ljubljana—Grosuplje—Krka—Stična—Višnja gora—Grosuplje—Ljubljana. (Proga Grosuplje—Krka—Stična—Grosuplje trikrat).

Glavna dirka: 152 km, **nagrade:** prvi, drugi in tretji srebrne kolajne, četrti in peti kolajne. Časovne kolajne 30 minut za prvim.

Juniorska skupina: 72 km, **nagrade:** prvi, drugi in tretji srebrno kolajno, četrti in peti bronaste kolajne. Časovne kolajne 15. minut za prvim.

Start: Ob 5·30 uri zjutraj na Dolenjski cesti pri km 3, (restavracija Jelačin).

Cilj: istotam.

Splošna določila:

1. Tehnična izvedba dirke se ravna po dirkalnem pravilniku Koturaškega Saveza kraljevine Jugoslavije.

2. Dirka je **obvezna** zav se člane klubov »Triglavskega pododbora«. Dirkači se morajo izkazati z veljavno licenco Koturaškega Saveza.

Pozor!

Koturaški Savez kraljevine Jugoslavije razglaša sledeče:

Pravico nastopa na »Državnem cestnem prvenstvu«, katero je razpisano na 12. julija t. l. na zgoraj omenjeni krožni progi, imajo samo verificirani vozači, kateri so se udeležili dirke za »Pododborsko prvenstvo« svojega Pododbora.

3. Vsak dirkač se mora strogo ravnati po cestno policijskih predpisih, kolo mora biti opremljeno z zvoncem in rabljivo zavoro. Prireditelj ne odgovarja za škode, katere povzroče dirkači med dirko ter vozi vsak posamezni dirkač na lastno odgovornost.

4. Točno izpolnjene pismene prijave sprejema tajništvo kluba ter se iste **brezpogojno zaključijo v četrtek, dne 25. junija ob 18. uri.** Na poznejše došle prijave se nikakor ne bo oziralo.

5. Prijavnina **en dinar.** Prijavo brez prijavnine in navedbe lic. številke so neveljavne.

6. Zakasnenje vozača na startu, ali neupoštevanje predpisov glede prijave, izključuje istega od tekmovanja.

7. Odredbam vodstva dirke se je najstrožje pokoriti.

8. Eventuelni protesti se imajo vložiti 10 minut po izvršeni dirki z vlogo 30 Din, katera vloga zapade v prid »Triglavskega pododbora«, ako se protest ni uvaževal. V nasprotnem slučaju so vrne.

9. Upravni odbor si pridržuje pravico razpisano dirko preložiti ali pa vsled nezadostnih prijav preklicati.

10. V slučaju slabega vremena se vrši dirka dne 29. junija t. l.

Upravni odbor Koturaškega Saveza kraljevine Jugoslavije, »Triglavski pododbor« v Ljubljani.

Hitrec odhaj na Dunaj. Popularna desna zveza Haška in standard napadalec naše državne reprezentance odhaja iz Zagreba. Odpotuje na Dunaj, kjer bo nadaljeval svoje študije.

Hitrec je nastopil v tekmi z Ilirijo zadnjikrat za Haška. Vsi, ki smo ga videli pri tekmi, smo dobili vtis, ki nam ostane neizbrisen. Take popolnosti posameznika nismo videli niti od renomiranih profesijonalov. Hitrec se je vsekakor poslovil od Haška z galo predstavo.

Še enkrat bo Hitrec nastopil v Jugoslaviji. Na meddržavni tekmi Jugoslavija — Romunija, ki je za našo državo eminentne važnosti, ker bo odločila o prvem mestu v tekmovanju za balkanski cup, bo Hitrec zadnjikrat nastopil v reprezentančnem dresu Jugoslavije. Še enkrat se bo predstavil tisočerim svojim oboževalcem v Zagrebu in prepričani smo, da bo njegova poslovilna tekma najmanj enaka njegovemu nepozabnemu nastopu v Ljubljani.

Hitrec odpotuje takoj po tekmi na Dunaj, kjer se bo priključil ekipi dunajskega profesijonalnega kluba Nicholsona, za katerega se je že prijavil in se bo udeležil švedske turneje.

Jugoslavija : Romunija. Na meddržavno nogometno tekmo, ki se bo vršila dne 28. t. m. v Zagrebu, odpelje iz Ljubljane moderen avtobus v Zagreb in obratno. Prijave sprejema trgovina Radio, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 5.

MARIBORSKI SPORT

Sportni program za nedeljo, dne 21. junija

Ob 8·15 v Tomšičevem drevoredu: Pričetek kolesarske dirke za prvenstvo Maribora.

Ob 8·30 na igrišču SK Rapida: Mednarodni lahkoatletski miting.

Ob 10. na igrišču ISSK Maribor: Nogometna prvenstvena tekma mladine ISSK Maribor : SK Rapid.

Ob 10·30 v mestnem parku: Otroška olimpijada.

Ob 14. na Mariborskem otoku: Plavalne tekme za prvenstvo srednjih šol.

Ob 21. na verandi pivovarne Union: Mednarodne rokoborbe.

Radio

Ljubljana, nedelja, 21. junija. 9.00 Ing. Jože Skubic: O sadjarstvu. 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 10.00 Versko predavanje, p. dr. Roman Tominec. 10.20 Literarna ura, Jože Pogačnik: »Sinje Ozare« (prof. Kobler). 11.00 Samospevi ge. Nuše Španove. 11.30. Salonski kvintet. 12.00 Čas, dnevne vesti. 12.15 Plošče. 15.30 Nastop šolske mladine z Mirne peči. 16.00 Saksofon solo. Igra Filip Bernard. 16.30. Schoenthan Kadelburg: »Gospod senator«, veseloigra (šentjakobski gled. oder). 20.00 Koncert »Kamniškega okteta«. 20.45 Prenos z Bleda. 2.00 Čas, dnevne vesti. 22.15 Salonski kvintet. 23.00 Napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, ponedeljek, 22. junija. 12.15 Plošče (Mešani program). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Salonski kvintet. 18.30 Dr. Anton Bajec: Italijanščina. 19.00 Prof. France Vodnik: Poljščina. 19.30 Prof. Niko Kuret: Smernice sodobnega ljudskega teatra (Nova odrska tehnika). 20.00 Rezervirano za event. prenos. 22.00 Čas, dnevne vesti, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, torek, 23. junija. 12.15 Plošče (Solo instrument, šlagerji). 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 18.00 Kresovanje v Beli Krajini, g. Drago Piškur. 18.30 Salonski kvintet. 19.30 Dr. Ivan Grafenauer: Nemščina. 20.00 Dr. Reya: Klima in življenje. 20.30 Prenos iz Zagreba.

Zagreb, nedelja, 21. junija. 11.30 Koncert. 12.00 Zvonenje. 12.05 Orkestralni koncert. 12.30 Kuhinja. 15.30 Prosto za sportni prenos 18.00 Komorna glasba (godalni kvartet). 20.15 Poročila. 20.30 Vesela glasba. 22.00 Novice in vreme. 22.10 Vesela večerna glasba.

Zagreb, ponedeljek, 22. junija. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Književna ura. 20.30 Koncertni večer. 21.50 Novice in vreme. 22.00 Po tujih postajah.

Zagreb, torek, 23. junija. 22.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 20.00 Predavanje. 20.15 Poročila. 20.30 »Čarobna piščal«, opera, Mozart. 22.00 Komorna glasba. 23.00 Novice in vreme.

Beograd, nedelja, 21. junija. 9.00 Prenos iz Saborne cerkve. 10.30 Poljedelstvo. 11.00 Plošče. 12.00 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Delavska ura. 17.00 Zdravstvo. 17.30 Plošče. 20 Proslava Gutenberga. 21.30 Operne arije. 22.10 Poročila. 22.30 Plošče. 23.00 Po Evropi.

Beograd, ponedeljek, 22. junija. 11.30 Plošče. 12.45 Opoldanski koncert Radio orkestra. 13.30 Novice. 15.30 Otroška ura. 16.00 Plošče. 17.00 Vokalni koncert. 17.30 Harmonika. 18.00 Narodne z orkestrom. 20.00 Predavanje. 20.30 Vokalni koncert. 21.00 Komedija. 21.30 Jugoslovanske pesmi. 22.00 Novice. 22.20 Večerni koncert.

Beograd, torek, 23. junija. 11.30 Plošče. 12.45 Radio orkester. 13.30 Novice. 16.00 Plošče. 17.00 Narodne melodije (kvintet). 17.30 Citre. 18.00 Popoldanski koncert. 20.00 Narodne pesmi. 20.30 Zagreb. 22.30 Poročila. 22.50 Radio orkester.

Praga, nedelja, 21. junija. 7.00 Koncert. 8.30 Komorna glasba. 9.00 Bratislava. 10.25 Plošče 11.00 Drama. 11.30 Leipzig 12.05 Radio orkester. 15.40 Sokolstvo. 16.00 Moravska Ostrava. 18.00 Koncert. 19.00 Pianinski koncert. 19.30 Brno. 19.50 Koncert orkestra. 22.20 Večerni koncert.

Praga, ponedeljek, 22. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Moravska Ostrava. 14.10 Plošče. 17.20 Plošče. 19.05 Akordeon. 19.30 Brno. 20.00 Jazz glasba. 21.05 Romantične pesmi. 21.30 Violinski koncert. 22.15 Moravska Ostrava.

Praga, torek, 23. junija. 11.30 Plošče. 12.30 Brno. 14.10 Plošče. 14.30 Radio orkester. 17.15 Plošče. 19.05 Igra. 21.00 Radio orkester. 22.20 Plošče.

Foto aparati
foto potrebščine
Kosmetika
Drogerija
Hermes
Ljubljana
Miklošičeva c. št. 30

Pred nakupom zimnic
otoman, modernih spalnih divanov »Couch« (ali postelj moderne dobe) itd. se blagovolite potruditi k tapetniku
August Kobilica
na Dunajski c. 25
vhod Dvořakova ul. 3 dvorišče, ki Vas s svojimi izdelki in praktičnimi nasveti gotovo zadovolji v vseh Vaših željah.

Zahvala

Za premnoge dokaze iskrenega sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti ljubljenega soproga oz. očeta gospoda

Jože Cotiča

gostilničarja

ter vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, naša najsrčnejša zahvala.

V Ljubljani, 20. junija 1931

Globoko žalujoči ostali

Perdanova in Banovec o naših onkraj morja

Perdanova je prva Jugoslovanka, ki je absolvirala sloviti konservatorij v državi Ohio

Ljubljana, 13. junija.

V kavarni »Emona« po Hoffmannovih pripovedkah smo se sešli: sopranistka in pianistka gdč. Jeanette Perdanova iz Clevelanda, tenorist Banovec in jaz. Gdč. Perdanova ostane v Ljubljani leto dni in zato je bilo razumljivo, da sem jo po tako laskavih kritikah o njenih nastopih, preden je odpotovala v staro domovino, naprosil za par podatkov o sebi.

— Študirala sem v znanem muzikalnem mestecu Berei v državi Ohio na konservatoriju Baldwin-Wallace. Berea stoji blizu Clevelanda in je tipično študentovsko mestece z okoli 15 tisoč študentov in študentk. Na konservatoriju, ki obsega 14 poslopij, nas je bilo 500—600 gojenk in gojencev iz raznih ameriških mest. Konservatorij sem absolvirala lansko poletje.

— In sicer kot Jugoslovanka! je pripomnil Banovec. Njeni učitelji so bili: za piano prof. Carl Schluer, rodom z Dunaja, za organ prof. Albert Riemenschneider, svetovnoznana kapaciteta, priznana avtoriteta za Bacha. On vam igra celega Bacha na pamet. Na glasu je, da ima najbolj kompletno knjižnico o Bachu na svetu. Star je okoli 50 let. Potem za petje bivša primadona pariške in newyorške Metropolitan opere ga. Rachele Le Prevost.

— Zakaj ste se podala čez morje k nam?

— G. Banovec me je napotil k Hubadu.

— G. Hubad je najboljši pedagog, kolikor jih poznam! je dostavil Banovec. Bil sem na Dunaju, v Pragi in drugod, a nikjer nisem naletel na takega profesorja. Seveda pa je gdč. Perdanova mnogo več absolvirala, kot zahtevajo pri nas.

— Sedaj bi se rad pa še z vami malo pomenil, sem se obrnil k Banovcu. Kako ste zadovoljni s turnejo?

— Zelo! Imel sem okoli 85 koncertov v vseh večjih in tudi manjših mestih.

— Vaši vtisi o naših ljudeh?

— Jako lepi! Gostoljubni so nad vse! Zelo lepo so me sprejeli! Ves čas sem bil njihov gost! Sploh so skrbeli zame bolj ko zase!

— V čast smo si šteli, da smo imeli takega gosta! je pripomnila Perdanova. Za Ameriko mnogo pomeni, če nas obiščejo rojaki iz stare domovine.

— Sedaj ostanete doma?

— Angažiran sem s 1. avgustom!

— Kako si zamišljate ustanovitev Zormanovega kluba v Ljubljani?

— Ta klub naj bi bil kopija Zormanovega kluba v Clevelandu. Tam obstoji sedaj že tretje leto. V klubu so sami izbrani inteligenti. Vsako leto meseca aprila imajo časten Zormanov večer. Vsak klubov član mora imeti govor. Govore pa o problemih, ki se sučejo večinoma okoli vprašanja, kako ohraniti naš narod pred potujčevanjem. Z Jakcem sva že 2 leti člana tega kluba. Čez 3 leta odpotuje ves klub korporativno na daljši izlet v staro domovino.

— Zanimajo me naše važnejše osebnosti v Ameriki, ki se bavijo z glasbo.

Banovec in Perdanova sta mi jih naštela samo v Clevelandu cel kup in jaz sem se čudil.

V prvi vrsti je treba imenovati skladatelja, pianista in pesnika Ivana Zormana, njegovega rata pianista Cherlesa, skladatelja, kapelnika in pevovdjo Ivanušo, ki je pred ameriško publiko naštudiral in vprizoril opere »Gorenjski slavček«, »Urh, grof celjski«, in svojo opero »Turjaška Rozamunda«, potem pianistko Irmo Kalanovo, roj. v Ameriki, in njenega brata violinista Adolfa, ki sta skupaj odprla studio v Slovenskem narodnem domu, mezosopranistko Mery Ivanuševo, sestro urednika »Enakopravnosti« Vatra Grila, glasbenika Primoža Kogoja, dalje pevovodje Rudolfa Perdana, očeta gdč. Perdanove, Ivana Rakarja, Srnovršnika, sopranistko Josipino Laushetovo in altistko Mery Udovčevo, ki nastopata skupaj, sopranistko Malči Kozelyjevo, tenorista Lojza Beleta, doma iz Novega mesta, baritonista Pluta, altistko Josipino Milavčevo, ki ima izvrsten, kolosalen glas.

Naštevala sta mi jih še naprej in naprej in poudarila, ko sta opazila, da se še vedno čudim, da živi v Clevelandu okoli 60.000 Slovencev, da imajo 8 narodnih domov in da pridno vprizarjajo gledališke predstave. V farno šolo sv. Vida, ki je največja slovenska šola v Zedinjenih državah, zahaja dnevno 1400 slovenskih otrok. Ogromnega pomena je slovenska radijska ura vsako nedeljo popoldne. Zasluga zanjo gre uredniku »Ameriške domovine« Lojzu Pircu in pa zavednim, požrtvovalnim slovenskim trgovcem, ki so jo omogočili s svojimi prispevki. Direktor slovenskega radijskega programa je pianist dr. Villy Laushen, zobozdravnik po poklicu, a silno navdušen glasbenik.

— Ali so tudi v drugih mestih tako navdušeni za glasbo?

— Prav tako! V Newyorku nastopa v Metropolitan operi sopranistka Grahkova, v Pueblu v državi Colorado tenorist Ivan Germ, v Chicagu baritonist Ivan Skala... Končno ne smemo pozabiti gdč. Perdanove, ki je bila tudi prva Slovenka, ki je začela nastopati v Clevelandu v ameriškem radiju kot pianistka in sopranistka in je bila kot taka angažirana zadnjih 8 let.

— Kako vam ugaja naša opera? sem vprašal gdč. Perdanovo.

— Zelo! Le če bi bili večji prostori! V šolskem avditoriju na konservatoriju, kjer sem študirala, je prostora za 14.000 ljudi. Kadar smo imeli produkcije, so se pripeljali ljudje iz najoddaljenejših krajev.

— Med Amerikanci, ki potujejo prihodnje dni v domovino, je najbrže tudi mnogo vaših znancev?

— Večinoma jih poznava in prav rada vas bova seznanila z njimi. A. P.

VII. javna produkcija gojencev konservatorija

Nastopili so pianisti prof. Janka in Antona Ravnika, goslači prof. Jeraja in Šlajsa, čelist Bajde prof. Berana in solopevci prof. Foedranspergove in Wistinghausnove. Spored je obsegal skladbe Alabieva, Bacha, Brucha, Fibicha, Goensa, Grečaninova, Mendelssohna, Musorgskega, Novaka, Rossinija, Saint-Saensa, Škerjanca, Vycpálka in Webra. Torej med 15 komponisti le eno jugoslovansko skladbo. Nič ne rečem, ako instrumentalisti za svojo stopnjo dospelosti niso našli nič primernega, da pa bi pevci lahko gojili in morali gojiti domačo glasbo, o tem ni dvoma. Tudi je izven doma, da tako naprej ne more iti. Pri vsej ambiciji pozabljamo na to, da naši bodoči glasbeniki nimajo izgledov na eksport, zlasti na sever in na zapad ne. Oborožite jih torej tako, da bodo lahko povedali kaj doma, pa tudi na jugovzhodu naše države. Produkcija je v celi državi v polnem razmahu — menda ne zato, da bi se je ne izvajalo! Ako našim pevskim društvom domača produkcija zadostuje za obširne umetniške sporede, bo menda naraščaj tudi moral segati po njej. Visoko stopnjo dospelosti so pokazali Šlajsovi in obeh Ravnikov gojenci. Bajde in fenomenalen glas Golobova. Najboljša in najbolje podana skladba je bila Bachova kromatična fantazija in fuga, ki jo je kolosalno izvajal Lipovšek. — V poročilu o produkciji operne šole sem pozbil omeniti zelo uspel solonastop Arkove kot Marjetice v »Faustu«.

Slavko Osterc.

Šest reprodukcij Grohorja, Jakopiča in Jame

Minulo zimo je stopila v življenje novoustanovljena umetniška založba »Sejalec« in napovedala ta-le program:

»Kultura vsakega naroda se meri po moči njegovih umetnikov in po tem, v koliko se narod zaveda potrebe lastne umetnosti. Da se dobra knjiga razširja med narodom, skrbe mnogi. Da se razširi tudi likovna umetnost med širše plasti naroda, se doslej še ni dosti storilo. Zato smo se odločili, da bomo objavljali pod strokovnim vodstvom izbrana dela slovenskih pomembnih umetnikov v večbarvnih reprodukcijah. Tako bo dobil narod pregled o ustvarjanju svojih umetnikov, da se bo zavedel svoje duševne moči in bogastva. Zakaj le na duševnem področju lahko majhni narodi uspešno tekmujejo z velikimi.«

Prva serija razglednic »Sejalca« je obsegala 6 razglednic Groharjevih in Jamovih motivov. Mojstrovine, mimo katerih ne more noben izobraženec z globokim spoštovanjem do njunih ustvaritev. Tudi druga serija razglednic, ki je te dni izšla, vzbuja naše spoštovanje. Zastopani so Grohar, Jakopič in Jama — stara garda in vendar tako nova, tako blizu nam, ki koprnimo po luči in zraku! Komu ne bodo ostali v spominu Jakopičevi »Spomini«, predstavljajoči deklico s knjigo v roki, sedečo na otomani in zročo na cvetlice v vazi na tleh? Tako nam je, kakor da jo čujemo vzdihniti: »Vse mine!« In »Družina«, istega slikarja motiv z oboka mestne palače na Ahacljevi cesti? Nepozabni pa nam ostnejo tudi ostali motivi. Vse reprodukcije so zelo posrečene in za denar, ki jih ponuja založba — serija 6 razglednic stane 8 dinarjev — zastonj! Razglednice se naročajo: Umetniška založba »Sejalec«, poštni predal 357.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Nedelja, 2. junija: Zaprto.
Ponedeljek, 22. junija: Zaprto.
Torek, 23. junija ob 20. uri: Koncert poljskega moškega zbora »Echo«.

Agitirajte za »Jugoslovana«!

Hranilnica Dravske banovine
Ljubljana Celje Maribor

Najvarnejša in najboljša prilika
za nalaganje prihrankov
Najlepša ugodnost za najemanje
cenenih posojil

Za vloge in vse obveznosti jamči Dravska banovina z vsem premoženjem in davčno močjo

Ob jubileju Tehniške srednje šole v Ljubljani

Valentin Vodnik — ravnatelj prve slovenske obrtne šole - Tudi realka je bila spočetka obrtna šola - Nacijonalni pomen našega obrtnega šolstva

»Tehniška srednja šola v Ljubljani« je danes po celi naši ožji in širši domovini zelo znano ime. Precej manj znani pa so zgodovinski začetki te šole in ravno ti začetki so za nas silno zanimivi, pa tudi nad vse častni.

Najstarejše obrtno šolstvo

Prva država, ki se je bila začela brigati za obrtno šolstvo v Evropi, je bila Francija. V Franciji so imeli posebne obrtne šole že sredi 17. stoletja in samo svojemu obrtnemu šolstvu se je imela Francija zahvaliti, da si je priborila prvenstvo v obrti na prvi svetovni razstavi v Londonu in da si je pridobila vodilno vlogo v evropskem gospodarskem življenju.

V bivši Avstriji so se začeli zanimati za obrtno šolstvo razmeroma tudi že zelo zgodaj. Prva šola za napredovanje obrti je bila (naravno) ustanovljena na Dunaju (l. 1692.) toda ta šola se je kasneje pretvorila v akademijo vpodabljajočih umetnosti ter je s tem precej izgubila na svojem pomenu za splošno obrt. Za napredek splošne obrtije je začela skrbeti novo ustrojena »normalna« šola in l. 1797. je izšel dekret, ki naj bi napravil »normalno šolo« za obvezno pripravnico za obrtni pouk in obrtniški vajenci naj bi se sprejemali samo dečki, ki so obiskovali »normalko« vsaj dve leti. Posebno važnost so polagali na risanje. To stanje je trajalo nekako do sredine 19. stoletja.

Takrat pa je postala zahteva po izpopolnitvi obrtnih šol zaradi silnega razvoja industrije

Ivan Šubic, po plaketi, ki bo slovesno vzidana v Obrtno šolo in katero je darovala Zbornica za trgovino, obrt in industrijo

vedno bolj pereča. Tej zahtevi naj bi zadostile realke, ki so jih ustanovili kot obrtna učilišča. Namen realk je bil dajati učencem tisto tehniško izobrazbo, kakršno se mora doseči brez globjega tehniško-znanstvenega študija. Po istem pravilniku o ustroju realk naj bi se na realkah ustanavljale tudi obrtne nadaljevalne šole in še posebne strokovne šole za posamezne tehniške panoge. Ti načrti so bili vsi prav lepi — na papirju, ker se niso izvajali, in zato so morali gledati, da se obrtno-šolska izobrazba opre na nove temelje. Na tej podlagi so kasneje preuredili v bivši Avstriji vse obrtno šolstvo.

Pri tej priliki naj omenimo še dejstvo, da so l. 1904. sprejeli predlog **»naj višja obrtna šola ostane učilišče z zaključeno srednjo tehniško izobrazbo; zrelostno izpričevalo višje obrtne šole ne daje absolventom pravice za obiskovanje tehniške visoke šole kot redni slušatelji«.**

Obrtno šolstvo pri nas

V Ljubljani je obstojala že od l. 1778 risarska šola, kakršnih je bilo tedaj v bivši Avstriji že precej. Obisk te šole ni bil obvezen, pristopna pa je bila šola vsem dijakom in obrtnikom. Ko so pa v Ljubljani otvorili na »normalki« še poseben razred — četrti —, je postala risarska šola važen del tega razreda.

V dobi francoskega gospodarstva pa so Francozi na novo uredili obrtno šolstvo tudi pri nas ter so l. 1810 ustanovili tudi v Ljubljani posebno šolo za umetnost in obrt (ecole d' arts et metiers).

Valentin Vodnik — ravnatelj prve slovenske obrtne šole

Ljubljanska obrtna šola je imela tri oddelke: gradbeni, mizarski in ključavničarski, za ravnatelja pa je bil postavljen **Valentin Vodnik**, ki je bil tudi nadzornik osnovnih šol in ravnatelj gimnazije. Na tej šoli je imel vsak oddelek svojega strokovnega učitelja. Šolo je obiskovalo 5 zidarskih, 7 mizarskih in 8 ključavničarskih vajencev.

Ta šola pa je prenehala že l. 1812, bržkone zaradi pomanjkanja kredita. Valentin Vodnik je prejel svojo plačo za avgust in september leta 1811 šele meseca marca leta 1812.

L. 1815 so pa prišle naše dežele zopet pod avstrijsko upravo. Takrat so k 4. razredu normalne šole pridružili še drugi letnik ki je bil dostopen vsem obrtnikom. Poučevali so ob nedeljah in praznikih, učitelj risanja pa je prejemal letno nagrado v znesku 50 goldinarjev iz mestne blagajne.

Nedeljska risarska šola na normalki pa potrebam obrtništva ni zadostovala in zato je ustanovilo »Obrtno društvo« v Ljubljani svojo lastno visoko šolo, ki pa je bila bogato opremljena s tehnološkimi deli in modernimi risarskimi predlogami. Šolo so obiskovali ob nedeljah lahko vsi pomočniki vseh obrti.

Ustanovitev realke

Četrti razred glavne normalne šole pa se je l. 1849 pretvoril v nižjo realko z dvema razredoma. L. 1851 je bila dovoljena ustanovitev popolne nižje realke s tremi razredi tudi v Ljubljani, otvorili pa so nižjo realko 4. oktobra leta 1852.

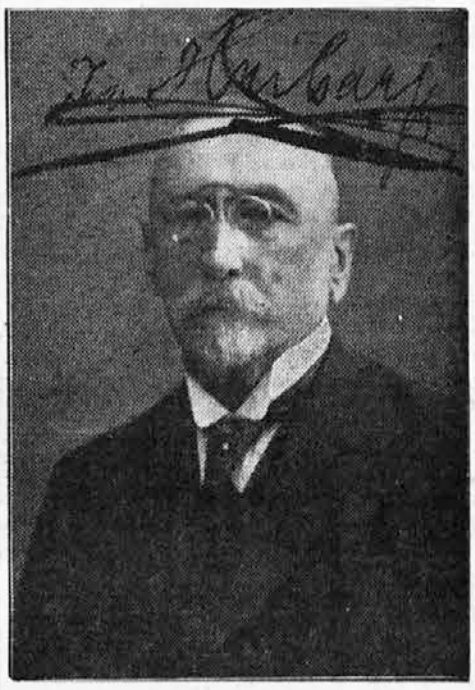

Ivan Hribar — ustanovitelj šole

Po realčnem pravilniku pa naj bi se na vseh samostojnih nižjih realkah otvorile večerne in nedeljske šole za obrtnike. Učitelji realke so bili dolžni v svojih predmetih poučevati na nedeljski šoli brezplačno. Neposredno nadzorstvo nad šolo je imel ravnatelj realke. To šolo so otvorili l. 1856. Poučevali so ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure. V šolo so sprejemali obrtnike-mojstre, pomočnike in vajence, ki niso bili obvezani obiskovati ponavljalno šolo, potem pa vajenci, ki so z dobrim uspehom dovršili štiri razrede normalne glavne šole.

To nedeljsko šolo so imenovali kratko »Obrtno šolo«.

L. 1863 je bila nižja realka pretvorjena v višjo realko s šestimi razredi, l. 1872 pa s sedmimi razredi.

Obisk nedeljske »obrtne šole« pa je bil tako številen, da so od l. 1861 naprej vsi merodajni krogi začeli delati na to, da se ustanovi v Ljubljani posebna obrtna šola.

Prizadevanje za ustanovitev posebne obrtne šole

Ta prizadevanja so rodila uspeh, da se je leta 1873 ustanovila v Idriji šola za klekljanje čipk kot prva državna obrtna šola v naših krajih.

Velikega pomena za razvoj obrtnega šolstva v naših krajih je tudi l. 1876. Tega leta so namreč podržavili vse obrtne šole v bivši Avstriji, toda Ljubljana je bila izvzeta. Zato se je tega leta pričela velika akcija od strani mestne občine ljubljanske, zbornice za TOI in deželnega zbora, naj se pri snovanju državnih obrtnih šol vpošteva tudi Ljubljana. Spomenica je sledila spomenici, uspeh je bil le majhen: centralna vlada je sicer priznala potrebo obrtne šole v Ljubljani, ustanovitev pa je odlagala leto za letom. Pomagati si torej drugače ni bilo mogoče kakor s podelitvijo stipendij za obisk obrtnih šol drugod, potem pa s podpiranjem raznih zasebnih učilišč.

Kljub vsem težavam pa akcija za ustanovitev državne obrtne šole v Ljubljani le ni mirovala, ampak se je z vso vstrajnostjo nadaljevalo, dokler ni ministrstvo na Dunaju l. 1887. tozadevnih vlog saj v načelu ugodno rešilo. S tem pa še ni bila izvršena dejanska ustanovitev, kajti v tem vprašanju tedaj ni odločevala le stvarna potreba ampak tudi jezikovno vprašanje, ker so Nemci hoteli imeti le nemščino kot učni jezik.

Prvi dve strokovni šoli - Umetno obrtna šola

Po dolgi borbi je vlada le privolila, da se osnuje »Strokovna šola za vezanje čipk« v Ljubljani, potem pa «Strokovna šola za lesno industrijo« (l. 1887.). S tem odlokom je bil položen temelj današnje naše Tehniške srednje šole. Otvorjeni pa sta bili obe šoli l. 1888. ob priliki 40-letnice vladanja cesarja Franca Jožefa I.

Obe šoli sta se takoj po ustanovitvi začeli znatno širiti in izpolnjevati z ustanavljanjem vendo novih strokovnih oddelkov.

Pomemben datum v zgodovini naše Tehniške srednje šole je leto 1900, ko sta se obe zgoraj imenovani šoli združili v skupno **»Umetno obrtno šolo«.**

Ta šola je imela štiri glavne oddelke, poleg tega pa še prav mnogo posebnih tečajev in pododdelkov. Velikega pomena so bili za napredek naše obrti tudi potovalni učni tečaji skoro za vse obrtne stroke in pa posebni strokovni tečaji za izobrazbo učiteljev na obrtnih nadaljevalnih šolah. Ti tečaji so bili ustanovljeni l. 1908.

Državna obrtna šola je bila velika pridobitev za naš gospodarski in narodni napredek, toda s to pridobitvijo je bil napravljen šele prvi korak. Drugi korak je veljal razširjenju te šole v

višje obrtno učilišče v Ljubljani.

Začela se je spet stara borba med prijatelji in nasprotniki, ki se je vlekla tja do l. 1900., ko je ljubljanski župan g. Ivan Hribar lahko načel vprašanje stavbišča in načrtov za novo zgradbo. Stroški so bili proračunani okroglo na 1 milijon kron, prispevali pa so k stroškom država, dežela, predvsem pa mestna občina ljubljanska. Da so se ta dolgoletna pogajanja srečno končala, to je nevenljiva zasluga tedanjega ljubljanskega župana g. Ivana Hribarja. Na seji ljubljanskega občinskega sveta 23. avgusta l. 1909 so oddali stavbna dela tvrdki Filip Supančič, ki je takoj pričela z delom.

Formalno se je »Umetna« obrtna strokovna šola preosnovala v Državno obrtno šolo z odlokom dunajskega ministrstva za javna dela z dne 29. septembrm l. 1911. Zavod se je razvijal jako lepo, njegovo plodno delovanje pa je prekinila svetovna vojna.

Največjega pomena pa je bila za razvoj naše Tehniške srednje šole njena proglasitev za

Sedanji direktor šole **Josip Reisner**

»Tehniško srednjo šolo«. To se je zgodilo po prevratu l. 1920, ko je takratna Narodna vlada v Ljubljani izvršila to navidezno samo formalno, stvarno zelo pomembno izpremembo.

Pomen Tehniške srednje šole

Za razvoj naše domače obrti in industrije je Tehniška srednja šola v Ljubljani neprecenljive važnosti zlasti sedaj, ko živimo v lastni državi in ko more iti vse naše stremljenje za tem, da se ne samo nacijonalno, ampak tudi gospodarsko osamosvoji. Mi imamo dovolj blaga, čegar tehnična predelava se bogato izplačuje; imamo pa, kakor kaže praksa, še mnogo premalo domačih, tehniško izobraženih in sposobnih moči. V tem pogledu smo žalibog še vedno zelo odvisni od tujine. To občutno pomanjkljivost v našem gospodarskem življenju odpraviti — v to je poklicana v prvi vrsti naša Tehniška srednja šola, ki naj da našemu obrtnemu naraščaju tisto znaje, ki ga danes ne more več pridobivati v tujini ali pa le z velikimi žrtvami.

Če bo Tehniška srednja šola tej svoji veliki nacijonalni nalogi kos — in to bo brez dvoma — potem ne bodo nobene žrtve zanje prevelike. In zato želimo ob njenem jubileju najlepšo in najboljšo bodočnost.

Iz tega kratkega zgodovinskega pregleda (primeri tudi »Izvestje Tehniške srednje šole v Ljubljani za leto 1926—1927«) vidimo, da glede obrtnega šolstva tudi naša ožja domovina ni bila zadnja, ampak da imamo tudi na tem polju prav lepo in častno preteklost. Bivša Avstrija je za obrtno šolstvo pri nas sicer nekaj storila, čeprav ne posebno rada, zato pa smo dolžni tem večjo zahvalo tistim možem, ki so z jekleno vztrajnostjo in z veliko požrtvovalnostjo vedno pritiskali na merodajnih mestih, da tudi glede obrtnega šolstva nismo preveč zaostali.

Vidimo pa tudi, kako pravilno so preudarni možje polpretekle dobe umevali naš položaj, ko so bodisi zavedno in zavestno bodisi instiktivno posvečali vso svojo pazljivost razvoju naše obrti sploh. Obrt je poleg kmetijstva za nas najvažnejša pridobitna panoga, kjer se lahko vsak uveljavi po svoji sposobnosti, in obrt je tista panoga, ki **ustvarja vedno nove dobrine.** Kdor pa ustvarja, je neodvisen, je svoboden; in na naš gospodarski in še bolj za naš politični razvoj je neizmerne važnosti kolikor mogoče velika gospodarska neodvisnost in samostojnost. Ta pa je v veliki meri odvisna od dobrega, na moderni višini stoječega strokovnega šolstva in moderne strokovne izobrazbe.

Žaljbog pa še ne pojmujejo to velike važnosti vsi, tako kakor bi to bilo potrebno in prav, ampak gledajo tudi v obrtni šoli ene ali druge vrste in stopinje le nekak ovinek okoli katerega se da tudi priti do tako silno zaželjene »službe«. To ni dboro in ni prav. Zato pa opravlja silno koristno in pametno delo, kdor opozarja ljudi na važnost in na pomen gospodarske neodvisnosti, ki je pogoj za obstanek ne samo za državo, ampak tudi za posameznika. Kedar bo naše mišljenje tudi v tem oziru drugačno, takrat se bo tudi veljava naše tehniške srednje šole dvignila do tiste višine, ki ji po njenem pomenu že zdavnaj pripada.

Ivo Raič †

Pred dnevi je čisto nepričakovano umrl igravec in režiser zagrebškega gledališča in eden nabolj odrskih ljubljencev v evropskem smislu pri nas, Ivo Raić. Smrt ga je doletela tik pred petdesetim letom starosti(rodil se je 23. junija 1881.) in sredi najagilnejšega dela.

Kljub temu, da se je rodil v Zagrebu, je vso pravo mladost prebil v Budimpešti. Ko se je kot trinajstletni dečko vrnil v Zagreb, je začel obiskovati gimnazijo in jo tudi dovršil. Na vseučilišče ni hotel, dasi so ga silili. Mikala ga je dramatska šola, v katero je tudi prišel. Potem je obiskoval recitatorsko šolo Aleksandra Strakoscha na Dunaju (1899.). Prvič je nastopil leta 1898. na zagrebškem odru. Pozneje je bil angažiran po vrsti za berlinski Neues Theater (1901), praško Narodno divadlo (1902), hamburški Stadttheater (1905), v katerem je delal štiri leta. Pozornost sta obrnila nanj znani Max Reinhardt in danski prozaik Hermann Bang. L. 1909. se je Raić kljub več zelo ugodnim ponudbam vrnil v domovino, v Zagreb, in tu mnogo delal do predvčerajšnjim, ko je tako tragično naglo preminul.

Ivo Raić je v mladih letih pokazal velik igravski talent. Bil je menda prvi jugoslovanski gledališki igravec, ki se je tako zgodaj plasiral v srednji Evropi in igral v štirih jezikih. Kasneje se je Raić z vso dušo vrgel na režiranje in je v tem dosegel velik uspeh, tako da je veljal za enega najboljših srbohrvaških režiserjev. Posebno pri srcu mu je bil klasični repertoar (Euripides, Sophokles) in pa Shakespeare. Tudi domači narodni komadi so bili v njegovih rokah. Zadnja leta je tudi čisto nova, moderna dela režiral. Omeniti moram, da Raić ni režiral samo v drami, ampak da je z enakim uspehom nastopal tudi v operi. Široki razgled po evropski odrski umetnosti, ki si ga je bil pridobil v mladeniških letih, ga je usposobil za enega najkulturnejših in sodobno orijentiranih jugoslovanskih odrskih strokovnjakov. — T. P.

Novosti državne biblioteke v Ljubljani

Priobčuje dr. Joža Glonar.
(Zvezdica označuje naslove knjig, ki so natisnjene v cirilici.)

Alter R.: Judikatenbuch des Verwaltungsgerichtshofes, Wien, 1890. 47.887.
Belošević V.: Agrarna politika. U Zagrebu, 1925. II. 48.249.
Borisavljević P.: Predlog zakona o opštoj carinskoj tarifi. Beograd, 1929. 47.516.
* **Deset** godina privrede kraljevine Jugoslavije. Izdao Voj. Josipović. Sarajevo, 1930. II 48.305.
Drekonja Č.: Pod domačim krovom. Gorica, 1930. 47.793.
Forschungen zur Verfassungs- und Verwaltungsgeschichte der Steiermark. Graz, 1897. 47.550.
Gnirs A.: Alte und neue Kirchenglocken. Karlsbad, 1924. 47.958.
Haring, J. B.: Grundzüge des katholischen Kirchenrechtes. Graz, 1916. 47.992.
* **Jeremić J.:** Razni govori. Sr. Karlovci, 1930. II 48.280.
Königreich Dalmatien. Praktischer Wegweiser. Zara, 1914. 47.834.
Ljubunčić S.: Škola rada. Idejna i tehnička struktura. Zagreb, 1930. II 48.283.
Maleš Br.: Žiča. Beograd, 1928. 47.748.
* **Mojić Sava:** Privredni parlamenat. Beograd, 1929. 47.987.
Morell B.: A Narrative of four Voyages to the South Sea. New-York, 1832. 48.398.
Neuner C.: Literarische Tätigkeit in der Nordtiroler Kapuzinerprovinz. Innsbruck, 1929. 48.386.
Petračić A.: Uzgajanje šuma. Zagreb, 1925. II 48.274.
Položaj našeg kukuruza na medjunarodnom tržištu. Beograd, 1930. 48.351.
Querfurth C. O.: Kritisches Wörterbuch der heraldischen Mythologie. Nördlingen, 1872. 47.882.
Ribot Th.: Essai sur les passions. Paris, 1910. 47.870.
Rosikat A.: Individualität und Persönlichkeit. Leipzig, 1911. 47.789.
* **Rybář O.:** Dali je naša kraljevina nova ili stara država. Ljubljana, 1923. 47.947.
Scheffler K.: Italien. Tagebuch einer Reise. Leipzig, 1916. 48.417.
Scheler M.: Vom Umsturz der Werte. Leipzig, 1919. 47.900.
Schriften, Deutsche, für Literatur und Kunst. Kiel, 1891— 47.890.
Séailles G.: Das künstlerische Genie. Eine Studie. Leipzig, 1904. 47.986.
Simmel G.: Einleitung in die Moralwissenschaft. Stuttgart, 1904. 48.406.
Sladović E.: Stečajno pravo. U Zagrebu, 1925. 47.969.
Steenbergen A.: Henri Bergsons intuitive Psychologie. Jena, 1909. 47.521.
Studien, Indische. Zeitschrift für die Kunde des indischen Altertums. Leipzig, 1849— 48.369.
* **Tarifa, Poštanska,** za unutrašnji i medjunarodni saobraćaj. Beograd, 1930. 48.329.
Tomaj Tuminski, Dr.: Slavenski razgovori u glavnim slavenskim jezicima. U Beogradu, 1868. 48.425.

Mladi Jugoslovan

Marij Skalan:

Mlado poletje

V rožnatem vozu se k nam pripeljalo
vroče je, vedro poletje
in je razsulo čez zemljo prostrano
radostno petje in cvetje.

Vriskajo dalje vse solnčne in čiste,
črešnje rdeče zorijo,
vrtnice, skrite med listjem zelenim,
sladko — omamno dehtijo.

Vse razposajeno raja in vriska,
nič se za jesen ne meni:
daleč še zime tegobni so dnevi,
daleč vetrovi ledeni...

Danilo Gorinšek:

Posebna izdaja

Življenje je hrupno in v njegovem trušču tonejo vsi kriki obupa in bolesti posameznih src kot drobcena zrnca v morju. Naj so še tako silni, izviti iz najglobljih bolečin pretresenega srca — svet jih ne čuje...

Na glavni ulici velikega mesta je bilo živahno vrvenje. Avtomobili so si z oglušujočim ropotanjem utirali prosto pot, cestna železnica je z rezkim zvonkljanjem opozarjala pešce, da se naj izognejo, pred izložbami so postajali ljudje in poželjivo zrli v trgovine.

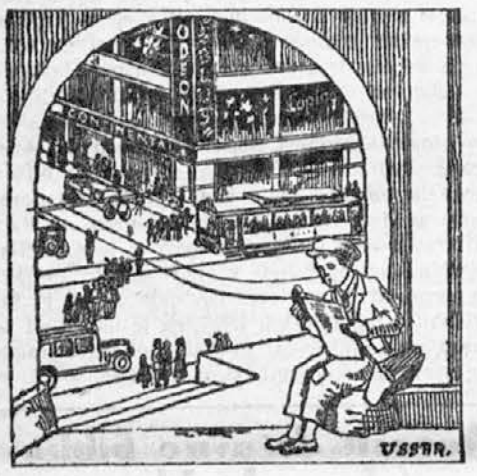

Mlad fant se je podil sredi ceste. Mar mu je bilo za zvonkljanje cestne železnice, za ropotanje težkih avtomobilov, mar za lučne pramene reklame in za izložbe bogate, vabeče... Bos je tekel po gladkem asfaltu, razcefrane dolge hlače, ki mu pa niso segale niti dosti čez meča, so ohlapno mahedrale krog suhih nog; suknjiču se je poznalo, da ga je bil fantov oče po dolgotrajni in vestni službi podaril potrebnemu sinu. Pod pazduho je nosil sveženj časopisov in klical mehanično, kot bi posnemal glas stroja. »Posebna izdaja, posebna izdaja«!

Ves upehan je že bil in pot mu je curkoma lil z blestečega čela. Kdor ga je natančneje premeril, je lahko zagledal rdeče podplute oči in solzo, ki se je trdovratno držala očesne votline, kot bi hotela drugim solzam pot in fant je stiskal zobe, vgriznil se v ustnice, da je pricurljala kri in klical, klical, dasi ga je dušilo in ga je hotelo zadušiti: »Posebna izdaja, posebna izdaja! Naši nogometaši so zmagali nad tujo reprezentanco! Posebna izdaja, posebna izdaja«!

Poprodal je vso svojo zalogo in je zaslužil deset dinarjev. Ko je bil izročil poslednji časnik, so ga jele zapuščati moči. — Lačen je bil in truden, truden do smrti.

Stopil je v trgovino in kupil kos klobase in žemljo. Poleg njega je široko razkoračeno stal rdečeličen, zavaljen gospod. — Dekle v belem predpasniku mu je bila pravkar narezala ogromen kup gnjati in drugega mesa. Ko je plačal, je odšel. Medtem je prebiral posebno izdajo in jo je odhajajoč spustil na tla.

Fant jo je pobral. Lahko bi jo še prodal. — Plačal je svoj kos klobase in žemljo, sedel v temen kot in hlastno iskal po časopisu. Prav v skritem kotičku med drobnarijo, daleč proč od dolgih sestavkov z ogromnimi črkami na vrhu, je našel dve skromni vrstici in ko ju je vedno znova in znova prebiral, so mu črke zaplesale pred očmi in ploha solz je zalila ono solzo, ki se je trdovratno držala njegovega očesa, da je utonila kot v morju. »Ponesrečil se je davi delavec Martin Jug. Zapušča dve nepreskrbljeni siroti.«

Solze so padale na dva stavka. Morda ga je ubogi fant edini v velikem mestu prebral. Kdo bi se zmenil za njegovega mrtvega očeta in za njegovo žalost! — Spomnil se je, da mora še dobiti denarja, sicer ne bo večerje za mater, ki se ne gane od mrtveca in za mlajšo sestro.

Vzravnal se je, obrisal solze in stopil v tiskarno po nov sveženj časopisov.

Par hipov nato je spet klical po cesti: »Posebna izdaja, posebna izdaja. Zmaga naših nogometašev!«

Ljudje so hodili mimo, kupovali, prebirali oni sestavek z velikimi črkami na vrhu in potem zmetali časopis po tleh.

Pesmi o kraljeviču Marku

Prevaja Radivoj Rehar

MARKO PIJE V POSTU VINO

Car Sulejmon dal je razglasiti:
da ne pije v postni čas se vino,
da ne nosi suknja se zelena,
da ne paše sablja se kovana,
da ne pleše kolo se z dekleti.
Marko pleše z deklicami kolo,
Marko paše sabljo okovano,
Marko nosi suknjo vso zeleno,
Marko pije tudi v postu vino,
pa še sili romarje in hodže,
da i oni pijejo ž njim vino.
Gredo Turki sultanu ga tožit:
»Car Sulejman, oče naš in mati,
mar nam nisi strogo zaukazal,
da ne pije v postni čas se vino,
da ne nosi suknja se zelena,
da ne paše sablja se kovana,
da ne pleše kolo se z dekleti?
Marko pleše z deklicami kolo,
Marko paše sabljo okovano,
Marko nosi suknjo vso zeleno,
Marko pije tudi v postu vino.
Pa če pil bi sam ga, naj ga pije,
ali sili romarje in hadže,
da i oni pijejo ž njim vino!«
Kadar sultan njih besede čuje
brž pokliče urna sla dva mlada:
»Pojdita mi, urna sla dva mlada,
pa povejta kraljeviču Marku,
da ga sultan na razgovor kliče!«
Urno gresta, urna sla dva mlada.
Ko dospeta h kraljeviču Marku,
pravkar vino pod šotorom pije,
kar iz čebra v grlo si ga lije.
Rečeta mu urna sla dva mlada:
»Čuj ti naju, Marko iz Prilepa,
svetli car te na razgovor kliče,
da odideš in se njemu javiš!«

Razjezi to kraljeviča Marka,
pa pograbi čeber poln vina
in udari carjeva glasnika.
Poči čeber — počita i glavi,
da pomeša topla kri se z vinom.
Pa gre Marko k carju na razgovor,
sede carju k dosnemu kolenu,
kučmo svojo na oči potisne,
na preprogo buzdovan postavi,
bridko sabljo za napad pripravi.
Govori mu Sulejman mogočni:
»Moj posinko, kraljevič moj Marko,
nisem mar vam strogo zaukazal,
da ne pije v postni čas se vino,
da ne nosi suknja se zelena,
da ne paše sablja se kovana,
da ne pleše kolo se z dekleti?
Zlo o tebi govore ljudje mi,
tožijo te mi, posinko Marko,
da ti plešeš z deklicami kolo,
da ti pašeš sabljo okovano,
da ti nosiš suknjo vso zeleno,
da ti piješ tudi v postu vino,
pa še siliš romarje in hodže,
da i oni pijejo ga s tabo.
Kaj potiskaš kučmo na oči si,
kaj na tla mi buzdovan postavljaš,
sabljo bridko si za boj pripravljaš?«
Odgovarja kraljevič mu Marko:
»Poočim moj Sulejmon in car moj,
ako pijem v postnem času vino,
ako pijem — vera dovoli mi;
ako silim romarje in hodže,
silim jih, ker bi hudo mi bilo,
da jaz pil bi, gledali pa oni;
sami z mano hodijo v gostilno;
ako nosim suknjico zeleno —
mlad sem, pa mi prav lepo pristoja;
ako pašem sabljo okovano —
kupil sem jo in pošteno plačal;
ako plešem z deklicami kolo —
jaz se, car moj, nisem še oženil;
tudi ti si nekdaj bil mladenič;
ako kučmo na oči potiskam —
vroče mi je kadar sem pred tabo;
če na tla svoj buzdovan postavljam
in če sabljo si za boj pripravljam —
e bojim se spora in prepira.

Danilo Gorinšek:

Čebelnjak

Sred vrta stoji
in solnce žari
veselo vse vanj.

Kako to blišči,
ko poln je strdi
presladke vsak panj!

Čebele bite,
veselo brenče
v poletni poldan.

Ej, delo sladkó!
Ni truden nikdo
pri njih, ne zaspan.

UGANKA

Škarje ima — ni krojač,
zida tudi — ni zidar,
leta dobro — ni pilot,
temveč samo mala stvar!

Rešitev uganke v prejšnji številki: BOLHA. Pravilnih rešitev je uredništvo prejelo 15. Žreb je določil nagrado učencu Stanku Vebru v Gorju pri Bledu. Rešitve današnje uganke bo sprejemalo uredništvo »Mladega Jugoslovana« v Mariboru, Aleksandrova c. 24 do srede 24. t. m. opoldne.

Gustav Strniša:

Sodnik Martin

Sodnik Martin je bil velik, suhljat gospod brez brade in brk. Sključeno se je držal. Mrko je gledal izpod svojih zlatih očal. Vendar je bil dober človek.

Bil je zman lovec. Kadar je kdo priredil lov, ga je vedno povabil. Sodnik se je rad udeležil lova, čeprav ga še nihče ni videl, da bi ustrelil zajca ali kako drugo divjačino. Medtem, ko so drugi lovci zasledovali uboge živali, je Martin samo opazoval življenje v gozdu. Lazil je za zajci in jih gledal, ko so plošno bežali pred njim.

Najbolj se je razveselil divjega petelina. Opazoval ga je v zgodnjem mraku in se veselil njegovega petja in krasnega perja. Da bi ga pa ustrelil, to mu niti na misel ni prišlo.

Nekega dne sta prišla k sodniku dva kmeta. Tožila sta drug drugega, češ, da je široka živa meja, ki rase med njihovima poljema, last samo enega izmed njih. Kmet Blaž je trdil, da je meja njegova. Kmet Andraž je pa ugovarjal in dejal, da meja Blaževa še nikoli ni bila, temveč vedno samo njegova. Prosila sta ga, naj jima pravdo razsodi kakor je pošteno in prav.

»Bomo pa prišli na lice mesta pogledat!« je odločil sodnik in ju odslovil.

Razpisal je res razpravo in določil dan.

Tisto noč, preden je odšel na komisijo, ni dolgo mogel zaspati. Mahoma je videl, da so se odprla vrata njegove spalnice. Na pragu je stal majhen fantiček prijaznega obraza. Sodnik ga je pogledal in se mu nasmehnil. Kako tudi ne? Deček je bil tak kakor drugi otroci. Le ušesa je imel popolnoma zajčja. Gospoda Martina so kar zasrbele roke, tako radi bi zgrabil dečka za ušesa in ga dvignil kakor zajčka kvišku.

»I, kaj boš vendar ti povedal, deček dolgouhi?« ga vpraša.

»Jaz sem pastir divjih zajcev in njih gospodar. Vsi lovci so moji največji sovražniki. Le tebe imam rad, ker še nisi nobenemu zajcu upihnil življenja.

K tebi sta prišla dva kmeta zaradi meje. Tista meja je gosta in zaraščena, da nihče ne more skozi. Zajci se na vsem polju ne morejo tako skriti, kakor v tisti mejici. Tam jih še psi ne dobe, ker je meja pregosto zaraščena s trnjem

Zdaj jo hočeta tista dva kmeta zase. Meja pa ni last nobenega izmed njiju. Občinska je. Le poglej prejšnje stare mape, pa boš videl. Poleg polja onih dveh kmetov ima občina kos travnika, ki je podaljšan v tisto živo mejo, katera je zaklinjena med njuni njivi. Merjevec je to prezrl, ko je risal novo mapo. Zdaj si

lastita mejo kmeta. Posekati jo hočeta in uničiti zajcem njih pribežališče in skrivališče. Sodi pošteno in ne bom te pozabil!«

Ko deček to izgovori, zgine.

Sodnik sam ni vedel, ali je bilo vse skupaj res, ali se mu je samo sanjalo.

Preden je odšel naslednji dan na ogled, je res pregledal staro mapo in se kar začudil:

»Vidiš, vidiš! pa je res nekaj na mojih sanjah!« je dejal in odnesel mapo s seboj.

Oba kmeta sta čakala na njivi. Vsak je imel svojega odvetnika s seboj, prepričan, da mora zmagati.

»Za vas pa slaba kaže!« ju je pozdravil sodnik. S seboj je imel geometra, ki je še enkrat pregledal mape in dejal:

»Ta vražji županov oče je najbrže molčal, ko je merjevec napravil napako in prezrl, da je ta živa meja občinska last. Vidva se kar obrišita!«

Odvetnika sta se žalostno nasmehnila, saj je šla pravda po vodi. Kmeta sta se jezno pogledala. A sodnik je razsodil v imenu kralja, da je meja občinska last in nimata nikake pravice do nje.

Naslednji dan ni bilo sodnika doma. Njegovi kuharici je prinesel majhen deček mladega zajčka, češ, da je za gospoda sodnika. Ko je prišel domov in zajčka zagledal, ga je prijel za uhlje in mu dejal:

»Ne boj se dolgoušec! Takoj boš prost!« Že ga je odnesel na svoj vrt. Izpustil ga je, prepričan, da bo zajček pobegnil v polje.

Drugi dan se je zgodilo prav tako.

Popoldne se je pa šel sodnik na svoj vrt izprehajat. Ko dospe do konca peščene poti, začuden obstane. Dva mala paglavca se igrata na vrtu. Pred seboj imata v pesku začrtano mrežo in igrta »špano«. Eden ima črne kamenčke, drugi bele.

»Kako sta vendar mogla na moj vrt?« ju vpraša sodnik in se jima približa.

Dečka sta skočila kvišku in zaploskata z rokami.

Tedaj se v pesku zarisana mreža jame večati. Preden se sodnik dobro zave, se spremeni v velik splav, steza pa v široko reko. Splav se zamaje in splava s sodnikom vred po reki. Dečka pa veslata in ga prijazno gledata.

Splav obstane pred visoko votlino. Vsi trije vstopijo.

Gospod Martin se znajde pred malčkom z zajčjimi uhlji. Deček ga tako prijazno pozdravi in se dobrodušno nasmehne, da mu še uhlji vztrepetajo.

»Čakal sem te. Kaj zahtevaš za svoje plačilo?« vpraša deček.

Sodnik se brani:

»Ničesar ne maram! Dolžnost sem izpolnil!«

Deček ga pa kar presliši in pripoveduje:

»Tu imam čašo zdravilnega vina. Če ga izpiješ ne boš nikoli bolan. Morda si želiš raztrgani klobuk pedenj-možica. Če ga pokriješ, te odnese veter kamor želiš. A tukaj je škatla izvrstnih smotk. Vedno je polna, pa če jih še toliko popušiš.

Izberi si, kar hočeš! Ne brani se! Jaz nisem navaden zemljan. Če ne sprejmeš mojega daru, ne boš srečen!«

»Če je pa že tako, bom pa vzel!« se je odrezal sodnik in modroval:

»Čaše zdravilnega vina ne potrebujem. Zdrav sem kakor riba. Da bi me veter nosil okoli tudi ne maram, saj imam urne noge in veselo srce, ki je srečno v naravi!

Ampak smotke, tistele smotke bi pač ne bile napačne!«

»Sam si izbral!« odvrne deček in mu izroči škatlo.

Naslednji trenutek je pa sodnik spet sam doma v svoji sobi. Poleg njega stoji odprta škatla smotk. Takoj si pripali eno. To vam je bil okus in vonj kakor bi vijolice duhal!

Zdaj je bil gospod Martin še bolj zadovoljen kakor prej. Veselo je pušil svoje smotke in razsojal pravde, dokler se ni postaral.

Pa je zabila tudi njemu zadnja ura. Sam je ležal v svoji sobi. Odprla so se vrata in nekdo je vstopil.

Sodnik se je razveselil. Bil je deček z zajčjimi uhlji.

»Sam si izbiral! Zdaj bi si lahko pomagal, pa si rajši vzel tiste smotke!« je rekel deček in ga milo pogledal.

»Če je človek zdrav, ne pomisli na bolezen!« ga zavrne gospod Martin.

Deček se mu nasmehne:

»Samo kapljico čudežnega vina ti smem dati, da boš lažje umrl. Že dvigne drobno čašico in kane kapljico sodniku v usta.

Martin se zadovoljno zasmeje:

»Zdrav sem! Zdaj pa popušim takoj še smotko!«

Prižge jo in se udobno vsede.

Prav tedaj pa pristopi smrt in starček umre tako lahko, da niti sam ni vedel, kdaj je bilo po njem.

Na pogreb so prihiteli sodnikovi sorodniki. Vsi so stikali okoli in iskali njegovo cigarnico, pa je niso našli. Deček z dolgimi uhlji jo je namreč vzel spet s seboj. Za mrtvaškim sprevodom je korakal tudi on. Ko so se ljudje na pokopališču odkrili, se je deček spozabil in se tudi odkril. Vsi so videli njegove smešne uhlje. Nekdo ga je hotel kar zanje zagrabiti. Pa je prasnilo in čudni deček je izginil.

O delu jugoslovanskih žen

O priliki mednarodne ženske mirovne konference, ki se je vršila meseca maja v Beogradu, je prinesel »Ženski Pokret« dolg in izčrpen članek o delu jugoslovanskih feministk, ki ga je napisala predsednica Alijanse ženskih rekordov, gdč. Alojzija Štebi. Članek je bil ponatisnjen v francoskem jeziku v posebni brošurici, ki se je razdelila tujim delegatkam.

Mislimo, da ne bo odveč, ako seznanimo tudi našo širšo žensko javnost z delom naših žen in zato hočemo podati v kratkih obrisih glavne podatke članka.

Uvodoma se bavi pisateljica s problemom malega naroda, ki mu je največkrat usojeno, da živi v poltemi, tako da vidi zunanji svet le grobe obrise njegovega življenja in ponekod v silni, morda presilni luči njegove posamezne dogodke. Tujina nas nikdar ne pozna posredno, ampak le potom žurnalistike, ki je edino ogledalo, skozi katero nas svet posmatra; toda to ogledalo niti pri najciviliziranejših narodih ni vedno dovolj čisto. — Politična in nacionalna usoda našega naroda je bilo do poslednjega časa vedno težka, njegov položaj enak položaju socijalno manj vrednega društvenega člana. Zato ni čuda, če se je žena malega naroda začela kasno probujati; vsled posebnih prilik ni naša žena ločila svoje socijalne borbe od borbe naroda za naše osnovne pravice. Njen zastoj ne pomeni nedostatka zavednosti, nego podčrtava dejstvo, da je teža splošnih nepovoljnih prilik pritisnila tudi njo ter jo zaustavila, da ni mogla slediti ženi drugih narodov na potu k svojemu osvobojenju. Tako ima naš ženski pokret ogromno . da v kratkem času z naglim korakom prekorači pot, ki so jo druge žene že davno prehodile, da jih doseže in da potom koraka vzproredimo ž njimi. Dali se to posreči v kratkem času, je težko reči. Ako bi to bilo odvisno le od njihove volje in njihovega napora, bi bil skorajšnji uspeh gotov.

Sledi kratka, toda temeljita slika o našem osnovnem šolstvu. Ljudsko štetje iz leta 1921 je pokazalo strašno sliko o našem analfabetizmu, posebno med ženami. Severna Srbija je imela 83·51% analfabetk, Južna Srbija 91·57%, Črna Gora 86·74%, Bosna in Hercegovina 89·63%, Dalmacija 59·70%, Hrvatska in Slavonija 38·62%, Slovenija 8·85%, Vojvodina 26·75 odstotkov. Povprečno torej je znašal v vsej Jugoslaviji procent nepismenega ženstva 60·29%.

Začetek osnovnega šolstva (razven Vojvodine) datira šele iz druge polovice devetnajstega stoletja. Bivša kraljevina Srbija je dobila prvi zakon o obveznem šolskem pouku šele leta 1882, prvo žensko učiteljišče pa šele 1900. Južna Srbija ima svoje sistematsko urejeno osnovno šolstvo šele po l. 1918., ker prejšnji njeni gospodarji, Turki, niso imeli smisla za šolstvo. V Hrvatski in Slavoniji je zakonito urejeno šolstvo od l. 1888. Vojvodina je bila mnogo na boljšem, ker se je tu začelo razvijati osnovno šolstvo za srbsko prebivalstvo že koncem 18. stoletja. V deželah, ki so prej pripadale Avstriji (Slovenija in Dalmacija), je bil uveden obvezen šolski pouk z zakonom l. 1869. Ker so bile posamezne dežele avtonomne v šolskem pogledu, se je šolstvo precej hitro razvijalo. L. 1854 je izhajalo v področju današnje Slovenije 6 časopisov, a že l. 1912 jih je bilo 122, kar priča, da je nepismenost hitro padala. Najhujše je bilo do l. 1918. v Bosni in Hercegovini. Do okupacije (1878) se sploh ne more govoriti o sistematskem delu na polju osnovnega šolstva, ker je bil vpliv muslimanskega prebivalstva, čeravno je to bilo v manjšini, preveč močen. Čeravno socijalno najmočnejši, se niso brigali za prosveto svojih otrok, ker je zanje bila obvezna verska šola (mekteba), kjer so se učili predpisi Korana v arabskem jeziku. Krščanska deca, hrvatsko-katoliška in srbsko-pravoslavna, je dobila samo toliko pouka, kolikor so ga ji mogle nuditi cerkvene občine z ozirom na njihovo bedno materijalno stanje. L. 1866 sta dve plemeniti Angležinji, ki sta Adelina **Irby** in Miss M. Mackenzie otvorili v Sarajevu osnovno šolo za zapuščeno krščansko deco ter sta sprejemali srbsko in hrvatsko deco v svojo šolo, katera je storila mnogo dobrega. Po okupaciji se je začela Avstrija brigati za šolstvo, toda kako počasi se je razvijalo, razvidimo že iz tega, da je po 40 letih njenega vladanja prišla na vsakih 6330 prebivalcev samo po ena osnovna šola, obiskovalo pa je šolo le 10% otrok. Avstrija se ni hotela zameriti muslimanom in zato ni silila njihovih otrok v šolo in to je bil glavni vzrok tako visoke nepismenosti.

Ta dejstva dajejo žalostno sliko našega analfabetizma; gotovo je, da bodo rezultati letošnjega ljudskega štetja povsem drugačni. Iz gorenjih podatkov se more sklepati, zakaj se je moralo žensko gibanje doslej omejiti skoro le na mesta in večje kraje; izven teh področij ga je ovirala nepismenost naših žen. (Nadaljevanje sledi.)

Domači ženski vestnik

Učiteljice za skupen dom

Ko so se pred dobrimi 30 leti združile slov. učiteljice v skupno društvo, jim je to narekovala pred vsem borba za materijalno izenačenje s tovariši — učitelji. Kmalu pa so uvidele, da jim je skupno društvo potrebno tudi v mnogih drugih ozirih, da imajo nešteto skupnih interesov, lastnih samo njim. Uvidele so, da je pot do resnične stanovske enakopravnosti še dolga, da je treba ženski vzgoji reforme, da je treba vzgajati v lastnih vrstah stanovsko in žensko samozavest. To spoznanje je dalo društvu obeležje stanovskega feministično-kulturnega društva, s poglavitnim smotrom, vplivati na prosveto žene, zlasti pa ženske mladine ter ščititi interese žene, a pred vsem učiteljice, v zvezi z ostalimi ženskimi organizacijami. Enako društvo so ustanovile tudi učiteljice v Mariboru. Nedavno sta se obe društvi združili v svrho intenzivnejšega dela.

Že od nekdaj pa uvidevajo učiteljice potrebo po skupnem domu, ki naj bi bil predvsem žarišče vsega kulturnega dela učiteljic. Obenem pa naj bi nudil dom vsem, ki žele po končani službeni dobi preživeti svoje dni skupno s svojimi tovarišicami v skupnem domu kot ena družina. Da se ta želja večine slovenskih učiteljic uresniči, so sklenile pričeti z intenzivnim delom v svrho dosege svojega smotra. Na izrednem občnem zboru v nedeljo 14. t. m. so prekrstile svoje »Društvo učiteljic« v **»Društvo dom učiteljic«**. Ker ima društvo pred vsem gospodarski značaj, so temu primerno spremenile tudi društvena pravila. Društvo bo združevalo učiteljice vseh kategorij, ki naj z združenimi močmi dosežejo postavljeni si smoter.

Društvo si je nadelo nalogo, postaviti svojim članicam res prijeten dom, ki ga je marsikatera pogrešala dolga službena leta, ko je samevala v oddaljeni in zapuščeni vasi. Stanovanjske sobe namerava opremiti z ono udobnostjo, na katero je mlada učiteljica — pod neizprosnostjo razmer — sicer resignirala z zaupanjem v življenje in v bodočnost, ki pa postane v poznejših letih nepogrešljiva potreba. Dom bo imel tudi dnevna prenočišča za učiteljice, ki pridejo v Ljubljano po opravku, a nimajo svojcev, pri katerih bi prenočile. Tako si prihranijo plačevanje dragih hotelskih prenočišč, poleg tega pa se pomude v družbi svojih vrstnic. Želja mnogih učiteljic je bila tudi, da najdejo v »Domu učiteljic« zavetje in oskrbo dijakinje-učiteljske hčere, za katere je doslej prav slabo poskrbljeno. To bo gotovo dobrodošlo onim učiteljskim parom z dežele, ki imajo več otrok, godnih za študiranje, a premajhne dohodke, da bi mogli plačevati draga stanovanja in hrano. Dom ima v svojem projektu tudi gospodinjsko šolo za učiteljiščnice, ki naj bi praktično spopolnjevala teoretični pouk šole.

Še mnogo lepega in koristnega so sprejele učiteljice v svoje načrte in pravila. Da bodo mogle intenzivneje delati, so na izrednem občnem zboru razširile tudi odbor društva. Nedvomno bo »Dom učiteljic« ena najkoristnejših naprav, zato želimo, da bo delo učiteljic rodilo čim preje uspeh.

Ustanovni občni zbor zveze gospodinjskih pomočnic

V nedeljo dne 14. t. m. se je vršil v prostorih dijaške kuhinje Nj. Vel. kraljice Marije v Prečni ul. ustanovni občni zbor **Zveze gospodinjskih pomočnic**. Zborovanje je bilo, kljub lepemu vremenu in hudi vročini jako dobro obiskano. Ga. Fr. Petričeva je z lepim nagovorom otvorila občni zbor, pozdravila navzoče tovarišice ter zastopnice ženskih društev, razložila pomen in namen nove organizacije. Nato je prečitala pravila, ki so bila od oblasti že potrjena, nakar se je izvolil odbor s predsednico go. Petričevo.

Nekatere zborovalke, članice že obstoječe poselske organizacije, so se protivile ustanovitvi nove organizacije ter so protestirale na dokaj nestrpen način. Njihov glavni argument je bil, da ima edino njihova organizacija pravico razširiti se po celi Jugoslaviji in da imajo že svojo zastopnico v delavski zbornici, zato da ni treba druge organizacije. Kakšna škoda bo za gospodinjske pomočnice, če bodo enkrat prišle do dveh zastopnic v delavski zbornici, res ne vemo.

Priporočamo enim in drugim, naj ohranijo mirno kri — naj delajo vsake v svoji organizaciji po svojih močeh v korist svojega stanu ter naj ne trosijo svojih sil z nepotrebnim prerekanjem. V blagor svojega bližnjega je upravičen delati vsak, ki čuti za to voljo in sposobnost. Pošteno tekmovanje v poštenem delu je vedno koristno.

»Akcija zagrebških gospe za zidanje srednješolskega zavetišča«

Zagrebške gospe se pridno gibljejo. Sedaj imajo v načrtu veliko akcijo: gradnjo srednješolskega zavetišča. O svoji akciji so obširno referirale kraljici o priliki njenega bivanja v Zagrebu. Kraljica se je zelo zanimala za srednješolsko zavetišče, kar je vzbudilo med meščanstvom še večje zaupanje in zanimanje za to važno zamisel zagrebških gospa. Vrli Zagrebčani so svoje zaupanje tudi dejansko dokazali: nabrale so se velike svote za gradnjo srednješolskega zavetišča.

Moda

Zelo moderna je obleka brez rokavov iz rdeče svile z ovratnikom iz linona v obliki šala.

Druga obleka brez rokavov je iz rumeno-zeleno tiskanega fulara. — Zgornji del je iz belega linona z drobnimi robčki.

Tretja obleka je iz rumene pralne svile z drobnimi črnimi kolobarčki. Dolgi ovratnik je sestavljen na originalen način iz tukatov iz belega linona s črnimi zobčki.

Razgled po ženskem svetu

Poljska

Odkar imajo poljske žene iste politične pravice kakor njihovi možje, so se ženske organizacije oprijele misli, da bodo postavile proti enakim pravicam tudi enake dolžnosti. Enako moški vojaški službi hočejo tudi žene upeljati zase obvezno civilno službo v smislu kulturnega dela za korist države, da dajo s tem vsaj ženski armadi možnost krepkega sodelovanja pri obnovi dežele, ki jo hočejo nravstveno, duševno in gospodarsko dvigniti, s čemur se trudi mestno in podeželsko prebivalstvo. Nekatera ženska društva vrše s svojim socijalnim in karitativnim delom isto nalogo, vendar so ta stremljenja več ali manj osebnega značaja, ki so odvisna od dobre volje posameznih požrtvovalnih oseb. Tako je stopalo vprašanje upeljave **obvezne** ženske službe za vse žene od 20 do 22 leta čedalje bolj v ospredje. Za to delo za državo, od katerega bi bile izvzete le poročene žene in matere ter tiste, ki vzdržujejo svoje družine, so se postavile te smernice: 1. Narodna prosveta ter socijalno skrbstvo: ustanavljanje dečjih domov, oskrba otrok revnih staršev, ki so zaposleni izven hiše; oskrbovalnic ljudskih knjižnic, ljudskih domov, analfabetskih tečajev. 2. Zdravstvo: bolnišnice, lekarne za ubožne, sanitetne naprave. 3. Narodno gospodarstvo: dvig gospodarstva podeželskega prebivalstva, pospeševanje sadjereje, zadružništvo in gospodinjsko šolstvo. Sedaj skušajo uresničiti vse te načrte, pri čemur si skušajo zagotoviti sodelovanje raznih ženskih organizacij, nakar se bo ves načrt izročil v pretres merodajnim oblastim.

Odlikovanje Ricarde Huch

Kuratorij Goethejevega fonda v Frankfurtu je sklenil podeliti letošnjo nagrado v počastitev pesnikovega spomina ženi in sicer pesnici Ricardi **Huch**. Izročitev nagrade se bo vršila na svečan način na rojstni dan velikega pesnika v Goethejevem domu.

Dunaj

Veliko zanimanje vlade za prvi mednarodni kongres **Zveze poklicno zaposlenih ženk**, ki se bo vršil od 26. julija do 1. avgusta ter se ga bodo udeležili žene iz vsega sveta. Amerikanec samo pošlje 200 zastopnic, iz Kanale jih pride do 100. Skoro vse evropske države bodo zastopana. Italija pošlje baje 24 zastopnic. V tistem času se bodo vršile razne prireditve.

Angleška

Državni tajnik za velikobritanske kolonije je podal to izjavo o **ženskih** zdravnikih v kolonijah; danes jih imajo nad 60. Njihovo število ne raste na škodo moških kolegov, marveč radi zboljšanja zdravstvenih prilik med ženami in otroci domačega prebivalstva.

Združene države

Ameriške Hearstpresse pošlje na potovanje Zeppelina na severni tečaj kot svojo poročevalko Lady Drummond-Hay.

Francija

Čeravno Pariz še nima svojih policistke, vendar sprejemajo čedalje več žen na važne pisarniška mesta v območju policijske uprave. Tako je n. pr. je bila mlle. **Gérardin**, ki je bila doslej zaposlena v upravnem oddelku za promet in transport, ravnokar imenovana za drugega ravnatelja nekega oddelka na policijski prefekturi, ki ima med drugim nalogo se baviti s psihično dobrodelnostjo.

Gospodinjstvo

Nekoliko nasvetov za vlaganje in vkuhavanje sadja in sočivja

Pri vkuhavanju in vlaganju sadja in sočivja moramo predvsem strogo paziti na čistost. Najbolje je, ako imamo posodo samo za vkuhavanje; posoda naj bo različne velikosti. Dobro pocinjena, medna ali bakrena posoda je najpripravnejša, vendar je pa dobra tudi lončena posoda. Zajemalka, s katero polnimo kozarce, mora biti srebrna ali prav dobro emajlirana, nož, s katerim lupimo sadje, pa zelo dober in čist.

Kuhanega sadja ne smemo nikdar pustiti, da se hladi v kovinasti posodi, ker se rad napravi zeleni volk, ali vsaj sadje spremeni barvo. Vso posodo, katero rabimo za vkuhavanje, lonce, kozice, sklede, vrče, kozarce ali pločevinaste škatlje, moramo pred uporabo prav dobro oprati s sodo, posušiti s čisto krpo ter požveplati. Žveplamo na ta način: v malo posodo postavimo žvepleno vrvico, jo prižgemo (najlepše delamo to na oknu), držimo kozarec nad paro, da se dobro napolni s paro; kozarec pokrijemo s krpo. Takoj za tem vložimo sadje in kozarec dobro zapremo z pergamentnim papirjem, svinjskim mehurjem ali karkoli.

Za vkuhavanje moramo vzeti vedno le prvovrstno sadje brez vsakega madeža in ne še popolnoma zrelo; sočivje mora pa biti lepo, mlado in kolikor le mogoče sveže; ne smemo ga trgati niti v jutranji rosi niti v opoldanskem solncu, ker potem rado zavre in se skisa.

Vsi dodatki, ki jih potrebujemo pri vkuhavanju: sladkor, kis, sol, dišave, vse mora biti prvovrstno. Posebno moramo paziti na klinčke; klinčkove glavice puste na svetlem sadju temne lise. Moramo tedaj bodisi odstraniti glavice ali pa jih skuhati s sokom ter jih potem odstraniti. Če hočemo, da nam zeleno sadje ali fižol in slično ostane zeleno, dodamo malo galuna.

Vsako vkuhano sadje ali sočivje mora biti popolnoma pokrito s sokom, da se ne pokvari. Da preprečimo vrenje in plesen dodamo pri vkuhavanju malo selicilne kisline. Najbolje je, če raztopimo selicilno kislino v špiritu in sicer 10 g selicila v 90 g špirita. Za kg vkuhanega sadja lahko uporabimo potem 6 do 7 g te raztopine ne da bi škodila okusu sadja.

Na sadje ali sočivje položimo bel papir za filtriranje, ki smo ga prej namočile v araku, olju ali goriomenjeni salicilni raztopini ter kozarec kolikor mogoče hermetično zapremo.

Kozarec z vkuhanim sadjem in sočivjem hranimo na mračnem precej hladnem toda suhem in enakomernem temperiranem prostoru. Velikost kozarcev odgovarja porcijam, ki jih navadno uporabljamo; opremimo jih z etiketo, kjer je označena vsebina in letnica. Ostankov nikdar ne zlijemo zopet v kozarec. Pregledujmo večkrat svojo vkuhano zalogo. Ako zapazimo le majhen sumljiv znak, uporabimo vsebino takoj ali pa kozarec prekuhajmo.

Ameriški profesorji — za enkratno pomivanje posode!

Naravnost neverjetno je, s čim se vse pečajo in o čem vse vodijo račune ameriški profesorji. Eden izmed njih si je izbral kaj važen predmet za statistiko: pomivanje posode. Po dolgoletnem študiju in temeljitem raziskovanju ter zbiranju materijala, je sestavil sledečo statistiko: za pomivanje posode porabi gospodinja srednje družine (ali njena služkinja) povprečno 38 minut in 8 sekund na dan ter napravi pri tem 1954 gibov, ako pomiva posodo dvakrat na dan. Če jo pa pomiva pa samo enkrat na dan, porabi za to 22 minut in 28 sekund ter napravi 950 gibov. Priporoča zato, naj se pomiva posode samo enkrat na dan, bodisi popoldan ali pa zvečer.

Jajčje lupine v gospodinjstvu

Jajčje lupine se dado v gospodinjstvu prav dobro izkoristiti. Zdrobimo jih v male drobce ter jih hranimo v kozarcu. Zelo dobro nam bodo koristile pri pranju steklenic in kristalnih vaz, kjer se je na dnu nabrala nesnaga. Damo jih v vodo z malo sode ter z njimi zvrkljamo dotično posodo, ki postane v kratkem času bliščeča. Ravno tako lahko čistimo kavine kanglice.

Razno

Thulska princezinja

Danski polarni raziskovalec Knut Rasmussen ima v polarski zoni kos zemlje, kateremu je dal ime »Thule«. To malo dansko kolonijo zastopa na pariški kolonijalni razstavi gospodično Emmy **Landberg**, Rasmussenova tajnica, ki je sama hrabra raziskovalka. Spremljala je Rasmussena na njegovih ekspedicijah in se smatra, da je med belimi ženi tista, ki je proti severu najdalje prodrla. Na Danskem jo imenujejo »Thulsko princezinjo«.

Ženitovanjsko potovanje okrog sveta v letalu

Nedavno temu poročeni amerikanski zakonski par Day je nastopil svoje ženitovanjsko potovanje okrog sveta v letalu na letališču v Hestonu. Zakonca sta si sama zgradila svoje letalo. Potni stroški so preračunjeni na 700 funtov. Letela bosta najprej preko Pariza, Brussela, Berlina, Carigrada, Jeruzalema, Bagdada v Indijo in Kitajsko.

Grob sv. Elizabete

V Marburgu na Nemškem imajo srebrni sarkofag sv. Elizabete, ki je mojstrsko delo nemškega zlatarstva iz druge polovice 13. stoletja. O priliki sedemdesetletnice smrti svetnice bodo sarkofag popravili. Za časa inflacije so namreč oropali s sarkofaga mnogo dragih kamnov, katere so deloma našli v inozemstvu ter jih hočejo sedaj zopet vdelati, ostale pa nadomestiti.

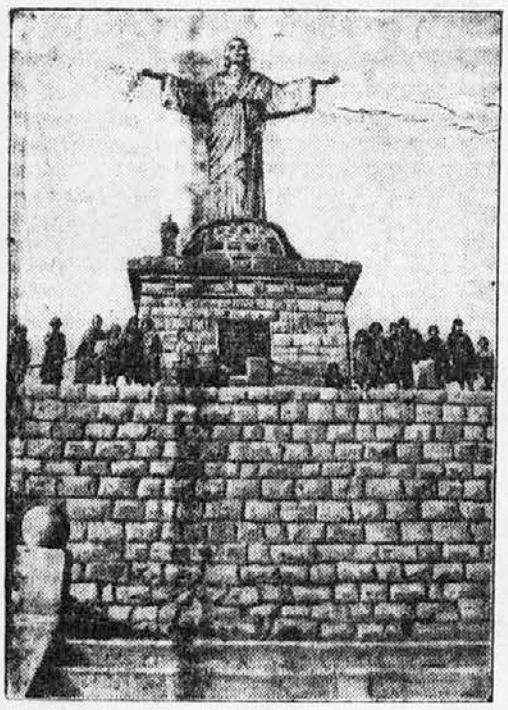

Kristusov spomenik pri Milanu
Na »Kalvariji« pri Milanu so te dni odkrili velik Kristusov spomenik. Za prevoz ogromne sohe iz Milana na lice mesta so morali zgraditi novo cesto na goro.

Živali in rastline in svetovni promet

Ljudje prevažajo sebe in svoje blago iz kraja v kraj po železnici, z ladjami in z letali. To so dandanes prometna sredstva za svetovni promet, poslužujejo pa se jih ne samo plačujoči potniki, ampak tudi razni zastonjščeki.

Ko je lansko leto priplul ogromni zrakoplov »Zeppelin« v Ameriko in se ustavil v Lakehurstu, so našli pri čiščenju zrakoplovega trupa okoli 20 vrst žuželk, ki jih v Ameriki dotlej niso poznali. To dejstvo pač opravičuje stroge odredbe za pristajanje raznih letal in zrakoplovov v tej ali oni deželi.

Ob železniških nasipih, posebno ob takih, kjer vozijo vlaki »dolge vožnje«, najdemo pogostokrat rastline, ki jih niti v najbližji okolici ni več. Seme teh rastlin so zanesli vlaki iz daljnih krajev v tujino, kjer ga je veter odpihal z vlaka, da je padlo na zemljo in tam se je razvilo dalje.

Na Bavarskem rastejo ponekod redke rastline, orhideje, ki sicer v Nemčiji niso domače. Te rastline so zanesli v te kraje za časa tridesetletne vojne hrvaški in italijanski vojaki. Seme so zanesli na Bavarsko s svojo prtljago vred; tam pa, kjer so prezimovali, je seme padlo na tla in se prijelo.

Na podoben način so zanesli Evropejci v Ameriko tudi naš trpotec. Trpotca prej v Ameriki niso poznali. Kjer pa so se začeli naseljevati izseljenci iz Evrope, tam se je razširil tudi trpotec in Indijanci pravijo trpotcu še dandanes »sled belokožcev«.

Tudi vrabcev ni bilo v Ameriki pred prihodom Evropejcev. Vrabci pa prihajajo iz Amerike tudi v Evropo nazaj. V newyorškem pristanišču živi na milijone vrabcev, ki pobirajo ob obali žito, kar ga odpade pri prekladanju z vagonov na ladje. Prenočujejo pa vrabci jako radi na ladjah, da so jih vse vrvi polne. Zgodi se pa dostikrat, da odpluje ta ali ona ladja ponoči iz pristanišča in z ladjo vred odpotujejo tudi vrabci na nji.

Svetovni promet ne igra torej važne vloge samo v človeškem življenju, ampak tudi v življenju rastlin in živali.

Operni pevec - slepar

Operni pevec Markin je bil dika in ponos opernega gledališča v Marseillu. Mlada dekleta so sanjale o njem dan in noč, postarne vdove so omedlevale, čim so ga zagledale na ulici, »boljša« družba pa si je štela v veliko čast, če je slavljeni pevec blagovolil sprejeti vabilo na obed ali na večerjo.

Danes pa se je kolo slave in sreče zasukalo. Danes gospod Markin ni več slaven barotonist, ki ga vse občuduje, ampak je — navaden lopov in slepar!

V neki temačni in zakotni ulici mesta Marseille je na neki hiši visela deska z napisom »Tiskarna Martini«. Kdor je vstopil, je videl mojstra pri delu: vizitke, skromna oznanila, lepake in podobne papirje, ki jih delijo siromaki ljudem po ulicah za reklamo. Star, godrnjav pomočnik je mojstru pomagal. Stari občudovalci slavnega baritonista Markina bi bili vsi omedleli od strahu, če bi jih bilo kedaj zaneslo v to delavnico, kajti »tiskar Martini« ni bil nihče drugi kakor slavni pevec Markin...

Tiskanje vizitk in podobnih drobnarij pa je bila le pretveza za bolj donosno delo. »Tiskar Martini« je namreč tiskal vrednostne papirje, akcije, potne liste in druge tiskovine, ki kaj nesejo. Te ponarejene papirje je znal gospod Martini-Markin jako spretno vnovčevati s pomočjo posebne organizacije, člani organizacije pa so bili najbolj temni elementi velikega pomorskega mesta Marseille-a. Član organizacije je bil n. pr. gospod Delegato, posestnik hiše, o kakršni nihče rad javno ne govori, potem zet tega gospoda in podobni tiči, ki so znali obiskovalcem »hiše« spretno prodajati vrednostne papirje po jako zmerni ceni. Lopovi pa so imeli svoje agente tudi po drugih velikih mestih, ki so znali najti ljudi, ki hočejo od malega kapitala vleči velike obresti in dohodke. Neki bivši trgovec pa se je vozil z elegantnim avtomobilom od mesta do mesta in prinašal vedno novo blago in pobiral denar za prodano »blago«.

Lopovska družba, ki jo je vodil Martini-Markin, je bila mogoče ena največjih te vrste na svetu. Družba je napravila prometa skoro za 300 milijonov dinarjev.

Po čudnem naključju pa je policija le prišla temni družbi na sled in sedaj si morajo mlada marseille-ska dekleta iskati novega »boga« za občudovanje...

Proces proti članom te družbe pa se ne bo vršil v Marseill-u, ampak v Parizu, ker so tam strožji sodniki.

Moža umorila, ker ji je izneveril ljubavnika

Te dni so izkopali na pokopališču v mestu Le Havre v Franciji truplo trgovca Sobine-a, ker so se bile raznesle vesti, da je umrl vsled zastrupljenja, a zastrupila, da ga je njegova žena. Zdravniška preiskava je dognala, da je bil mož res zastrupljen, policija pa je ugotovila, da je zločin res zakrivila trgovčeva žena.

Stvar se je odigrala tako: Nekega dne sta trgovec in njegova žena k sobi na stanovanje nekega mladega človeka. Ni dolgo trajalo in žena se je v mladega moža nesmrtno zagledala. K trgovcu pa se je preselila tudi njegova sestra, mlada in lepa udova. Za udovo se je začel pa zanimati mladi sostanovalec. To razmerje je bilo trgovcu prav všeč, njegovi ženi pa seveda mlada in lepa sostanovalka ni bila posebno všeč. Ko pa je prišlo tako daleč, da sta oba mlada človeka na trgovčevo prigovarjanje sklenila se poročiti, je sovraštvo trgovčeve žene do lastnega moža narastlo do vrhunca, ker je gledala v svojem možu tistega, ki jo je pripravil ob njen »ideal«. V svojem sovraštvu je žena sklenila kruto maščevanje nad možem; kupila je večjo količino strupa in ga primešavala jedi po malem, dokler ni mož res umrl, ne da bi bil prej kaj opazil.

Zadnjo besedo v tej zadevi bo pa imelo sodišče . . .

Nenavadna oporoka

V Newyorku je nedavno umrl gospod Small. Ta človek je bil silno bogat, bil pa je tudi velik čudak. To se je videlo iz njegove oporoke.

Ta mož je namreč v svoji oporoki določil, da smejo iti za njegovim pogrebom samo tisti njegovi dediči, ki se bodo za pogrebom smejali; kdor bi se držal žalostno ali bi se celo razjokal, izgubi pravico do dedščine. Tisti pa, ki bi bil za pogrebom tako vesel, da bi prekosil v veselju vse druge, naj pa postane edini dedič. Dalje je določil, da ne sme biti na dan njegovega pogreba niti njegova hiša niti cerkev zavita v žalno črnino in namesto zvonenja naj svira godba za pogrebom vesele koračnice. Njegovo rakev naj nosi 12 deklic, vse oblečene v svilo zelene barve, ki je barva v panju, vsako od teh deklet pa naj dobi znaten znesek kot prispevek za doto. Za svoje služabnike je naročil mož 124 frakov z zlatimi našivi, vsak frak pa je veljal 200 dolarjev.

Ko so pa polegali truplo v rakev, se je neka 15-letna moževa sorodnica bridko razjokala. Po oporoki je pa s tem izgubila pravico do dedščine. Prišlo je do tožbe in sodišče prve stopnje je odločilo, da mora dekle kljub določilu oporoke dobiti svoj delež. Višje sodišče pa je to razsodbo razveljavilo, češ da oporoka je oporoka in ta je sveta.

Druga čudna oporoka je tale: Kuhar Adam Colin je določil, da se mora njegova oporoka prebrati na glas pred vsemi njegovimi sorodniki in služabniki. To se je tudi zgodilo. Med poslušalci pa je bilo tudi neko 7-letno dekletce, ki se je med branjem komaj vzdrževalo smeha, taji je bila všeč notarjeva lasulja, ki je oporoko bral. Ko pa se je nenadoma pojavila v sobi sobi še mačka, ki je skočila dekletu na rame, se je dekle zakrohotalo na ves glas. Sorodniki so kar osupnili nad tako nedostojnostjo. Še ne bolj osupnjeni pa so bili, ko je poslušalcem svečano naznanil, da je tisto dekletce dedič. V oporoki je stala namreč zapisano, naj postane glavni in edini dedič vsega premoženja tisti, ki se bo med branjem oporoke na ves glas zasmejal.

Poljaki in obramba proti plinom
Tudi na Poljskem so organizirali po primeru drugih držav sistematične vaje v obrambi proti napadom s strupenimi plini.

Železniški vozovi na cesti
Blizu glavnega kolodvora v Dürenu (Porenje) je v torek zvečer zadela lokomotiva ob tri osebne vozove s tako silo, da so se vagoni prekucnili na cesto.

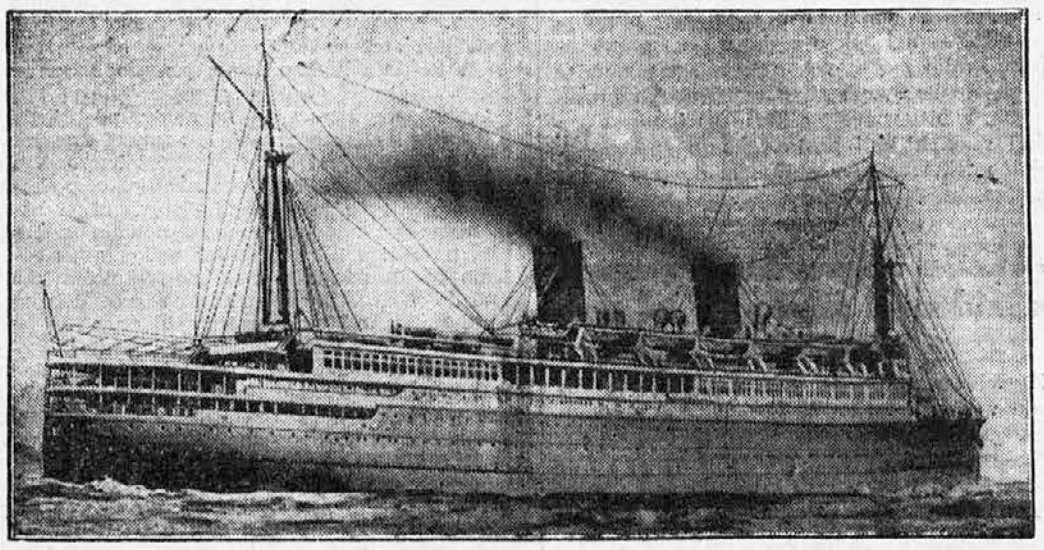

Velik angleški parnik zgorel in se potopil
Motorni parnik »Bermudas«, ki je imel 19.000 ton, se je pri Bermudskih otokih vnel in se v nekaj minutah potopil. Na parniku ni bilo potnikov, pač pa je težko poškodovanih več mornarjev.

Zrakoplovec Spelterini umrl
Sloviti švicarski zrakoplovec kapitan Spelterini je umrl v visoki starosti 79 let. Spelterini je bil prvi, ki je z zrakoplovom preletel Alpe. V zrak se je dvignil 570-krat, s seboj pa je imel vsega nad 1200 oseb.

Najtežja in najdebelejša rodbina na svetu

Angleža Danijela Lamberta so smatrali doslej za najdebelejšega človeka, kar jih je živelo v zadnjih stoletjih. L. 1809. so ugotovili, da tehta 658 funtov. Umrl je 40 let star. Telovnik tega moža hranijo še dandanes v nekem muzeju na Angleškem. Telovnik je 180 centimetrov širok.

Debel je bil tudi Amerikanec Tiltmann iz Filadelfije, ki je umrl pred 2 leti 39 let star. Malo pred svojo smrtjo je tehtal 580 funtov, ko pa je bil v svoji najboljši moči, je tehtal 890 funtov.

O debelih ženskah pravijo, da žive navadno dalj kakor debeli moški. Pred 3 leti je umrla v Gaderburgu v Ameriki gospa Maude Weiss, ki je tehtala 520 funtov, vsled bolezni pa je shujšala na 270 funtov.

Danes velja za najbolj debelo rodbino rodbina Waites v mestu Cincinati. Oče tehta 552 funtov, mati 560 funtov, najstarejši sin pa 575 funtov.

O jagodah

Stari Grki in Rimljani so sicer poznali jagode, vendar jih niso gojili v svojih vrtovih. Šele Mavri in južni Španci so jim pripomogli do pravega ugleda. V granadskih in kordovskih vrtovih so gojili najžlahtnejše jagode, ki so jih celo pevci opevali po dvorih. Od Mavrov so jagode prenesli preko Francije v porenjske dežele, kjer so bile udomačene že leta 1570. Obenem se je jagoda zanesla preko muslimanskih dežel in preko Balkana na Dunaj, kjer so sadili jagode že leta 1863.

Za kratek čas

»Vi ste močno prehlajeni, gospa; nekaj dni boste morali ostati doma v sobi.«

»V kateri pa? Mi jih imamo 14!«

*

Najhujša kazen

»Denar je šel, posestvo je šlo, trgovina je šla, moja žena mi je ušla z drugim — ali se mi more še kaj hujšega pripetiti?«

»Še, še — če pride žena nazaj...«

*

Političen humor

Kmet se trudi, da bi z volmi speljal težak tovor navkreber.

Volički pa nočejo in nočejo.

Pa pride mimo gospod in pravi:

»Pustite še mene, da poskusim svojo srečo.« In začne cmokljati.

Pa glej, voli so res potegnili.

Kmet je kar gledal, potem pa vprašal gospoda: »Kdo pa ste vi?«

»Jaz sem strankarski voditelj!«

*

Poglej, dragi moj prijatelj, jaz sem že 23 let poročen in ves ta čas sem ostal vsak večer doma pri svoji ženki...«

»Ja, to je pa že res prava ljubezen.«

»Ljubezen? Protin imam, protin!«

*

»Oče ležijo v postelji in ne morejo nikogar sprejeti.«

»Pa menda niso hudo bolni?«

»Na — mama jim samo spodnje hlače krpajo...«

*

Prijatelj sreča prijatelja, ki kadi debelo smodko.

»Ali ti ni zdravnik prepovedal kaditi?«

»Je! Ampak zdravnik je včeraj umrl.«

Službene objave

Razglasi kraljevske banske uprave

VIII. No. 3270. 1724

Razglas.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine razpisuje:

1. 3 nagrade za načrte vzorne podeželske gostilne v merilu 1:200 in sicer 1. nagrada Din 4000, 2. nagrada Din 1500, 3. nagrada Din 1000.

2. 3 nagrade za napravo vzornih načrtov za ureditev gostilniških sob v merilu 1:50 in sicer 1. nagrada Din 2000, 2. nagrada Din 1500, 3. nagrada Din 1000.

3. 3 nagrade za ureditev sob za goste v merilu 1:50 in sicer 1. nagrada Din 2000, 2. nagrada Din 1500, 3. nagrada Din 1000.

4. 3 nagrade za vzorne načrte pohištva za tujske sobe in za gostilniške sobe v merilu 1:20 in sicer 1. nagrada Din 2000, 2. nagrada Din 1500, 3. nagrada Din 1000.

Načrti predvidevajo lahko popolnoma nove stavbe, odnosno opremo v novih stavbah, vendar naj bodo lokalizirani in prilagodeni določenim krajem, n. pr. gorenjskim, dolenjskim, spodnještajerskim (pohorskemu ali dravskopoljskemu okolišu).

Načrti se morajo predložiti pisarni Tujsko-prometnega sveta Kraljevske banske uprave Dravske banovine, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7/I., pod geslom z zapečateno kuverto, v kateri se nahaja točen naslov natečajnika, najkasneje do 31. julija 1931.

Nagrajeni načrti postanejo izključna last Dravske banovine.

Vsi vposlani načrti se razstavijo na tujsko-prometni razstavi v jeseni t. l. Kraljevska banska upraav si pridržuje pravico, da poleg nagrajenih načrtov odkupi tudi druge načrte v svojo uradno uporabo.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 13. junija 1931.
Ban:
dr. Marušič, s. r.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

E 297/31 1692

Dražbeni oklic.

Dne 6. avgusta 1931 dopoldne ob 10. uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 19 dražba nepremičnin zemlj. knjiga Vodice, vl. št. 359.

Cenilna vrednost: 8.220·50 Din;
vrednost pritikline: 165 Din, ki je pa že zapopadena v cen. vrednosti;
najmanjši ponudek: 5.481 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Litiji,
dne 13. junija 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisale so se nastopne firme:

651. Sedež: **Nomenj.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Josip Ažman.**
Obratni predmet: **trgovina z lesom.**
Imetnik: Ažman Josip, trgovec z lesom v Nomenju št. 2.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm. 480/31 — Rg A VII 60/1.

*

652. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **»Povrtnina« Josipina Slamič, Ljubljana.**
Obratni predmet: Trgovina z zelenjavo in sadjem. Imetnik: Slamič Josipina, trgovka v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 8.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 22 maja 1931.
(Firm. 481/31 — Reg. A VII 59/1)

*

653. Sedež podružnice: **Murska Sobota.**
Sedež glavnega zavoda: **Kovor pri Tržiču.**
Dan vpisa: 28. maja 1931.
Besedilo: **Peko družba z o. z. Fabrikacija in prodaja čevljev podružnica v Murski Soboti.**
Obratni predmet: Predmet podjetja je: fabrikacija čevljev vseh vrst in prodaja teh fabrikatov pod znamko »Peko« nakup za fabrikacijo potrebnih surovin in polfabrikatov, nakup in prodaja fabrikatov, nakup, najem ali zakup nepremičnin in potrebnega inventarja ter ustanavljanje podružnic v celi kraljevini z istim delokrogom.
Družbena pogodba z dne 6. februarja 1928.
Družba je ustanovljena za nedoločen čas.
Visokost osnovne glavnice: 240.000 Din.
Poslovodje: 1. dr. Slokar Ivan, generalni ravnatelj Zadružne gospodarske banke d. d. v Ljubljani;
2. Ljubič Josip, ravnatelj, Jugoslovanska banka d. d. podružnica v Ljubljani;
3. Knez Aleksander, veletrgovec v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1.
Družba ima nadzorstveni svet obstoječ iz treh članov.
Za namestovanje upravičen: Dva poslovodja ali pa en poslovodja in en prokurist imata pravico kolektivno zastopati družbo sodno in izvensodno in podpisovati za njo na ta način, da pristavita svoja podpisa pod družbino tvrdko ki je od kogarkoli napisana, natiskana ali s pečatom odtisnjena. Prokurist podpisuje s pristavkom pp.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 28. maja 1931.
Firm 465/31 — Rg C II 76/1.

*

654. Sedež: **Žiri.**
Dan vpisa: 30. maja 1931.
Besedilo: **Brata Naglič, izdelovanje in eksport čevljev, Žiri.**
Obratni predmet: **izdelovanje in eksport čevljev.**
Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. maja 1931.
Družabniki: Naglič Leopold, čevljarski mojster v Stari vasi 54, Naglič Ignac, čevljarski mojster na Dobračevi 1.
Za namestovanje upravičen vsak izmed družabnikov samostojno.
Podpis firme: Pod pisano, tiskano ali s štampiljko odtisnjeno besedilo firme pristavi eden izmed družabnikov samostojno svoj podpis.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm 493/31 — Rg A VII 61/I.

*

655. Sedež: Ljubljana.
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **S. Rebolj & drug, družba z o. z.**
Obratni predmet: Prodaja šivalnih strojev, koles, motornih koles in vseh rezervnih delov, elektrotehničnih, tehničnih in sličnih praktičnih predmetov.
Družbena pogodba z dne 27. maja 1931.
Družba je ustanovljena za nedoločen čas.
Visokost osnovne glavnice: Din 20.000·—.
Na to vplačani zneski v gotovini: 20.000 Din.
Poslovodje: Rebolj Saša, trgovec v Ljubljani, Gregorčičeva 12, Štrukelj Josip, trgovec v Ljubljani, Groharjeva 29.
Družbo zastopata in njeno tvrdko podpisujeta oba poslovodja kolektivno in sicer na ta način, da pod podpisano, tiskano ali s štampiljo odtisnjeno besedilo tvrdke pristavita oba poslovodja skupno svoja lastnoročna podpisa.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 30. maja 1931.
(Firm. 502/31 — Rg C IV 281/1)

*

656. Sedež: Celje.
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Vpisala se je v register odd. C vsled prenosa sedeža iz Ljubljane.
Besedilo: **»Motor Import Cie«, agentura in trgovina z motornimi vozili, družba z o. z.**
Obratni predmet: nakup in prodaja motornih vozil in motornega pribora, ter vseh v to stroko spadajočih potrebščin, polizdelkov in surovin.
Zastopstvo tuzemskih in inozemskih tvrd te stroke, v tu- in inozemstvu.
Družbena pogodba z dne 31. oktobra 1927 in zapisnik z dne 14. maja 1931.
Družba je ustanovljena za nedoločen čas.
Visokost osnovne glavnice: 50.000·— Din.
Na to vplačani zneski v gotovini: 50.000 dinarjev.
Poslovodje: Plavšak Ludvik st., veleposestnik v Št. Jurju ob Taboru; Plavšak Ludvik ml., avtopodjetnik v Št. Jurju ob Taboru.
Poslovodstvo družbe obstoji iz enega ali več poslovodij.
Družbo zastopa vsak poslovodja samostojno vsak za-se.
Podpis tvrdke, ki je lahko pisana, tiskana ali s štampiljko natisnjena, se izvrši na ta način, da podpiše vsak poslovodja sam zase pod besedilo tvrdke svoje lastnoročno znamenje.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 3. junija 1931.
Firm 262/31 — Rg C II 58/2.

*

657. Sedež: **Lava pri Celju.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Kafel Anton in drug.**
Obratni predmet: barvanje, apretura in pralnica tekstilnih izdelkov.
Družbena oblika: Javna trgovska družba od 1. junija 1931.
Družabniki: Kafel Anton, tehnični uradnik v tovarni volnenih izdelkov v Škofji vasi in Michler Anton Franc, barvarski mojster v Celju Benjamin Ipavčeva ulica 12.
Za namestovanje upravičena: oba družabnika kolektivno.
Podpis firme: Firmo bodeta podpisovala oba družabnika tako, da pod s štampiljko odtisnjenim, natisnjenim, ali pisanim besedilom firme podpišeta kolektivno svoje ime.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 3. junija 1931.
Firm. 286/31 — Rg A III 118/1.

*

658. Sedež: **Nizka, p. Rečica ob Savinji.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Jeraj Alojz, trgovina z vinom.**
Obratni predmet: trgovanje z vinom na debelo.
Imetnik: Jeraj Alojz, trgovec z vinom v Nizki št. 17.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 3. junija 1931.
Firm. 289/31 — Rg A III 119/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

659. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Kastelic in drug.**
Družbo zastopa in za njo podpisuje odslej vsak izmed javnih družabnikov samostojno.
Oblika podpisovanja ostane nespremenjena.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm. 463 — Rg A III 1/2.

*

660. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Kranjske deželne elektrarne.**
Izbriše se dr. Logarju Francetu podeljena prokura.
Kolektivna prokura je podeljena dr. Vončini Francetu, načelniku občega oddelka banske uprave v Ljubljani, Pod turnom 3.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm 471 — Rg A II 147/10.

*

661. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 30. maja 1931.
Besedilo: **Engl Adolfa sin, podružnica v Ljubljani.**
Izbriše se prokurist Hrubiany Dezider.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm 506 — Rg A VII 36/3

*

662. Sedež: **Slovenjgradec.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Slovenjgradcu.**
Izbriše se prokura dirigenta Josipa Skaze, vsled premestitve k drugemu obratovališču.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 3. junija 1931.
Firm. 340/27 — B II 56/12.

*

663. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 6. junija 1931.
Besedilo: **Ivan Perdan, nasledniki.**
Vsled izstopa komanditistinj je prenehala komanditna družba.
Osebno jamčeči družabnik Novak Ignacij je sedaj edini lastnik tvrdke.
Besedilo tvrdke in nje podpisovanje ostane nespremenjeno.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 516 — Rg A I 94/8.

*

664. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 6. junija 1931.
Besedilo: **Gradbeno podjetje Saksida in drug, družba z o. z.**
Izbriše se poslovodja Saksida Rudolf, vpiše pa poslovodja Saksida Olga, roj. Jenko v Ljubljani, Poljanska cesta 91.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 509 — Rg C IV 258/2.

*

665. Sedež: **Gaberje pri Celju.**
Dan vpisa: 10. junija 1931.
Besedilo: **Cinkarna d. d.**
Izbrišeta se člana upravnega sveta: Dr. Lukan Miroslav in dr. Voršič Vekoslav.
Vpišeta se kot nova člana upravnega sveta: Dr. Goričan Alojz, odvetnik in župan v Celju, ter Mihelčič Alojz, posestnik in župan, Breg pri Celju.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
dne 10. junija 1931.
Firm 301/31 — Rg B II 29/21

666. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 15. junija 1931.
Besedilo: **Alko, veletrgovina žganja, družba z o. z.**
Glasom notarskega zapisa z dne 23. maja 1931. redno število 108, se je izpremenil § 8. družabne pogodbe in se glasi odslej:

§ 8.

Družbeni poslovodje so odslej gospodje: Lorant Adolf, Lorant Oto in Kapper Gustav, to pa, dokler ostanejo družabniki. Vsak poslovodja zastopa tvrdko samostojno in se podpisuje tvrdka, ki je lahko od kogarkoli pisana, tiskana ali s štampiljo odtisnjena tako, da pristavi vsak poslovodja pod besedilo tvrdke svoj lastnoročni znak.
Za celokupno podjetje postavljeni prokurist podpisuje tvrdko na isti način, kakor poslovodje, vendar s pristavkom, ki označuje prokuro.
Vpiše se poslovodja Kapper Gustav, trgovec v Ljubljani.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 13. junija 1931.
Firm 535 — Rg C I 80/24.

*

667. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 15. junija 1931.
Besedilo: **Rastlinska destilacija »Florian« (izdelovalec Edmund Kavčič) družba z o. z.**
Vpišeta se posovodji Lorant Oton in Kapper Gustav, trgovca v Ljubljani, Dalmatinova ul. 11.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 13. junija 1931.
Firm 534 — Rg C III 37/10

*

668. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 15. junija 1931.
Besedilo: **Prometna banka d. d. v Ljubljani.**
Na podstavi sklepa občnega zbora delničarjev z dne 26. marca 1930. posl. št. 8627, potrjenega z odlokom kr. banske uprave Dravske banovine z dne 14. avgusta 1930. VIII No. 4935/1 in 29. maja 1931. VIII 2679/2 in s tem odlokom potrjenega dodatka pravil se je izpremenil § 2. točka 5. in § 3. pravil in sicer § 2. tako, da se je črtal drugi stavek, glaseč se:
Denarji, sprejeti na vložne knjižice, ne smejo presegati dvojnega zneska vplačane delniške glavnice.
Vpiše se:
a) izvršena znižba delniške glavnice od 5,000.000 Din z zložitvijo 50.000 delnic v 500 delnic št. 22 do 521 prežigosanih od 100 Din na 1 Din in nato zopet od 1 Din na 100 Din nominale na skupaj 50.000 Din;
b) nato zopet izvršena zvišba delniške glavnice od 50.000 Din za 4,950.000 Din, skupaj tedaj zopet na 5,000.000 Din z izdajo novih 49.500 komadov delnic, glasečih se vsaka na imetnika in po 100 Din nominale ter znaša delniška glavnica zopet 5,000.000 Din, razdeljenih na 50.000 komadov delnic po 100 Din nominale, glaseče se na imetnika.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 13. junija 1931.
Firm 527 — Rg B II 169/11.

Izbrisala se je nastopna firma:

669. Sedež: **Ljubljana.**
Dan izbrisa: 6. junija 1931.
Besedilo: **»Diabolo-Separator d. d.« Zagreb, podružnica v Ljubljani.**

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 513 — B III 50/6—50.

Vpisi v zadružni register.

Vpisale so se nastopne zadruge:

670. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 28. maja 1931.
Besedilo: **Gospodarska zadruga mizarskih mojstrov v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**
Obrat in predmet: Namen zadruge je pospeševati mizarsko obrt svojih članov potom skupnega poslovanja. Ta namen dosega zadruga s tem, da:
1. za svoje člane skupno nabavlja sirovine, v prvi vrsti les, mizarsko orodje in vse druge mizarske potrebščine;
2. postavlja stroje in druge obrtne naprave v skupni delavnici ter jih daje v porabo samo članom;
3. postavi skupno skladišče in prodajalno;
4. prevzema in izvršuje naročila izdelkov in jih razdeli med člane;
5. v dosego teh namenov si oskrbuje potrebne stavbe in tehnične naprave in si pridobiva koncesije, ki bi morebiti bile potrebne.
Zadružna pogodba (štatut) z dne 23. aprila 1931.

Vsak zadružnik jamči s svojimi opravilnimi deleži in pa z enkratnim zneskom istih.

Oznanila se izvršujejo z okrožnico ali priporočenim pismom.

Načelništvo obstoja iz načelnika, podnačelnika in treh odbornikov.

Člani načelništva so: Lancoš Dimitrije, Wolfova ulica št. 12, načelnik; Lojk Josip, Rožna dolina 9, podnačelnik; Mrak Josip, Glince XIII/5; Praznik Ivan, Zavrti 9; Grčar Stane, Domobranska 1 — vsi mizarski mojstri v Ljubljani.

Načelništvo zastopa zadrugo in podpisuje za njo na ta način, da se podpišeta pod zadružno tvrdko načelnik ali podnačelnik in en odbornik.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
(Firm. 470/31 Zadr. X 4/1.)

*

671. Sedež: **Skaručna.**
Dan vpisa: 28. maja 1931.
Besedilo: **Živinorejska selekcijska zadruga v Skaručni, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Obrat in predmet: Zadruga ima namen povzdigniti živinorejo svojih članov s smotrom, da doseže čimboljše in čim donosnejše pleme.

Zadružna pogodba (štatut) z dne 23. marca 1931. Vsak zadružnik jamči s svojimi opravilnimi deleži in pa z enkratnim zneskom istih.

Oznanila se izvršujejo s pismenimi obvestili posameznih članov ter po potrebi z oglasi v listih in z razglasi, nabitimi na zadružni deski.

Načelništvo obstoja iz načelnika, podnačelnika in 3 do 5 odbornikov.

Člani načelništva so: Podgoršek Andrej, Skaručna 15, načelnik; Debevc Janez, posestnik, Polje 29, podnačelnik; Pustovrh Andrej, posestnik, Povodje 4; Kosec Franc, posestnik, Vojsko 10; Kristan Franc, posestnik, Selo 10.

Načelništvo zastopa zadrugo in podpisuje za njo tako, da se pod njeno tvrdko podpisujeta po dva člana načelništva.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
(Firm. 432/31 Zadr. X 1/1.)

*

672. Sedež: **Maribor.**
Dan vpisa: 11. junija 1931.
Besedilo: **Konzumno društvo za Slovenijo, registrovana zadruga z omejeno zavezo, podružnica Maribor.**

Sedež glavnega zavoda: Ljubljana.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen:

1. kupovati, pridelovati in predelovati živila, oblačila, stvari za gospodarstvo, kakor sploh blago vsake vrste in razdeljevati to blago proti plačilu med člane;

2. sprejemati v svoj hranilni oddelek denarne vloge;

3. izvrševati gostilniško obrt.

Zadružna pogodba z dne 7. decembra 1930.

Opravilni delež znaša 300 Din in se mora plačati takoj pri vstopu. Delež se lahko plača tudi v obrokih ali najkesneje v 20 zaporednih mesečnih obrokih.

Vsak zadružnik jamči s svojim opravilnim deležem in pa še z enkratnim zneskom istega.

Oznanila se izvršujeo z naznaili, razobešenimi v zadružni pisarni ali pa z objavo v zadružnem glasilu.

Načelništvo podružnice obstoja iz 3 zadružnikov, člani načelništva so:

1. Grčar Viktor, učitelj v Mariboru, (predsednik); 2. Petejan Josip, uradnik OUZD v Mariboru; 3. Kranjc Matko, okr. nadz. Konz. društva v Mariboru.

Pravico zastopati zadrugo ima načelništvo.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno po dva člana načelstva, od katerih mora biti eden predsednik ali podpredsednik zadruge alf predsednik podružnice.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 11. junija 1931.
(Firm. 423/31 Zadr. V 2/1.)

*

673. Sedež: **Prevalje.**
Dan vpisa: 11. junija 1931.
Besedilo: **Konzumno društvo za Slovenijo, registrovana zadruga z omejeno zavezo, podružnica Prevalje.**

Sedež glavnega zavoda: Ljubljana.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen:

1. kupovati, pridelovati in predelovati živila, oblačila, stvari za gospodarstvo, kakor sploh blago vsake vrste in razdeljevati to blago proti plačilu med člane;

2. sprejemati v svoj hranilni oddelek denarne vloge;

4. izvrševati gostilniško obrt.

Zadružna pogdoba z dne 7. decembra 1930.

Opravilni delež znaša 300 Din in se mora plačti takoj pri vstopu. Delež se lahko plača tudi v obrokih ali najkasneje v 20 zaporednih mesečnib ohrokih.

Vsak zadružnik jamči s svojim opravilnim deležem in pa še z enkratnim zneskom istega.

Oznanila se izvršujejo z naznanili, razobešenimi v zadružni pisarni, ali pa z objavo v zadružnem glasilu.

Načelništvo podružnice obstoji iz 3 zadružnikov. Člani načelništva so: 1. Topolovec Anton, poslovodja v Prevaljah (predsednik); 2. Koren Pavel, rudar v Prevaljah; 3. Hočnik Franc, rudar v Prevaljah.

Pravico zastopati ima: načelništvo.

Podpis firme: Besedilo firme podpisujeta skupno po dva člana načelništva, od katerih mora biti eden predsednik ali podpredsednik zadruge ali predsednik podružnice.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 11. junija 1931.
(Firm. 423/31 Zadr. V 3/1.)

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadrugah:

674. Sedež: **Glince.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Stavbna in gostilniška zadruga »Delavski dom« na Glincah pri Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva je izstopil Jandl Anton, vstopil pa je Pleško Edvard, krojaški pomočnik na Glincah.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm. 439 — Zadr. VII 101/18.

*

675. Sedež: **Vodice.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Kmetijsko društvo v Vodicah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva je izstopil Erce Franc iz Vodic št. 52, na novo izvoljen pa je bil v načelništvo Novak Janez, posestnik v Bukovici.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm 365 — Zadr. VI 27/43.

*

676. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Društvena nabavna zadruga v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva so izstopili Voje Ignacij, Jeglič Anton in Vindišar Anton; na novo pa so izvoljeni v načelništvo: Lekan Jože, bančni uradnik, Ljubljana, Miklošičeva cesta 10; Žitko Vladimir, profesor, Ljubljana, Pleteršnikova ul. 13; Kermavner Ivo, banovinski uradnik, Ljubljana, Bežigrad 18.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
(Firm. 476 Zadr. VII 116/20.

*

677. Sedež: **Vrhnika.**
Dan vpisa: 23. maja 1931.
Besedilo: **Mlekarska zadruga na Vrhniki, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva je izstopil Žnidaršič Ignacij, na novo pa je bil izvoljen v načelništvo Žitko Jakob, posestnik na Verdu.

Načelnik zaduge je Tršar Fran, tajnik pa Žitko Jakob.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm. 408 — Zadr. III 182/56.

*

678. Sedež: **Frankolovo.**
Dan vpisa: 27. maja 1931.
Besedilo: **Posojilnica na Frankolovem, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.**

Izstopil je iz načelstva: Skoberne Alojz.

Vstopil je v načelstvo: Gorišek Ivan, pos. v Globočah št. 1.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 27. maja 1931.
Firm. 271/31 — Zadr. I 220/49.

*

679. Sedež: **Luče.**
Dan vpisa: 27. maja 1931.
Besedilo: **Kmetsko konzumno društvo v Lučah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Izstopila sta iz načelstva: Moličnik Jože in Kaker Ivan.

Vstopila sta v načelstvo: Robnik Ivan, posestnik v Karnici št. 38, in Voler Ivan, posestnik v Raduhi št. 13.

Za načelnika je izvoljen že vpisani član načelstva Jež Franc, za načelniškega namestnika pa že vpisani član načelstva Robnik Franc.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 27. maja 1931.
Firm. 280/31 — Zadr. I 284/79.

*

680. Sedež: **Cerklje.**
Dan vpisa: 27. maja 1931.
Besedilo: **Kmečka mlekarna v Cerkljah, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Na izrednem občnem zboru dne 26. aprila 1931 sprejela so se nova zadružna pravila:

Besedilo firme odslej: Mlekarska zadruga Cerklje pri Kranju, registrovana zadruga z omejeno zavezo.

Namen zadruge je, da v župniji Cerklje in Velesovo in okolici pospešuje živinorejstvo in mlekarstvo.

Vsak zadružnik jamči s svojimi deleži in še z dvakratnim zneskom istih.

Načelništvo sestoji iz predsednika in 6 do 8 odbornikov.

Načelništvo zastopa zadrugo in podpisuje za njo na ta način, da se pod zadružno tvrdko podpišeta dva člana načelništva.

Vpišejo se člani načelništva: Tičar Josip, iz Cerkelj 46; Hudobivnik Ciril, Dvorje štev. 29; Koprivnik Jakob, Pšata 12; Repnik Josip, Požerk 14.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 22. maja 1931.
Firm. 477 — Zadr. IV 17/52.

*

681. Sedež: **Spodnja Poljskava.**
Dan vpisa: 28. maja 1931.
Besedilo: **Zadružna elektrarna v Spodnji Polskavi, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Izbriše se dosedanji član načelstva Sicherl Engelbert, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Marazzi Adolf, posestnik v Sp. Polskavi št. 9.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 28. maja 1931.
Firm 404/31 — Zadr. III 10/8.

*

682. Sedež: **Horjul.**
Dan vpisa: 1. junija 1931.
Besedilo: **Hranilnica in posojilnica v Horjulu, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.**

Izbrišejo se člani načelništva Čepon Anton, Končan Andrej, Ravnohrib Janez in Vrhovec Anton, vpišejo pa se člani načelništva: Čepon Anton, posestnik v Horjulu št. 23, Jereb Tomaž, posestnik na Vrzdencu 22, Mole Anton, posestnik v Žažarju 12 in Žakelj Franc, posestnik na Samotarici 4.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm 489 — Zadr. I 47/67.

*

683. Sedež: **Šmartno.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Kmečka hranilnica in posojilnica v Šmartnem pri Litiji registrovana zadruga z neomejeno zavezo.**

Izbrišeta se člana načelništva Knaflič Franc in Razboršek Ivan, vpišeta pa se člana načelništva: Gruden Josip, trgovec v Šmarnem št. 32 in Maček Ivan, mesar v Šmartnem št. 21.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm. 483 — Zadr. IV. 70/57.

*

684. Sedež: **Ribno.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Mlekarska zadruga v Ribnem, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Izbriše se član načelništva Toman Franc, vpiše pa se član načelništva Pangerc Miha, posestnik v Bodeščah št. 13.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm. 508 — Zadr. VII 197/18.

*

685. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Ljubljanski velesejem, razstavna registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Vpiše se član načelništva Tavčar Ivan, uradnik Delavske zbornice v Ljubljani.

Predsednik načelništva je Praprotnik Avgust, podpredsedniki pa so: Bonač Fran, Hribar Dragotin in Ogrin Ivan.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 30. maja 1931.
Firm. 491 — Zadr. VIII 80/9.

*

686. Sedež: **Videm.**
Dan vpisa: 3. junija 1931.
Besedilo: **Hranilnica in posojilnica v Vidmu, registrovana zadruga z neom. zavezo.**

Izbriše se član načelstva: Vidmar Franc.

Vpiše se kot član načelstva: Bogovič Pavel, posestnik v Dolenji vasi št. 28.

Okrožno sodišče Celje, odd. I.,
dne 3. junija 1931.
Firm. 265/31 — Zadr. I 289/31.

*

687. Sedež: **Sv. Barbara v Halozah.**
Dan vpisa: 5. junija 1931.
Besedilo: **Posojilo pri Sv. Barbari v Halozah, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.**

Izbriše se dosedanji član načelstva Jurgec Franc, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Kranjc Ivan, posestnik v Dolanah.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 5. junija 1931.
Firm 492/31 — Zadr. I 103/37.

*

688. Sedež: **Gorje.**
Dan vpisa: 6. junija 1931.
Besedilo: **Hranilnica in posojilnica v Gorjih, registrovana zadruga z neom. zavezo.**

Izbriše se član načelstva Knific Jože, vpiše pa član načelstva Petrič Gabrijel, župnik v Gorjah.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 482 — Zadr. I 59/68.

*

689. Sedež: **Šmartno pri Litiji.**
Dan vpisa: 6. junija 1931.
Besedilo: **Kmetijska nabavna in prodajna zadruga v Šmartnem pri Litiji, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načestva je izstopil Drčar Ernest, vstopil pa je v načelstvo Rovšek Alojzij, žandarmerijski podporučnik v pok. iz Šmartna.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 519 — Zadr. VI 221/21.

*

690. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 9. junija 1931.
Besedilo: **Učiteljski dom v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva so izstopili člani Lapajne Josip, Arrigler Anton, Malenešk Marija, in Štravs Karl. Na novo so bili izvoljeni v načelništvo: Vrhovc Stanko, šolski upravitelj v Logu; Urbančič Anton, učitelj v Ljubljani; Kržišnik Alojzij, šolski upravitelj v Preski, in Ušeničnik Gizela, učiteljica v Mengšu.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
Firm. 517 — Zadr. VIII 292/4.

*

691. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 9. junija 1931.
Besedilo: **Osrednja gospodarska zadruga, registrovana zadruga z omejeno zavezo v Ljubljani.**

Vpiše se član načelništva Šišek Ivan, poštni poduradnik v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 7.

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani, odd. III.,
dne 6. junija 1931.
(Firm. 469 — Zadr. IX 199/7)

*

692. Sedež: **Ljubljana.**
Dan vpisa: 9. junija 1931.
Besedilo: **Gospodarska zadruga poštnih nameščencev v Ljubljani, registrovana zadruga z omejeno zavezo.**

Iz načelništva sta izstopila Gruden Martin in Lilek Ciril; vstopila pa sta v načelništvo: Ferluga Jože, poštni uradnik in Penko Josip, poštni zvaničnik, oba v Ljubljani

Deželno kot trgovsko sodišče v Ljubljani,
odd. III., dne 6. junija 1931.
Firm. 520 — Zadr. VII 194/16.

Razglasi raznih uradov in oblastev

1734

Razpis.

Razpisuje se mesto babice za zdravstveni okoliš združene borjanske občine s sedežem na Igu. Delokrog: občine Tomišelj, Vrbljenje, Iškavas, Iškaloka in Pijava gorica.

Letna plača Din 1200·— in Din 100·— za babiško orodje.

Prošnje je poslati na podpisano županstvo.

Županstvo občine Tomišelj.

Razne objave

1726

Vabilo na letno redno glavno skupščino,

ki jo bo imela Dolnja Lendavska Hranilnica za mestno okolico d. d. v Dolnji Lendavi dne 11. julija 1931 ob štirinajstih v hiši Gross in Schwarca v Dolnji Lendavi (Glavna ulica 46).

Dnevni red:

1. Volitev dveh overovateljev zapisnika.
2. Poročilo ravnateljstva in nadzorništva za poslovna leta 1923—1930.
3. Predložitev sklepnih računov za leto 1930.
3. Sklepanje o podelitvi absolutorija za poslovna leta 1923—1930.
5. Sklepanje o likvidaciji zavoda.
6. Volitev likvidatorjev in nadzorništva.
7. Slučajni predlogi.

Račun bilance z dne 31. decembra 1930.

Aktiva: Gotovina Din 1.633·69; terjatve pri denarnih zavodih Din 98.254·40; menice Din 22.273·28; tekoči račun Din 15.524·04; vrednostni papirji Din 16.341·63; hipotekarna posojila Din 1.765; predujmi Din 2.383 75 p; izguba Din 27.672·13; skupaj Din 185.847·92.

Pasiva: Osnovna glavnica Din 70.000; fond vrednostnih papirjev Din 750; hranilne vloge Din 108.091·82; vloge na tedenska odplačila Din 3.841·75; vloge v tekočem računu Din 3.164·35; skupaj Din 185.847·92.

Ravnateljstvo.

E. M. Remarque: 118

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate. Ponatis tudi v izvlečku prepovedan.)

»Prav,« sem dejal, »robec ni tako nujno potreboval. Tega včasih tudi ni imel pri sebi.«

»In revolver —«

»Ta mu je parkrat rešil življenje. Že tri leta ga nosi s seboj. To je njegova navada iz vojne.«

»Zdaj ga pa vendar več ne potrebuje. Saj je mir.«

Zmignil sem z rameni. »Na to še nismo prav mislili.«

Predsednik se je obrnil zopet k Albertu. »Obtoženec, ali si nočete olajšati svoje vesti? Ali ne obžalujete svojega dejanja?«

»Ne,« je dejal Albert topo.

Tiho je postalo. Porotniki so posluhnili. Državni pravdnik se je sklonil naprej. Willy je napravil tak obraz, kot da se hoče vreči na Alberta. Obupan sem pogledoval Alberta.

»Ampak vi ste vendar ubili človeka!« je dejal predsednik živo.

»Ubil sem že več ljudi,« je odgovoril Albert ravnodušno.

Državni pravdnik je skočil pokonci. Porotnik poleg vrat je prenehal gristi nohte. »Kaj ste storili?« je vprašal predsednik brez sape.

»V vojni,« sem se hitro vmešal.

»To je pa vse kaj drugega,« je izjavil državni pravdnik razočarano.

Takrat je dvignil Albert glavo. »Kako to, da je to kaj drugega?«

Državni pravdnik se je dvignil. »Mar hočete boje za domovino primerjati s tem vašim dejanjem?«

»Ne,« je odvrnil Albert, »ljudje, ki sem jih tam streljal, mi niso storili nikdar nič žalega —«

»Nezaslišano,« je dejal državni pravdnik vznevoljeno ter se je obrnil proti predsedniku, »odločno morem prositi —«

Predsednik je ostal miren. »Kam bi pa prišli, če bi vsi vojaki tako mislili, kot mislite vi?«

»To je res,« sem dejal, »toda za to nismo mi odgovorni. Če navadite psa, da popade, potem se ne smete čuditi, če popade ljudi, ki ga ne puste v miru. Če bi tega tu« — pokazal sem na Alberta — »ne navadili streljati na ljudi, potem sedaj tega ne bi storil.«

Državni pravdnik je bil rdeč ko puran. »To vendar ne gre, da bi priče kar samovoljno, ne da bi bile vprašane —«

Predsednik ga je pomiril. »Zdi se mi, da tukaj enkrat lahko malo prezremo navado.«

Zdaj sem opravil, na vrsto je prišlo tisto dekle. Albert se je zganil in stisnil ustnice. Bila je oblečena v črno svileno obleko, lase je pa imela sveže ondulirane. Obnašala se je samozavestno. Opazili smo, da se je zdela sama sebi zelo važna.

Sodnik jo je vprašal, kakšno je bilo razmerje med njo in Albertom ter Bartscherjem. Alberta je naslikala kot neznosnega človeka, Bartscherja pa kot zelo ljubeznivega. Na poroko z Albertom ni nikdar mislila, z Bartscherjem pa je bila skoraj že zaročena. »Gospod Trosske je za kaj takega še premlad,« je dejala in se zibala v bokih sem in tja.

Albertu je kapal znoj s čela, toda ni se ganil. Willy je gnetel roke. Komaj smo se vzdrževali.

Predsednik jo je vprašal o njenem razmerju z Albertom.

»Povsem nedolžno,« je dejala, »samo poznala sva se.«

»Ali je bil obtoženec takrat razburjen?«

»Seveda,« je odgovorila živahno. Zdelo se je, da ji to laska.

»Kako je prišlo do tega?«

»No, tako —« smehljala se je in se nekoliko okrenila — »bil je zelo zaljubljen v me.«

Willy je zamolklo vzdihnil. Državni pravdnik ga je motril skozi ščipalnik.

»Svinja!« je zadonelo naenkrat po dvorani.

Vsi so se vznemirili, »Kdo je to zaklical?« je vprašal predsednik.

Tjaden se je ponosno dvignil.

Naložena mu je bila kazen petdeset mark.

»Poceni,« je dejal in izvlekel listnico, »ali naj takoj plačam?«

Na to mu je bilo naloženih še petdeset mark, in moral je dvorano takoj zapustiti.

Deklina je pa postala kar vidno bolj ponižna.

»Kaj pa se je dogodilo tisti večer med vami in Bartscherjem?« je izpraševal predsednik dalje.

»Nič,« je odgovorila negotovo, »sedela sva tako skupaj.«

Sodnik se je obrnil proti Albertu. »Imate kaj pripomniti k temu?«

Z očmi sem prebadal Alberta, toda on je tiho odvrnil: »Ne.«

»Navedbe se torej ujemajo?«

Albert se je trpko smehljal. Njegov obraz je bil siv. Dekle je strmelo v Križanega, ki je visel na steni nad predsednikom. »Lahko je, da se ujemajo,« je dejal Albert, »danes jih čujem prvič. Motil sem se.«

Dekle se je oddahnilo. Toda prezgodaj. Willy je skočil pokonci.

Kam naj grem, kje naj kupim...

da bom dobro postrežen...?

Najnovejša brzolikalnica. — Prvovrstni modni atelje

JOSIP BOC
LJUBLJANA
Kolodvorska 6
1207

Bebica — kam se peljeva? Na **Poljansko cesto 31** k **M. Nardinu** ki nam nudi najboljša kolesa

„Mina"

in nam kolo popravi dobro in po zmerni ceni. 1036

Spalnice

moderne in vse drugo pohištvo po najnižjih cenah

Matija Andlovic
Ljubljana
Komenskega ulica 34
1115

Tudi Vas se to tiče!

Deset let je že minulo, kar obstoja moje podjetje, pa še nisem imel časti, da bi Vas poslužil z najmanjšim delom. Vendar sem prepričan, da ste v tem času gotovo naročili kako tapetniško delo ali pohištvo. Zato Vas **kot vodja higijeničnega zavoda za parno** čiščenje perja, tapetniške delavnice in trgovine s pohištvom vabim, da se prepričate o zmernih cenah in solidnem delu. Največja čast mi je bila izkazana že z osebnim naročilom Nj. Veličanstva kralja Aleksandra I. Obiščite me! Oddaljen sem od Glavnega trga v Mariboru samo eno minuto na: Vojašniškem trgu 1 (Dravska vojašnica).

Vdani **B. Jagodič, Maribor**

Duko ličanje

in tapeciranje **avto-mobilov**

Martin Mali
Domžale 1240

Lovro Rozman

Specijalna delavnica tehtnic uteži in drugih meril

Ljubljana
Pred Prulami 5
Tel. št. 29-97
1363

Priporoča se

Josip Bajde

Gosposvetska cesta 12

Specijalna delavnica za generalna popravila klavirjev, politiranje, uglaševanje priznano najboljše.
1435

Splošno ključavničarstvo, vodovodna instalacija in kritje lesno-cement. streh

J. Košar nasl.
D. Cotič
Ljubljana, Hrenova 7

se cenjenemu občinstvu toplo priporoča. Sodeč po uspehih naših naročnikov upam, da boste tudi Vi zadovoljni. 1476

Modna trgovina

T. Eger 774
Ljubljana
Sv. Petra cesta štev. 2

Modno blago, čipke, perilo, nogavice itd.

Vse vrste

HARMONIK

kakor tudi kromatične najbolje in najceneje kupite pri izdelovatelju harmonik

Franc Kucler

postaja Drenov grič pri Vrhniki — Jugoslavija

Priznano najboljša domača izdelovalnica. - Nizke cene.

Proda se ugodno!

Lepa dvonadstropna 6 stanovanjska vila podobna hiša, katera leži v neposredni bližini „Zvezde", na križišču dveh prometnih cest, solnčna lega, lep vrt, obširno dvorišče in garaže. Zraven spada tudi poslovni lokal z dobro idočo zelo rentabilno gostilno. Plin, elektrika, vodovod. kanalizacija, parketi, telefon, sploh je vse v najboljšem stanu. Večje udobno stanovanje takoj na razpolago. Pusti se lahko večja hipoteka. Proda se radi prevzema večjega podjetja. — Pismene ponudbe na upravo „Jugoslovana" pod „Lepo in rentabilno. 1466

Barvamo

in čistimo blago vsake vrste. Poizkusite i Vi pri nas

A. Koliaš, Kranj
1154

Ferdo Ferenz

stavbno in galanterijsko kleparstvo, napeljava strelovodov podjetje za izvrševanje lesnocementnih streh ter kritje z lepljenim papirjem

Ljubljana
1345 **Mirje 2**
Račun pošt. hr. 13.439
Telefon 32-68

Kolesa, šivalni stroji, gramoloni

August Pečnik
Stožice 47, p. Ježice pri Ljubljani
1401

Ivan Zakotnik

Mes'ni tesarski mojster in zapriseženi izvedenec kr. sodišča
Parna žaga in tovarna furnirja
LJUBLJANA
Kobaridska ulica št. 45
Telefon interurb. 2379
Ustanovljeno leta 1880
1488

Turisti! Izletniki!

Prvovrstni turistovski provijant samo pri

»TURISTU«
K. JARC
1380 delikatesa
Ljubljana
Dunajska cesta štev. 9

Ferdo Primožič

mizarstvo in parketarstvo
Trnovski pristan 4
Ljubljana

se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela. Dobava in polaganje parketov, popravila, struženje starih parketov

Delo solidno! Cene zmerne!
1844

Modno krojaštvo 1462

za dame in gospode najmodernejši kroj.

Solidno delo!

Zmerne cene!

Virnik Ludovik
Ljubljana
Hrenova ulica 17

Modroce,

otomane, divane, razne fotelje in vse tapetniške izdelke Vam nudi najsolidneje in najceneje

Ignacij Narobe
tapetnik
Ljubljana
Gosposvetska 16
(pri Levu) 1348

Izjava.

Podpisana tvrdka: Baruffi Gaetano, Importazione Legnami, Viale Gorizia, Milano **izjavlja**, da g. Valentin **Privrat** ni več njen zastopnik, vsled česar ni upravičen sklepati za podpisano tvrdko nobenih trgovskih poslov. 1486

Baruffi Gaetano,
Importazione Legnami, Viale Gorizia, Milano.

Kavarna
Restavracija
Klet

„Zvezda"

Dnevno koncert
lastnik Fr. in Roza Krapeš, vulgo „Ziveli"
Ljubljana
762

Kneginja Zurova

prekrasni ljubavni roman. Cena Din 30·—, v platnu vezan 35·—. Naroča se pri upravi „Jugoslovana", Ljubljana, Gradišče štev. 4

Oglašujte v »Jugoslovanu!«

Za splošno ključavničarstvo

se priporoča

IVAN KRALJ

LJUBLJANA
Gregorčičeva ul. št 5.

150 do 300 dinarjev dnevno

zaslužijo oni, ki imajo mnogo poznanstva! Za odgovor znamko! Kosmos, Ljubljana Poštni predal 307
988

Vinonoše

mlada dekleta, išče **Hotel Jekler, Bled**
1468

Nogavice, rokavice, volna in bombaž 463

najceneje in v veliki izbiri pri

KARL PRELOG
Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg

Pralnica likalnica

Ljubljana
Mestni trg štev. 8
Telefon 3493
1290

Ivan Seliškar

urar
Ljubljana
Gradišče štev. 3

Sprejemam vsa v to stroko spadajoča popravila. Ista izvršujem točno in solidno. Cene nizke. 1225

Ivan Mihelčič

konces. elektrotehnično podjetje

Ljubljana
Borštnikov trg 1

ima na zalogi vsakovrstni el. materijal in svetila

Prevzema v izvršitev el. instalacije. Jamči za solidnost in zmerne cene. 1298

Strojno kolarstvo

Josip Jenič
Ljubljana 1463
Hrenova ulica 19

izdeluje splošna kolarska dela, autokaroserije, samokolnice in vse potrebščine za stavbnike.

Cene solidne!

Fotomeyer

Maribor, Gosposka ul. 39. - Vse foto-potrebščine kakor aparati se dajejo na obroke. Izdelava amaterskih slik v 4 urah. 984

Makulaturni papir

po nizki ceni prodamo. Pošiljamo tudi izven Ljubljane. Naročila sprejema in izvrši uprava »Jugoslovana«, Ljubljana, Gradišče 4.

Klavirje, pianine

svetovnih znamk najceneje kupite: Musica Sv. Petra cesta 40.
1269

Občine!
Gasilna društva

predno si nabavite motorne brizgalne ne pozabite si ogledati naš domač izdelek

Matija Supan in sin
LJUBLJANA
Stari trg št. 2
Delavnica: Sv. Petra c. 83
1423

Telefon 2059

Premog suha drva

Pogačnik, Bohoričeva ulica 5

Goiserje

moške od 300-360 Din
ženske „ 280-320 „
otroške „ 160-240 „
ima vedno v zalogi, izdeluje po meri in sprejema popravila

Zalokar
Ljubljana, Mestni t. 19
1447

Pozor! **Pozor!**

VSEH VRST AKUMULATORJE

strokovno polni in popravlja 1473

A. JENKO
Ljubljana

Oblastveno dovoljena akumulatorska delavnica vhod Miklošičeva cesta poleg palače Delavske zbornice in Kolodvorska 29, Kavarna »Leon«

Čas vkuhavanja se je pričel!

Dobra gospodinja uporablja najpopolnejše WECKove priprave za vkuhavanje. Pri nakupu pazite na znamko. Tovarniška zaloga za Jugoslavijo:

FRUCTUS, Ljubljana, Krekov trg 10

Krajevni prodajalci: Celje: I. Jagodič, Maribor: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Ptuj: F. Vogel, Brežice: V. Petan, Kranj: „Merkur", Kočevje: F. Huber, Sevnica: A. Kastelic in P. Šelina, Slovenjgradec: I. Rojnik in K. Rojnik.

Sanatorij

v Mariboru, Gosposka ul. 49

Telefon 2358 429

Lastnik in vodja:

primarij doktor Černič

specialist za kirurgijo.

Sanatorij je najmoderneje urejen za operacije in opremljen z zdravilnimi aparati: z **višinskim solncem** za obsevanje ran, kostnih in sklepnih vnetij; **tonizatorem** za elektriziranje po poškodbah in ohlapelosti črevesa; **diatermijo** za električno pregrevanje in električno izžiganje; z **žarnico „hala"** za revmatična in druga boleča vnetja; **„enterocleaner"**-jem za notranje črevesne kopeli pri zapeki, napihovanju in za splošni telesni podvig. Dnevna oskrba: I. razr. 120, II. razr. 80, III. razr. 60 Din

1452

„HAMAD" PRAŠEK Sigurna smrt ščurkom, stenicam, ušem, mravljam, muham, bolham

Pazite na zakonito rdečo etiketo z muho! Dobi se na pismeno naročilo.

Glavno zastopstvo za Dravsko banovino: **Ciril Stramšak, Dev. Marija v Polju pri Ljubljani.**

TOVARNA SODAVICE

Slomškova ulica 27

priporoča svoje najboljše brezalkoholne pijače, kakor **Soda-voda, pokalice** in okrepčujoči **„Sanitas"**.

Telefon štev. 3231 1071

OGLEDALA

vseh vrst, velikosti in oblik

STEKLO

zrcalno 6—8 mm, mašinsko 4—6 mm, portalno, ledasto, alabaster itd.

SPECTRUM D. D.

LJUBLJANA VII — Telef. 23-43
ZAGREB CELOVŠKA 81 OSIJEK

NAZNANILO!

Podpisani naznanja cenjenemu občinstvu, da je otvoril

Autobrzoprevozništvo

Priporoča se za selitve, dovoz in prevoz vsakovrstnega blaga v Ljubljani kakor tudi izven Ljubljane.

CENE KONKURENČNE!

Naročila se sprejemajo v pisarni: Dunajska cesta. Telefon štev. 31-07, zraven Strojnih tovaren in livaren, Sv. Jerneje cesta št. 25, telefon štev. 27-08. Ljubljana VII.

Z velespoštovanjem

VELEPIČ RUDOLF
TRGOVEC S KURIVOM

1487

Žima

najfinejša za modroce — iz samih govejih repov — jamčim, da je čista, nič mešana, kakor tudi cena nizka in solidna postrežba. **Stanko Remic,** predilnica in čistilnica najfinejše žime **Ljubno ob Savinji** vsako nedeljo in praznik. 1390

Zakon o uradnikih

(U. Z.) Nujno potreben vsakemu državnemu uradniku, dobite v upravi „Jugoslovana", Ljubljana, Gradišče 4. Knjižica obsega 194 strani, od katerih odpade 17 na stvarno kazalo. Cena 18 Din. Za poštnino Din 1 v znamkah. Naročite ga še danes, ker je zaloga majhna.

Stavbne nasvete

daje tehnični biro „Tehna", Ljubljana, Mestni trg 25-I. 507

Neprijeten duh ust

je zoprn. Zobje slabe barve kvarijo najlepši obraz. Obe hibi odstranite že pri enkratni vporabi krasno osvežujoče Chlorodont-paste. Ze pri kratki vporabi dobijo zobje krasen sijaj slonovine. Poskusite najprej z malo tubo po Din 8.— Velika tuba Din 13.— Dobite jo povsod.

Razpis.

Zadružna elektrarna v Ptuju razpisuje mesto nadmonterja (obratovodje). V poštev pridejo samo izprašani elektromonterji, jugoslovanski državljani, z večletno prakso v obratu z nizko in visoko napetostjo, kakor v raznih inštalacijskih delih, ki bi bili sposobni ves obrat samostojno voditi. Reflektanti naj vpošljejo svoje ponudbe s prepisi spričeval, zahtevkami plače in navedbo dosedanje zaposlitve na Zadružno elektrarno v Ptuju. 1484

Sode vseh velikosti za vino, žganje, olje, med in mast, a osobito izdelujem sode za transportiranje vina, kakor tudi za hrambo. — Solidna in trpežna izdelava. — Sprejmem vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižjih cenah.

Postrežba točna! Delo solidno!

Franjo Repič, sodarsko podjetje

Ljubljana-Trnovo, Kolezijska ulica 18

Zacherlin

mrčesni prašek v originalnih steklenicah in škatljicah uniči ves mrčes. — Dobiva se povsod. — »Zacherlin, Ljubljana, Beethovnova ulica štev. 16. 1446

Poslužujte se za oglašanje »Jugoslovana«!

Za soboslikarska,

pleskarska in črkoslikarska dela se priporoča

419 **Tone Malgaj**

družba z o. z., LJUBLJANA, Kolodvorska ul. 6

Fany Patik

prva gorenjska industrija za košarstvo

Radovljica-Ljubljana, Miklošičeva 30

Dobavi solidno in skrbno izdelane **vrtne garniture, sestoječe iz 3 foteljev in 1 mize, že od Din 450·— naprej.** Izdeluje salonske garniture, garniture za predsobe, verande, restavracije po najnižjih cenah. **Zaloga kopalnih čeveljčkov in šlap ter torbic za kopalno obleko.** Kitajske in japonske preproge in tekače

Najbogatejša izbera raznovrstnih košarskih izdelkov od preproste do najfinejše izdelave 1477

Kmetijska družba v Ljubljani

Turjaški trg št. 3

je glavna zastopnica kmetovalcev v Dravski banovini in šteje nad 380 kmet. podružnic in okrog **26.000** članov. Člani plačajo na leto **30 Din** in dobivajo za to brezplačno strokovni list

»KMETOVALEC«

Ta list jim nudi strokovni pouk in navodila za umno gospodarstvo. Družba dobavlja članom tudi razne kmetijske potrebščine. 459

Vsak kmet mora biti član Kmetijske družbe!

Zaradi nesreče 974

inventurna odprodaja

manufakturnega in konfekcijskega blaga po globoko znižanih cenah Se priporoča

MARIJA ROGELJ, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Kdor odda in kdor išče

STANOVANJE

naj se obrne na

„Stanovanjsko in kreditno zadrugo" v Ljubljani r. z. z n. z.

Kolodvorska ulica 23.

Uradne ure od 8—11 in od 14—17. 1291

Galanterijska knjigoveznica 1434

A. FELDSTEIN, Ljubljana

Kolodvorska ul. 18

se priporoča za vsa knjigoveška in galanterijska dela in izdelovanje gramofonskih kovčekov

Cene konkurenčne ● Zahtevajte ponudbe

Dobra obutev -- pol zdravja!

Hočete imeti prijetno lahko hojo? Potem se obrnite na prvo specielno čevljarsko delavnico kjer boste postreženi kakor sami želite. Izdelovanje vseh vrst moških in **luksuznih damskih** čevljev. »Goiserji«. — Popravila se sprejmajo.

MIHAEL PETERNEL, Ljubljana, Breg štev. 1. 1225

Karol Ussar tovarna tehtnic

Maribor

Plinarniška ul. 17

Izdeluje vse vrste tehtnic 702

Crni, modri in barvasti kamgarn
Sportni štoff.
Svila Krep Ripe za damske plašče.
Lenasi & Gerkman
LJUBLJANA

829

Brezobrestna posojila

za zidavo hiš, za nakup hiš in posestev, za prevzem hipotek na hišah in posestvih daje svojim članom

„JUGRAD"

Jugoslovanska gradbena in kreditna zadruga r. z. z o. z. v Ljubljani, Kolodvorska ulica štev. 35/I

Krajevno zastopstvo Maribor, Aleksandrova cesta št. 48

Pravila proti plačilu Din 5·— v znamkah. Za odgovor prosimo znamko. Uradne ure od 8. do 12. in 14. do 18.

1359

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

Ljubljana

Prešernova ul. št. 50

(v lastnem poslopju)

Brzojavni naslov: KREDIT LJUBLJANA

Telefon št. 2040, 2457, 2548, 2706 in 2806

Obrestovanje vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila

Predujmi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic, in kuponov, nakazila v tu- in inozemstvu, safe-deposits itd.

Izdaja tiskarna »Merkur«, Gregorčičeva ulica 23. Za tiskarno odgovarja Otmar Mihálek. - Urednik Milan Zadnek. — Za inseratni del odgovarja August Kozman. — Vsi v Ljubljani.